

Glasnik mira

ISSN 1840-1414

**Marija – u punom
sjaju i slavi**

**Križ na udaru duha
vremena**

**Međugorje nam
daje i vrijeme i
prostor Božanske
milosti**

**Nova etapa
Međugorja**

**Hranitelji duša
Živjeti od Božje riječi**

**Odlučiti se za
Kraljevstvo Božje**

**Što nam je raditi da
bismo činili djela Božja?**

Mlada Crkva

Od kruha do Isusa

Živjeti od Božje riječi

Pozornost

**„Dodite k meni svi koji ste
izmoreni i opterećeni i
ja ću vas odmoriti!“**

**Hrvatska nogometna
reprezentacija kao znak i
putokaz**

Draga djeco! Bog me pozvao da vas vodim Njemu jer On je vaša snaga. Zato vas pozivam da se Njemu molite i u Njega se uzdajete, jer On je vaše utočište od svakog zla koje vrebava i nosi duše daleko od milosti i radosti na koje ste svi pozvani. Dječice, živite raj ovdje na zemlji da vam bude dobro i nek vam Božje zapovijedi budu svjetlo na vašem putu. Ja sam s vama i sve vas ljubim svojom majčinskom ljubavlju. Hvala vam što ste se odazvali mome pozivu.

Iz sadržaja

Fotografiju na naslovnici snimio Mateo Ivanković

Gospina škola

Marija – u punom sjaju i slavi, FRA T. PERVAN
Križ na udaru duha vremena, FRA I. DUGANDŽIĆ
Započinjemo jednu zajedničku etapu u povijesti Međugorja!, Papin izaslanik, nadbiskup Henryk Hoser sv. misom započeo službu u Međugorju
Međugorje nam daje i vrijeme i prostor Božanske milosti, Propovijed mons. Henryka Hosera
Nova etapa Međugorja, D. PAVIČIĆ
Hranitelji duša, 23. duhovna obnova za svećenike, P. TOMIĆ

29. Mladifest

Živjeti od Božje riječi, P. TOMIĆ
Odlučiti se za Kraljevstvo Božje, Propovijed Luigia Pezzutta, nuncija u BiH
Što nam je raditi da bismo činili djela Božja?, Propovijed apostolskog vizitatora mons. Henryka Hosera, na Mladifestu 5. kolovoza 2018.
Mlada Crkva, FRA G. AZINOVIĆ

Od kruha do Isusa; Seminar posta, molitve i šutnje za mađarsko govorno područje, T. GAŽIOVA
Živjeti od Božje riječi, FRA Z. BENKOVIĆ
Međugorje je promijenilo moj život, intervju s C. D. Ledesmom

Događanja

Pozornost, FRA M. ŠAKOTA

Kršćanska obitelj pred suvremenim izazovima

„Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti“, M. MILETIĆ
Hrvatska nogometna reprezentacija kao znak i putokaz, K. MILETIĆ

Iz života Crkve

Psalmi – čudo vjere i molitve, FRA I. DUGANDŽIĆ
Malcolm Muggeridge, Svetost života, FRA T. PERVAN

Hrvatsko kršćansko nazivlje

Dnevna misna čitanja

Poštovani čitatelji *Glasnika mira*, hvala na pitanjima, prijedlozima i savjetima koje nam šaljete. Pozornost posvećujemo samo i isključivo potpisanim pismima.

Uvodnik

UREDNIK
MARIO VASILJ TOTIN

KRALJICA MIRA: UZOR ZDRAVE SLOBODE

Ovo ljeto obilježili su brojni bremeniti događaji na duhovnom i kulturnom, nacionalnom i crkvenom planu zbog kojih imamo razloga Bogu biti duboko zahvalni.

I mi ovdje u Međugorju toj bisernoj ogrlici uspjeha možemo s ponosom pridodati pokoji duhovni dragulj; Međunarodno hodočašće za osobe s invaliditetom, Duhovnu obnovu za svećenike i onaj ponajljepši – Mladifest.

U tom ozračju u kojem su mirisali duhovni plodovi stigao nam je i izaslanik našeg pape Franje, poštovani i dragi nadbiskup Hoser kako bi dao podršku praksi sakramentalnog života koji se ovdje spontano i nenametljivo razvio do tog stupnja da ga Crkva želi očuvati i ojačati. Sam nadbiskup Hoser uputio je riječi ohrabrenja desetima tisuća mladih na Mladifestu, prenoseći im poruku pape Franje da dosljedno i iskreno žive svoju vjeru i tako obnavljaju sredinu u kojima žive.

Mladi sabrani iz sedamdeset dvije zemlje sa svih strana svijeta na 29. Mladifestu poslali su i svojevrsnu deklaraciju – očitovanje svojih razmišljanja o vjeri i svekolikom životu gdje ističu da žele biti, a ne žele ne biti, da žele živjeti – ŽIVOT.

Jasno su se mladi pod plaštem Kraljice Mira odredili i prema duhovnim zamkama s kojima se susreću poručujući da znaju kako im nitko osim Krista ne može osmisliti mladost. Poručili su da znaju da samo oni, koje Krist zagrlji, Marija u miru i poniznosti odgoji – dolaze do „staba života“. U Međugorju su uz zagovor Majke spoznali da je Krist put u labirintima života, da je On spasonosan Prolaz, slobodan i osvjetljen. O Mladifestu i njegovu značaju naš fra Tomislav Pervan napisao je to „živi suvremeni psaltir, živi, otvoreni molitvenik mlade duše, jednom riječju, posvemašnja otvorenost Bogu. Ne treba njima droga... Mladi ovdje se kupaju u vlastitom znoju, ali znaju da će iz ovih Marijinih i Isusovih kupki poći doma čiste duše, rasterećena srca, bez prtljage na leđima.“

Sve ovo opisano možemo sublimirati u jednu veliku zahvalnost i poput buketa duhovnih ruža prinijeti Gospi pred blagdan njezina Uznesenja, koji stoljećima budi u nama sve najbolje i najplemenitije, koji nas potiče na ispit savjesti i sakrament pomirenja. Od Boga nitko nije bio tako počašćen kao Marija, ali Ona ponizno u Magnificatu veliča Božju veličinu.

To isto čini i danas u Međugorju upućujući sve prema Bogu i njegovoj ljubavi. Iz svih ovih desetljeća molitve Gospi i s Gospom Bogu možemo sebi i ovome vremenu jednostavno poručiti: „Boj se Boga i ne plaši se nikoga!“ Ovdje je ključ zdrave slobode iz koje onda izvire istinski mir na koji nas poziva Gospa u Međugorju, na mir koji nas povezuje s Bogom i njegovim svijetom, osobito s onim dijelom koji se eksplicitno okupio oko Krista u Crkvi koja nam je ovih dana, u skladu sa svojim svetim hijerarhijskim uređenjem, progovorila preko nadbiskupa Hosera.

Utecimo se Mariji, Kraljici Mira i preporučimo joj svoje duše i duše svoga potomstva na način kako su to stoljećima činili vjernici ovog podneblja: iskreno, ponizno i zahvalno.

GLASNIK MIRA

Utemeljitelj i nakladnik
Informativni centar MIR Međugorje
Glavni urednik
Mario Vasilj Totin
e-mail: mario.vasilj@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 323

Služba pretplate
Nikolina Sivrić
e-mail: pretplategm@medjugorje.hr
Tel.: 00 387 36 653 300

Lektura
Ana Vulelija
Grafičko oblikovanje
SBD, Mostar
Tisak
Fram Ziral, Mostar

List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006.

Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATE

Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352
Iz Hrvatske u HRK: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Međugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22
Iz Švicarske u CHF: Katholische Kroatienmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (svrha uplate: Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2
Iz svih zemalja EU u €: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG (svrha uplate: Glasnik mira), BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044

Za sve valute iz drugih zemalja: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221 (svrha uplate: Glasnik mira)
Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266, Međugorje, BiH
e-mail: glasnikmira@medjugorje.hr, Internet: www.medjugorje.hr, www.medjugorje.hr/hr/glasnik-mira

U skladu s dekretom pape Urbana VIII. i uredbom II. vatikanskog koncila, nakladnik izjavljuje da nema nakanu preteći sud Crkve o nadnaravnosti prirode događaja i poruka o kojima je riječ na ovim stranicama. Taj sud pripada kompetentnom autoritetu Crkve, kome se autor potpuno podvrgava. Riječi poput "ukazanja, čudesa, poruke" i slično imaju ovdje vrijednost ljudskog svjedočenja.

MARIJA U PUNOM SJAJU I SLAVI

Vrhunac je ljeta. U ovo doba slavi Crkva vrhunac Marijinih svetkovina – Uznesenje na nebo i Kraljicu neba i zemlje. To je i klimaks, vrhunac crkvenih svetkovanja, smisao cjelokupne povijesti spasenja, jer Isus je „radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa“, kako molimo u Vjeronanju: Spas čovjeka, otkupljena Isusovom žrtvom. Marija i Marijin lik kao ozbiljena kršćanska antropologija u punom smislu riječi. Što je čovjek u Božjoj zamisli, kad je stvarao Adama na svoju sliku i priliku, nalazimo u Mariji, jer Adam iznevjeri Božji plan. U Mariji imamo antropološke, kristološke, eklesiološke, eshatološke te mistične protežnice kršćanskoga vjeronanja u punini. Da je pak Marija proslavljena, u slavi, dušom i tijelom, imamo očevitni dokaz: Nitko nikada nije štovao ni djelić njezina tijela, ni najsitniju njezinu kost kao relikviju. Znamo, u svijetu postoje i krajnje neobični oblici štovanja „moći“ svetaca.

CRKVA NOSI MARIJINE ZNAČAJKE

U došašću i na Božić slavimo dolazak Boga na svijet. Utjelovljenje Sina Božjega u Mariji koja rađa Kneza mira. „Danas vam se u Davidovu gradu rodio Spasitelj – Krist Gospodin“, navješćuju anđeli pastirima (Lk 2,11). Potom slijedi korizmeno vrijeme koje kulminira u proslavi uskrsnuća Gospodinova nakon muke, križa, smrti i ukopa. Uskrsno vrijeme slijeva se u proslavi Duhova, rađanje Crkve, širenje Isusove Radosne vijesti cijelom svijetu. U slavlju Marije na nebo uznesene slavimo cilj i smisao čovjekova života na svijetu: Uskrsnuće tijela i život vječni. Tomu se kao vjernici nadamo; Marija je u nebeskoj slavi, dušom i tijelom, kao prva od stvorenja. Proslava Marije koja je bitno i ontološki, cijelim svojim bićem vezana uz svoga Sina – Spasitelja svijeta.

FRA TOMISLAV
PERVAN

Treba proglašenje istine o Marijinu uznesenju na nebo god. 1950. staviti u vremensko surjeđe. Bijaše to nakon Drugoga svjetskog rata, nezapamćene svjetske klaonice, koja odnese gotovo stotinu milijuna žrtava, u ratu i komunističkim revolucijama. Čovjek je postao bezvrijedan, topovsko meso, filozofija egzistencije francuskih ateističkih pisaca promicala je gađenje nad egzistencijom. U takvu ozračju Crkva proglašenjem te dogme u pravom svjetlu vrjednuje čovjeka kao duh, dušu i tijelo, vjeru da je čovjek stvoren da u punini vječno živi u Bogu. Čovjekovo tijelo preobraženo i proslavljeno u Mariji koja postaje putokazom u životu. Ovih su dana njezina svetišta preplavljena hodočasnici. Vrijedi spomenuti da Marijina svetišta tvore više od 75% hodočasničkih mjesta u Crkvi. Marija je neizbrisivo urezana u katoličko biće.

Stoga je neshvatljivo potiskivanje Marijina štovanja u Crkvi nakon Sabora. Početkom sedamdesetih godina možda najveći katolički teolog i univerzalni genij H. Urs von Balthasar (preminuo prije trideset godina!) napisao je knjigu *Proturimski nabo* u kojoj opisuje stanje Crkve nakon Sabora. Tu ističe četiri značajke Crkve. Crkva nosi Marijine, Petrove, Ivanove i Pavlove crte i značajke. Marijine majčinske, Petrove u vodstvu Crkve, Pavlovo teološko produbljanje vjere te Ivanove mistične dubine i uranjanje u otajstva spasenja. Djelo je protuteža postkoncilskim težnjama „protestantizacije“ Crkve na gotovo svim područjima.

MARIJA-EPICENTAR DUHA I DUHOVNOSTI

U liturgijskoj obnovi nakon Sabora svjedoci smo „pospremanja“ i „čišćenja“ bogoslužnih prostora od kipova i slika Bl. Dj. Marije i svetaca. Nezapamćeni ikonoklazam, kipoborstvo u katoličkoj Crkvi. Kao za reformacije Crkve opustošene, ogoljene, oltari uklonjeni, novi oltari prema puku, uglavnom bez umjetničkoga naboja i poruke, kamene ploče, svećenik okrenut prema puku. Gubi se smisao za tajnu, otajstvo. Nema gregorijanskog pjevanja, marijanskih pobožnosti, blagoslova s Presvetim, kađenja, sakramentalna, hodočašćenja, molitve krunice, svega po čemu smo se razlikovali od zajednica proizašlih iz reformacije. Htjelo se ići na izvore, a zapravo se pogodova-

lo sekularizaciji, posvjetovnjačenju Crkve i sadržaja vjere.

Američki teolog, danas pomoćni biskup u Los Angelesu, Robert Baron (r.1959.), jednom je izjavio kako je odrastao u „sivom katolicizmu“, „bež-boje“, vjeri lišenoj ljepote liturgije, svečanosti, pjevanja, katolicizmu nalik suhim kostima protestantizma i njihovih bogoslužja. Nešto između istinskog katolicizma i protestantizma. Malo je nova i originalna stvoreno. Kipovi pred kojima su se vjernicima stoljećima molili smješteni su u podrum. Ne treba zaboraviti da su slike i kipovi pred kojima su vjernici molili nabijeni pozitivnom duhovnom energijom jer su zaogrnuti molitvenim ozračjem, duhovnom austom! Lako smo se lišili Marije i njezine uloge u Crkvi, društvu, svemiru, mistici.

Sabor je nauk o Blaženoj Djevici Mariji smjestio u Dogmatsku konstituciju o Crkvi – *Lumen Gentium*, u završno, osmo poglavlje. Sve što je rečeno, s biblijskoga je i crkvenog stajališta točno, ali je zamjetna stanovita „demontaža“ Marijina lika u kozmološkoj i mističnoj protezi Crkve te svemira. Marija u konstituciji prikazuje se u odnosu na Crkvu, dakle, eklesiološki, ne kristološki, horizontalno, a ne vertikalno. Nema eshatološke protežnice Marijina lika. Kao da se u mariologiji htjelo ići u susret protestantizmu. Znamo da su protestanti alergični na Marijin spomen. Crkva je, čini se, nakon 450 godina preuzela ideje humanizma i renesanse te reformacije. Naime, humanizam i renesansa stavljali su čovjeka u žarište. Mjera svih stvari je čovjek, ne Bog. Oduševljenje antičkom filozofijom u kojoj je čovjek mjerilo. Pogledamo li renesansne umjetnike (iznimka su neki španjolski), gotovo je kod svih Marija slikana kao kućanica, u sobi, moli, meditira, razmatra, s Isusom u rukama, u vrtu. Marija kao idealni lik renesansne ljepotice. Nema oduhovljenih crta koje otkrivamo u ikonografiji gdje je Marija Kraljica neba i zemlje, Hodegetria, Panagia (Presveta). Izgubio se smisao mistike, naime, theosis-deificatio-pobožanstvenjenje.

MARIJA – ZRCALO TROJSTVA – IKONA VJEČNOSTI

Stoljećima je do renesanse i reformacije Crkva molila i pjevala antifonu *Salve Regina*. Tu je Marija „Kraljica“,

Kod nekih teologa Marija je puki „inkubator“ za Sina Božjega. Trebala je Isusa roditi, i s tim svršava njezina uloga. Nakon što je Isusa rodila, ona je obična žena iz puka, u Nazaretu. Zanemaruju se bitne protežnice i novodobne spoznaje vezane uz dijete u majčinu krilu. Trudnoća bitno mijenja majku – ženu upravo zbog djeteta koje u njoj raste. Smijemo tvrditi kako je Sin Božji promijenio Marijnu ontologiju i bit, svojim božanstvom koje je zadržao i u njezinu krilu te time djelovao iznutra na vlastitu majku.

„Odvjetnica“, „Advocata“. Ili uskrnsno „Regina coeli“, odn. „Ave Regina caelorum“ – Rajska kruno! U njima je Marija Kraljica. Marije Kraljice nema u Konstituciji. Mariju Sabor promatra većma u odnosu na Crkvu, a ne njezinu univerzalnu, kozmičku ulogu. Zanemarena je uloga majke i žene u djelu stvaranja i otkupljenja. Marija tu ima bitnu, ne sporednu ulogu. Ona je „stube niz koje je Bog sišao“ na zemlju. Ona je „zrcalo Trojstva“, ali ujedno i ikona, prozor u vječnost. Marija nije epizoda u Isusovu životu ni povijesti spasenja. Sve marijanske dogme odnose se na istine iz katoličkog poklada vjere, na kristologiju, na nauk o milosti i otkupljenju, na teologiju Saveza (Kovčeg zavjetni) te eshatologiju, teologiju uskrsnuća mrtvih i posljednjih stvari. Marija je cijeli svoj vijek „službenica Gospodnja“, njezin je Sin došao služiti, ne biti služen. Sluga Jahvin, Jaganjac koji uzima na se grijeh svijeta.

Snimio Mateo Ivanković

Kod nekih teologa Marija je puki „inkubator“ za Sina Božjega. Trebala je Isusa roditi, i s tim svršava njezina uloga. Nakon što je Isusa rodila, ona je obična žena iz puka, u Nazaretu. Zanemaruju se bitne protežnice i novodobne spoznaje vezane uz dijete u majčinu krilu. Trudnoća bitno mijenja majku-ženu upravo zbog djeteta koje u njoj raste. Smijemo tvrditi kako je Sin Božji promijenio Marijnu ontologiju i bit, svojim božanstvom koje je zadržao i u njezinu krilu te time djelovao iznutra na vlastitu majku.

Članak je vjere da je Bog Mariju unaprijed, ontološki, promijenio, u odnosu na sve druge ljude. Bez grijeha je začeta u majčinoj utrobi. Bez muža je začela Sina Božjega, snagom Duha Svetoga. Te činjenice ontološki su utjecale na Mariju, njezinu osobu, ulogu i poslanje u svijetu i svemiru te je promijenile iznutra, u bitku. Nije dogma, ali je uvjerenje da je Marija posrednica milosti. Je li Crkva zastranila kad joj se obraća kao „Kraljici neba i zemlje?“ Isus, Sin, redovito joj se obraća sa „Ženo!“ Ona je Nova Eva, Majka svih ljudi, rođenih iz vode i Duha. Dao ju je Isus nama za Majku. S križa. Svima.

„Demontaža“ Marije na Saboru, u misli pojedinih teologa te svijesti mnogih crkvenih ljudi, urodila je

pogubnim posljedicama. Nijekanje Marijina bogomaterinstva imalo je za posljedicu nijekanje Isusova božanstva. U teologiji (poglavito svetopisamskoj) vlada uvelike arijanizam. Isus nije Sin Božji, nego nešto između Boga i čovjeka. Uslijedio je masovni otpad svećenika i Bogu posvećenih osoba. Kao za Luthera! Prestalo se moliti krunicu, litanije, nema klanjanja Presvetom, blagoslova s Presvetim, nestalo je privatnih pobožnosti, zapuhao je novi, hladni vjetar u Crkvi. Postkoncilski Crkva izgubila je svoju mistične crte i dimenzije, postala je Crkvom trajnih sinoda, sastanaka, razgovora, organizacija, kongresa, komisija, akademija, struktura, prestrukturiranja, socioloških pokusa, statistika. Profesori teologije natjecali su se tko će izbaciti nove ideje i smjerove.

MARIJA JE ZRCALO TROJSTVA, ONA JE IKONA; MARIJA JE STUBE KOJIMA BOG SILAZI K NAMA, MARIJA JE NEODVOJIVA OD TAJNE UTJELOVLJENJA. TAJNA NAS POZIVA NA NOVI STIL SVETOSTI, U SVAGDANU TE ZBILJNOSTIMA SVIJETA, KOJE JE MARIJA ŽIVJELA. MARIJIN „VELIČA“ OPCIJA JE ZA SIROMAHE, CIVILIZACIJU LJUBAVI, POZIV NA INKULTURACIJU RADOSNE VIJESTI, SLOBODU. MARIJA JE U SVIJETU, SRCU SVIJETA, ŽELI DA OTKRIJEMO SKRIVENO LICE KRISTA. POZIV JE TO NA SVETOST I DUHOVNOST U SVIJETU, KAO PUTNICI I PRIDOŠLICE, S UPRLJANIM RUKAMA, BEZ PREČACA, IMAJUĆI PRED SOBOM IKONE MARIJE I KRISTA, KOJI VODE I UPRAVLJAJU NAŠE KORAKE.

Marija – Majka Crkve: Na Saboru ju je proglasio Pavao VI. uz frenetični pljesak saborskih otaca. Znan nam je uloga majke. Majka nije apstraktno biće, nego ono što donosi ljubav, zrači ljubavlju. Ako je Bog ljubav, ako se Bog utjelovio u Isusu, Marija je majka Ljubavi. Majka unosi Duha u Crkvu, duh majčinstva, služenja, života. Bez

Marije prijeti nam opasnost da trajno nešto radimo, „funkcioniramo“, bez mira i ljubavi, bez smirenja i sabranosti. Marija je „razmišljala“, Marija je „pohranjivala“, ona je živa kontemplacija, mistika i pohrana istina vjere. S križa je Mariju Gospodin pribrojio i uključio u Crkvu apostola. Tu je njezino mjesto. U Gornjoj odaji, gdje moli za dolazak Duha Svetoga. Njezino djevičansko materinstvo nudi toplinu, svjetlo, nudi svoga Sina. Crkva je bila u njoj prisutna prije nego su apostoli zauzeli mjesta unutar Kristova djela.

SVE STAVITI POD MARIJINO OKRILJE

Marija je trajno prisutna u Božjem narodu koji hodi prema svjetlu i vječnosti. Zaokret u odnosu prema Mariji dogodio se deset godina nakon Sabora. Pavao VI. objavio je pobudnicu *Marialis Cultus*. Ivan Pavao II. sve je stavljao pod Marijino okrilje, plašt i zaštitu. *Totus tuus!* U povodu dvijetisučljetna rođendana BD Marije proglasio je Marijansku godinu, objelodanio encikličko pismo o Otkupiteljevoj Majci (1987.) u kome ćemo na 22 mjesta susresti izričaj „Marijina prisutnost“ u životu vjernika i Crkve. Prisutnost koja je osobna, aktivna, majčinska, realna, kao primjer predanja, vjere, čistoće, žrtve. Ona je primjer, uzor kršćanskog života. Ona

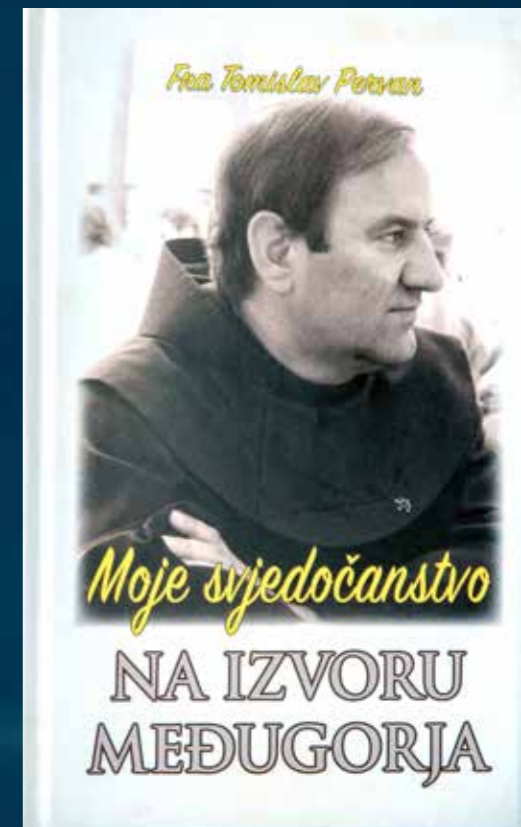
je vodeni znak i zlatna nit svake kršćanske egzistencije, arhetip i podloga, kompas i Božji „design“ (dizajn) prema kome trebamo svoj život oblikovati i urediti. Veliki i sveti Papa proglasio je početkom tisućljeća *Godinu krunice*, izdao encikliku o Krunici Blažene Djevice Marije te otajstva krunice dopunio „otajstvima svjetla“.

Neshvatljivo je potiskivanje Marijina štovanja u Crkvi nakon Sabora. Početkom sedamdesetih godina možda najveći katolički teolog i univerzalni genij H. Urs von Balthasar napisao je knjigu *Proturimski naboj* u kojoj opisuje stanje Crkve nakon Sabora. Tu ističe četiri značajke Crkve. Crkva nosi Marijine, Petrove, Ivanove i Pavlove crte i značajke. Marijine majčinske, Petrove u vodstvu Crkve, Pavlovo teološko produbljivanje vjere te Ivanove mistične dubine i uranjanje u otajstva spasenja. Djelo je protuteža postkoncilskim težnjama „protestantizacije“ Crkve na gotovo svim područjima.

Ono što je počeo s marijanskom obnovom sv. Ivan Pavao II. nastavili su nasljednici, i papa Benedikt te Franjo. Marija je zrcalo Trojstva, ona je ikona; Marija je stube kojima Bog silazi k nama, Marija je neodvojiva od tajne Utjelovljenja. Tajna nas poziva na novi stil svetosti, u svagdanu te zbiljnostima svijeta, koje je Marija živjela. Marijin „Veliča“ opcija je za siromahe, civilizaciju ljubavi, poziv na inkulturaciju Radosne vijesti, slobodu. Marija je u svijetu, srcu svijeta, želi da otkrijemo skriveno lice Krista. Poziv je to na svetost i duhovnost u svijetu, kao putnici i pridošlice, s uprljanim rukama, bez prečaca, imajući pred sobom ikone Marije i Krista, koji vode i upravljaju naše korake.

MAČ BOLI – MAČ DUHA I RIJEČI

„Ne odbacuj, sine moj, naputka svoje majke!“ – veli se u mudrim izrekama (Izr 1,8). U svim svojim ukazanjima Marija nastupa kao Majka, tu se osjeća njezina majčinska ljubav i prisutnost. Trebamo prikloniti uši i srce riječima Sina i Majke. Marija matrica za utjelovljenje Božjeg Sina. Biti kao Marija, postati kao Marija. Jesmo li na to spremni? Ne samo za uprizorenja „živih jaslaca“ oko Božića, nego u svome svagdanu. Marija vidi, Marija zna za patnju. Patnja je oblikovala njezin život. Mač boli – sedmerostruki – probadao je Srce Majke. Ona je nebeska snaga koja zna naše patnje i boli. Napisao jednom veliki F. Kafka, da bi „knjiga trebala biti sjekira koja razbija zaleđeno more u nama“. Ne treba nam sjekira. Treba nam „mač žive Božje riječi“, jer ta je riječ snažnija od „dvosjekla mača“ (Heb 4,12), koji razdvaja zglobove i moždinu, duh i dušu, nakane i misli srca. Snažnija od bilo koje sjekire. Pjesnik se izrazio krajnje snažno, gotovo brutalno: „Morao bih čitati Bibliju. Velika, crna gleda me s police. Morao bih čitati, a strah me od toliko riječi, misli, imena, priča, od toliko opomena, mudrosti i namjera, od dalekog glasa sive ozbiljnosti. Morao bih čitati, strah me što ne čitam, strah me toga straha“ (D. Dragojević). Marijin je život za sve nas otvorena Knjiga života. Čitajući knjigu Marijina života neka nam se upravo to dogodi. Da Duh otjera strah, da nas Duh zahvati, ogoli, zapali i promijeni da bismo bili dionici Marijine slave u nebesima.

Fra Tomislav Pervan
**Moje svjedočanstvo
NA IZVORU MEĐUGORJA**

Dr. fra Tomislav Pervan je znalac o duši – ustrajni ispovjednik, autor okrjepljujuće i lijepe riječi, vlasnik iznimnih pisanih dometa – jako bremenitih smislom, ohrabrenjem i porukom. On svakim slovom veliča, poput Marije, Isusa Krista – našega Gospodina. Fra Tomislav je već legenda – ucrtan je u zemljovid naše kulture i duhovnosti – a ova knjiga je sigurno jedna od onih koje nakon čitanja ne ćete zaboraviti.

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

MUDROST SVIJETA U SVJETLU KRIŽA (I.)

Blagdan Uzvišenja svetoga Križa svake godine nas iznova suočava s pitanjem: Koje mjesto križ zauzima danas u Crkvi i svijetu? Može li se reći da je zaista prepoznatljiv znak kršćanstva i da kao takav predstavlja nadu spasenja svega svijeta? Prateći sve češće i sve oštrije rasprave oko njegova mjesta i uloge u prostoru javnoga društvenog života, stječe se dojam da je križ i danas, unatoč dvije tisuće godina dugoj povijesti kršćanstva, jednako osporavan znak kao što je bio u Isusovo vrijeme. Dok je kršćanima znak spasenja i zato predmet šovanja, drugima je i danas sablazan i ludost, kako je u svoje vrijeme ustvrdio sv. Pavao (usp. 1 Kor 1,23).

KRIŽ NA UDARU DUHA VREMENA

KRIŽ - NEOTUĐIV ZNAK KRŠĆANSTVA

Križ kao neotuđiv znak kršćanstva ima svoju dugu i burnu povijest. Bez poznavanja te povijesti, nemoguće je uvjerljivo odgovoriti na pitanje: zašto je križ kršćanima tako važan i zašto je istovremeno od nekršćana toliko osporavan? Zašto se i danas lome koplja oko toga, je li opravdano isticanje križeva na javnim mjestima u nekoj kršćanskoj zemlji, kao što se primjerice nedavno dogodilo u Bavarskoj, kada se oko toga pitanja podijelila i politička i crkvena javnost? Dok su jedni zagovarali križ u javnim prostorima samo kao kulturalni znak, drugi su podsjećali da je križ izrazito kršćanski vjerski znak, žaleći što je povijesnim razvojem taj prepoznatljiv simbol kršćanske vjere pretvoren u kulturalni simbol. Time on prestaje biti simbolom kršćanske nade u spasenje koje je Krist zaslužio svojom mukom i smrću na križu.

Tu „najokrutniju i najstrašnju smrtnu osudu“ (Ciceron) izmislili su stari Perzijanci, a od njih su je sredinom 3. st. pr. Kr. preuzeli Rimljani. U rimskom kaznenom pravu taj oblik smrtno kazne bio je predviđen za kapitalne zločine: razbojstvo, ubojstvo, veleizdaju, uvredu carskoga veličanstva i pobunu. Židovsko kazneno pravo razlikovalo se od rimskoga. Ono je propisivalo četiri posve drukčija oblika smrtno kazne: kamenovanje, spaljivanje, odrubljivanje glave i davljenje. Dakle, Židovi nisu poznavali ni prakti-

FRA IVAN DUGANDŽIĆ

KRIŽ KAO NEOTUĐIV ZNAK KRŠĆANSTVA IMA SVOJU DUGU I BURNU POVIJEST. BEZ POZNAVANJA TE POVIJESTI, NEMOGUĆE JE UVJERLJIVO ODGOVORITI NA PITANJE: ZAŠTO JE KRIŽ KRŠĆANIMA TAKO VAŽAN I ZAŠTO JE ISTOVREMENO OD NEKRŠĆANA TOLIKO OSPORAVAN?

cirali okrutnu i nadasve ponižavajuću smrtnu kaznu raspinjanja na križ. Zato židovski povjesničar Josip Flavije s neskrivenim zgražanjem bilježi kako je židovski kralj iz porodice Hasmonejaca Aleksandar Janej (103-76. pr. Kr.) iz osвете prema svojim političkim protivnicima dao odjednom razapeti čak 800 Židova.

Ostaje zagonetka, zašto su židovski prvaci Isusu, kad su ga odlučili ukloniti, namijenili baš taj okrutni i sramotni oblik smrtno kazne. A budući da ga po svome zakonu sami nisu mogli osuditi na smrt raspinjanjem, uvjerali su rimskog upravitelja Judeje Poncija Pilata da je on svojim učenjem i okupljanjem masa oko sebe politički opasan za rimsku vlast i samoga cara i tako od njega ishodili da ga po rimskom kaznenom zakonu osudi na križ. Gledano s čisto pravnog aspekta, bila je riječ o namještenom procesu iza kojeg su stajali politički interesi židovskih vladajućih krugova, ali to nije sve.

POVIJESNE OKOLNOSTI ISUSOVA KRIŽA

Bez obzira na tu očitu političku pozadinu od Pilata izrečene osude, Isusova smrt na križu bila je posvema drukčija od svih koji su prije njega umrli tom strašnom smrću, i to iz dva vrlo važna razloga. Prvo, Isus je osuđen nevin; drugo, bila je to smrt utjelovljenoga Sina Božjega koju je on iz ljubavi podnio za grješnike, a Otac prihvatio kao cijenu grijeha svega svijeta. Zato

Isusov križ ima snažnu poruku koja se može izreći riječima: „Ljubav je uistinu pobjedonosna snaga povijesti“ (R. Vorderholzer, biskup Regensburga).

S Isusovom smrću križ u očima njegovih sljedbenika od simbola najstrašnije smrtno osude postaje simbol spasenja. Zato sv. Pavao, koji je osobno doživio sudbonosni susret s raspetim i uskrslim Kristom i od njegova prgonitelja postao nenadmašiv ljubitelj i propovjednik križa, iz vlastitog iskustva kaže da je „govor o križu ludost za one koji propadaju, a za nas koji se spasavamo sila je Božja“ (1 Kor 1,18). Samo nekoliko redaka dalje Pavao je još konkretniji kad članovima svoje male kršćanske zajednice u Korintu, koji su bili zbunjeni odnosom i Židova i Grka prema Kristovu križu, priznaje da je Krist raspeti zaista „sablazan za Židove, ludost za pogane“, da bi samouvjerenost i gotovo slavodobitno dodao: „a za pozvane – i Židove i Grke – Krist, Božja sila i Božja mudrost“ (1,23sl). I zato, dok se Židovi hvale svojim Zakonom, po kome je Isus morao umrijeti (usp. Iv 19,7), a Grci svojom mudrošću, Pavao zanosno i odlučno izjavljuje: „A ja sam daleko od toga da se ičim ponosim, osim križem Gospodina našega Isusa Krista, po kome je meni razapet svijet i ja svijetu“ (Gal 6,14).

Ako pođemo od toga da se Pavlu pred Damaskom ukazao uskrslu Gospodin, dakle onaj koji je nadvladao muku križa, možemo se čuditi zašto Pavao toliko veliča križ i Isusa

raspetoga, a nije usredotočen na slavu Uskrsloga koji mu se ukazao? Zato što „Bog svoju moć ne objavljuje tek u Isusovu uskrsnuću od mrtvih, već u izručenju svoga Sina u smrt na križu... Bila bi zabluda temelj vjerske slobode tražiti samo u snazi uskrsnuća. On je više u trpljenju, ljubavi i samoponiženju Božjem. Stoga je kršćanska teologija oslobođenja u biti teologija križa: Bog postaje čovjek da bi ljudi imali udjela u Božjoj slobodi. Bog se sam predaje da bi ljudi uskrsnuli. Bog sam trpi smrt da bismo mi živjeli“ (J. Moltmann).

MJESTO KRIŽA U POVIJESTI KRŠĆANSTVA

U prvim kršćanskim stoljećima, kad su se kršćani morali skrivati od pogana po katakombama, križ se nije smjelo javno isticati, ali su ga kršćani zato u srcu još jače ljubili i štovali. To se je posve promijenilo u 4. stoljeću s carem Konstantinom koji kršćanima daje slobodu, čime kršćanstvo u Rimskome carstvu od zabranjene postaje dopuštena religija. On 335. godine u Jeruzalemu iznad Isusova groba podiže baziliku Uskrsnuća, a kraljica Jelena u njoj izlaže na javno štovanje dio Isusova križa koji je 320. otkriven u arheološkim iskapanjima koje je sama potaknula i nadzirala. Otada križ dobiva istaknuto mjesto na svim kršćanskim crkvama, zvonnicama, grobljima, ali i u domovima. A u liturgiji se uvodi blagdan Uzvišenja sv. križa.

Iako je s Konstantinom križ dobio pravo javnosti i postao vidljivim znakom kršćana, nije nikad prestao biti izazov i osporavan znak onima koji ne prihvaćaju Krista. Isusovim sunarodnjacima, koji su od Mesije očekivali čudesne znakove njegove moći (usp. 1 Kor 1,22) raspeti i uskrslu Mesija do danas ostaje sablazan, modernijim jezikom izraženo „kvadratura kruga“ (Schalom Ben Chorin), a ludost modernim poganima koji su govor o spasenju zamijenili govorom o čovjekovu samoostvarenju. Iz nekakve hinjene tolerancije prema kršćanima, kojima je križ još uvijek sveti znak spasenja, takvi moderni pogani neće možda uvijek grubo tražiti uklanjanje križeva s javnih mjesta, već iz nekakvih estetskih razloga.

Ni to nije posve novo. Već je naime znameniti rimski govornik Marko Tulije Ciceron isticao kako nije dovoljno da rimski građanin ne smije biti osuđen na smrt na križu, već i sama riječ križ „mora biti daleko i

njegovim mislima, očima i ušima“. Suvremeni pogani će iz sličnih estetskih razloga reći kako je neprihvatljivo tražiti od učenika ili studenata da prate nastavu s pogledom na izmučena čovjeka na križu, ili da netko radi u uredu gdje mu se pogled trajno susreće s križem na zidu i sl. Sigurno, pogled na izmrcvareno tijelo s trnjem izranjenom glavom i rukama probodenim čavlima nije nikakav užitak za estetičare. Ali otpor križu ima puno dublje razloge od čisto estetskih. Raspeti naime nema na sebi ništa što bi zadovoljilo potrebu bezbožnog čovjeka za tjelesnim užitkom. Naprotiv, on predstavlja kritiku naše ljudske oholosti i potrebe za vladanjem nad drugima.

Križ provocira samo onoga tko život gleda površno, tko se nikad nije ni pokušao udubiti u smisao dragovoljno prihvaćene žrtve i u tajnu patnje za drugoga. A Biblija snažno govori baš o tome i zato nije čudo što i novovjeki marksistički mislilac Ernst Bloch upravo zahvaljujući svojim židovskim korijenima i biblijskoj baštini koju crpe iz tih korijena upozorava na neprolazno i sveopće značenje križa kad kaže: „Pojavu nesigurnosti i straha kod Isusa nije moguće izmisliti, ona jasno govori: Ecce homo! Posljednja večera, zdvojnost u Getsemaniju, napuštenost na križu i njegov krik: sve se to ne može složiti ni s kakvom legendom o nekom mesijanskom kralju...U njemu je bio na djelu čovjek koji je bio u svemu dobar, što prije nije nikome uspjelo. Pridružio se siromasima i prezrenima, nije ih promatrao s visoka...Posljedica toga jest: prvi će biti posljednji. Isus je protiv vladajuće sile znak koji se protivi, a svijet se tom znaku usprotivio znakom križa: križ je odgovor svijeta na kršćansku ljubav“ (E. Bloch).

Ako pođemo od toga da je moderni sekularizirani čovjek izgubio svaki smisao za žrtvu, jer želi samo uspjeh i užitak, nije teško shvatiti da je križ za nj nešto besmisleno i provokativno. Ako je suvremeni čovjek posve izgubio iz vida onostranost, nastojeći ostvariti raj ovdje na zemlji, jasno je da u križu ne može vidjeti znak pobjede nad smrću i obećanje uskrsnuća u život koji nije zarobljen u granicama ovoga svijeta. Unatoč svemu „križ ostaje ljudska realnost, bez obzira na to što se ljudi trude, sakriti ga, ukloniti i umjesto toga se prepuštaju iluzijama nekog posve uspjelog života. Križ razotkriva veliku vlastitu prijevartu društva koje misli da je svatko kovač vlastite sreće. Pravo umijeće života koje prosvjetljuje jest umijeće vjere. Ovostranost nije onostranost – kao što ni onostranost nije ovostranost“ (J. Röser).

SUDBINA KRIŽA U CRKVI I SVIJETU DANAS

Sa sve većim razvodnjavanjem zapadnog kršćanstva i usporednim jačanjem novih oblika poganstva i križ sve više gubi mjesto u životu suvremenog zapadnog društva koje nije više usmjereno prema onostranosti života, već je posve okrenuto uživanju sadašnjeg trenutka. Pojam grijeha posve nestaje iz rječnika modernih pogana, pa je njima neshvatljiv svaki govor o otkupljenju od grijeha snagom križa. Umjesto toga oni govore o sreći u uspjelom životu. A do uspjela života ne dolazi se snagom milosti koja dolazi iz Kristova križa već pozitivnim razmišljanjem – kako vole reći.

Nakon što je prestao oblikovati osobni život pojedinaca, križ je sve više nestajao i s javnih mjesta, ustupajući svoje mjesto nekim drugim simbolima. Nedavna odluka Bavarske vlade da se križ mora vratiti u sve javne urede naišla je na živu raspravu i političke i crkvene javnosti. Na

Sa sve većim razvodnjavanjem zapadnog kršćanstva i usporednim jačanjem novih oblika poganstva i križ sve više gubi mjesto u životu suvremenog zapadnog društva koje nije više usmjereno prema onostranosti života, već je posve okrenuto uživanju sadašnjeg trenutka.

iznenađenje mnogih, jaču je podršku dobila među političarima diljem Njemačke, nego među bavarskim episkopatom. Naime, kršćanski političari u tome vide znak očuvanja kršćanskog identiteta svoje zemlje. Tako član kršćansko-demokratske stranke CDU-a Peter Gauweiler, inače protestant, nedvosmisleno kaže: „Naša država nije stvorila kršćanstvo, kao što nije ni Uskrs ni Božić, pa ipak kršćanstvo je središnji preduvjet identiteta Savezne republike Njemačke“.

S druge strane, bavarski kardinal Marx u ime Bavarske biskupske konferencije kaže da se isticanjem križeva u javnim ustanovama unosi „razdor i nemir sve do obitelji i župnih zajednica“. Tako je od onog od koga bi se očekivala podrška stigla kritika te odluke, koja je naišla na zgražanje svih kojima je križ neotuđiv znak kršćanstva. Kardinal u postavljajući križeva na u javnim ustanovama vidi profanaciju vjere u političke svrhe, što nije nimalo uvjerljivo. Još je naime u svježem sjećanju njegov primjer skidanja vlastitog prsnog križa (pektorala) kada je to za vrijeme posjeta Jeruzalemu od njega zatražio glavni imam na ulazu u tamošnju džamiju koju je želio posjetiti. Time se nije odrekao samo znaka svoga biskupskog dostojanstva, već puno više bitnog znaka svoje vjere. Nikakvo čudo da je stav kardinala Marxa u javnosti prozvan „dvostrukim moralom“ i „politizacijom Crkve“ (Jan Fleischhauer). To je pokazatelj kako može biti visoka cijena kad ljudi Crkve podilaze duhu vremena umjesto da ga raskrinkavaju i mijenjaju (usp. Rim 12,1sl).

U idućem broju: *CRKVA U SJENI KRIŽA*

Papin izaslanik, nadbiskup Henryk Hoser sv. misom započeo službu u Međugorju

"ZAPOČINJEMO JEDNU ZAJEDNIČKU ETAPU U POVIJESTI MEĐUGORJA!"

Nedjelja 22. srpnja za župu je Međugorje, ali i sve hodočasnike diljem svijeta kojima je Međugorje na srcu, bila poseban i blagoslovljen dan. Već s objavom kojom je papa Franjo 31. svibnja nadbiskupa Henryka Hosera, dosadašnjega posebnoga izaslanika Svete Stolice, imenovao apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje, s nestrpljenjem se čekao dan početka službe mons. Hosera u Međugorju. Kada je u četvrtak najavljeno kako će mons. Hoser službu započeti misnim slavljem u crkvi sv. Jakova, radosti župljana i hodočasnika nije bilo kraja. Golemi prostor vanjskog oltara crkve sv. Jakova bio je ispunjen prije početka nedjeljnog večernjeg programa, a molitva krunice bila je priprema za svečanu svetu misu.

Uz zvuke ulazne pjesme velikog zbora „Kraljice Mira“ na prostor oltara u procesiji su stigli mons. Henryk Hoser, apostolski vizitator, mons. Luigi Pezzuto, apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko, međugorski župnik fra Marinko Šakota, te brojni svećenici koncelebranti. Misno je slavlje započelo čitanjem Papine bule o imenovanju koju je na talijanskom pročitao nuncij Luigi Pezzuto, a na hrvatskom župnik fra Marinko Šakota.

predsjedatelj sveopćega crkvenog zajedništva. Neka nas snaga Duha Svetoga obnovi kako bismo od večeras pod Vašim vodstvom napredovali na svome hodočasničkom putu!", rekao je između ostaloga u svom pozdravnom govoru fra Miljenko Šteko.

Misno slavlje bilo je na latinskom jeziku, a predsjedao je mons. Henryk Hoser. U homiliji koju je uputio apostolski vizitator rekao je kako Sveti Otac, univerzalni pastir Crkve, uzima riječi proroka, te šalje pastire tamo gdje ljudi postoje i žive, tamo gdje se vjernici okupljaju tražeći svjetlo spasenja.

U Međugorje hodočasnici dolaze iz dalekih krajeva, iz otprilike 80 zemalja svijeta. Udaljenost predstavlja prostor mjeran u prijeđenim kilometrima. Kako biste prošli te kilometre, potrebna je jedna čvrsta i odlučna motiva-

i križni put koji su u početku oštro kamenje pretvorili u glatke staze, rekao je u svojoj propovijedi mons. Hoser.

Uz misno slavlje koje je označilo početak novoga vremena za župu Međugorje i hodočasnike župnik fra Marinko Šakota uputio je riječi dobrodošlice. Zahvalio je nunciju, papi Franji zbog imenovanja apostolskog vizitatora te mons. Hoseru na prihvaćanju službe i dolasku u Međugorje. Potom mu je fra Marinko uručio dar župe Međugorje – Sveto pismo i cvijeće.

Započinjemo jednu zajedničku etapu u povijesti Međugorja, jedan put, jedno hodočašće koje nas vodi do vječnog života. Započnimo s uvjerenjem da budemo vjerni, da budemo hrabri, da budemo radosni i puni nade.

Riječi pozdrava i dobrodošlice iskazao je provincijal fra Miljenko Šteko ističući kako ova euharistija u Međugorju ima „posebno povijesno značenje jer je s nama ovdje prvi put apostolski nuncij, mons. Luigi Pezzuto, koji u Bosni i Hercegovini izravno predstavlja Svetoga Oca i Apostolsku Stolicu“. – Hvala Vam, Ekscelencijo! Za ovaj dolazak upućujem Vam najsrdačnije pozdrave dobrodošlice! Prenesite našu zahvalnost vrhovnomu svećeniku za njegovu pastoralnu zauzetost u Crkvi koja se očitovala i ovim imenovanjem, rekao je fra Miljenko Šteko koji je uputio i prigodne pozdravne riječi mons. Hoseru

„Dragi nadbiskupe Hoseru! U ovome milosnom trenutku, najsrdačnije Vas pozdravljam u ime svih okupljenih! U ime Franjevačke provincije u Hercegovini želim Vam blagoslovljen boravak među nama u poslanju koje Vam je povjerio Sveti Otac, papa Franjo. S dubokim poštovanjem i ljubavlju prihvaćamo Vaš dolazak koji Vam je povjerio sam rimski Prvosvećenik,

kao i raspolagati prijevoznim sredstvima važnima za ostvarenje tih putovanja.

No, riječ „daljina“ znači još nešto: daljina predstavlja egzistencijalnu situaciju mnogih koji su se udaljili od Boga, od Krista, od svoje Crkve i od svjetla koje daje smisao životu, usmjerava ga i daje mu dostojanstven životni cilj, a to je život koji se isplati živjeti.

Sada možemo bolje razumjeti zašto je Sveti Otac poslao apostolskog vizitatora u Međugorje: pastoralna skrb zahtijeva osigurati stabilnu i kontinuiranu pratnju župnoj zajednici u Međugorju, te vjernicima koji dolaze na hodočašće, kazao je mons. Hoser koji je potom postavio i, kako je rekao, „temeljno pitanje: Zašto toliko ljudi svake godine dolazi u Međugorje?“ – Odgovor koji se nameće je ovaj: Dolaze kako bi susreli nekoga: da susretnu Boga, da susretnu Krista, da susretnu Njegovu Majku. A potom da otkriju put koji vodi do radosti življenja u kući Oca i Majke; i konačno da otkriju marijanski put, kao najsigurniji put. To je put štovanja Marije koji se godinama ovdje odvija, to jest, „sveto bogoslužje u kojemu teče vrhunac mudrosti i vrhunac vjere, te je to stoga primarni zadatak Božjeg Naroda“, rekao je mons. Hoser dodajući kako se uistinu radi se o Kristocentričnom štovanju. –

Ovako izgleda narodna pobožnost u Međugorju: u središtu je sveta misa, klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu, masovno pristupanje sakramentu pomirenja, i sve to praćeno ostalim oblicima pobožnosti: krunica

Na misi je, uz tisuće hodočasnika, bilo 118 koncelebranata, a među njima je bio i biskup biskupije Alessandria u Italiji mons. Guido Gallese.

Misno je slavlje nadbiskup Hoser završio riječima: „Predragi, zahvaljujem vam za ovu svečanu misu koju smo zajedno slavili u čast Bogu, u čast Gospi i u čast Crkvi. Započinjemo jednu zajedničku etapu u povijesti Međugorja, jedan put, jedno hodočašće koje nas vodi do vječnog života. Započnimo s uvjerenjem da budemo vjerni, da budemo hrabri, da budemo radosni i puni nade. Zahvaljujem franjevcima koji su čuvari ovoga mjesta i rade s puno ljubavi, a to je rekao bih važan uvjet ako želimo biti vijerni pastiri. Dosad je Međugorje i djelo svih onih koji dolaze ovdje i donose svoja srca, svoju vjeru, svoju ljubav, svoju vjernost i trajnu otvorenost obraćenju. Na ovom marijanskom putu želio bih vam udjeliti Božji blagoslov.“

Vaša Ekscelencijo, monsinjor apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini, Poštovani Oče Provincijale, Dragi svećenici, Osobe posvećenog života, Dragi vjernici Župe Međugorje, Dragi hodočasnici, Braćo i sestre,

Govori Gospodin: „Jao pastirima koji upropašćuju i raspršuju ovce paše moje.“

Sveti Otac, univerzalni pastir Crkve, uzima spomenute riječi proroka kao svoje. Šalje nas tamo gdje ljudi postoje i žive, tamo gdje se vjernici okupljaju tražeći svjetlo spasenja.

Danas nam Gospodin pruža izvanredni primjer i uzor misionara: „Kad izide, vidje silan svijet i sažali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira pa ih stane poučavati u mnogočemu.“

Sveti Otac šalje apostole i misionare u cijeli svijet, prema Kristovoj naredbi: „Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeci ih čuvati sve što sam vam zapovjedio! I evo, ja sam s vama u sve dane – do svršetka svijeta.“ (Mt 28, 19-20)

Okupljeni na nedjeljnoj svetoj misi, budimo osjetljivi na riječi svetog Pavla, apostola naroda. Tada je rekao: „A sad u Isusu Kristu vi, koji ste nekada bili daleko, blizu postadoste Krvlju Kristovom“. „...I dođe te navijesti mir vama daleko i mir onima blizu.“

U Međugorje hodočasnici dolaze iz dalekih krajeva, iz otprilike 80 zemalja svijeta. Udaljenost predstavlja prostor mjerjen u prijeđenim kilometrima. Kako biste prošli te kilometre, potrebna je jedna čvrsta i odlučna motivacija, kao i raspolagati prijevoznim sredstvima važnima za ostvarenje tih putovanja.

No, riječ „daljina“ znači još nešto: daljina predstavlja egzistencijalnu situaciju mnogih koji su se udaljili od Boga, od Krista, od svoje Crkve i od svjetla koje daje smisao životu, usmjerava ga i daje mu dostojanstven životni cilj, a to je život koji se isplati živjeti.

Sada možemo bolje razumjeti zašto je Sveti Otac poslao apostolskog vizitatora u Međugorje: pastoralna skrb zahtijeva osigurati stabilnu i kontinuiranu pratnju župnoj zajednici u Međugorju, te vjernicima koji dolaze na hodočašće.

Propovijed mons. Henryka Hosera

MEĐUGORJE NAM DAJE I VRIJEME I PROSTOR BOŽANSKE MILOSTI

Foto Dani

Ovo poslanje jednako brine, ne samo o onima koji su daleko, već i o onima koji su blizu. O njima u dvojakom smislu: blizu iz razloga što generacijama žive u ovome mjestu i na ovom području; blizu, jer su župljani Međugorja; blizu, jer su svjedoci mnogobrojnih događaja na ovome području u posljednjih 37 godina. U jednom drugom smislu, blizu su i svi oni koji žive žarku i toplu vjeru, koji žele biti u prisnom kontaktu punom zahvalnosti s Uskrslim i Milosrdnim Gospodinom.

Duhu, vodi ka Ocu“ – govorio je Sveti Otac Pavao VI.

Drugi Vatikanski Koncil snažno naglašava da se „različiti oblici pobožnosti prema Bogorodici, koje je Crkva u granicama zdravoga i pravovjernoga nauka i prema prilikama vremena i mjesta te prema značaju čudi vjerniku odobrila, postižu to da dok se Majku časti, časti se Sin radi kojega je sve (vidjeti Drugi vatikanski koncil, Dogmatska konstitucija o Crkvi *Lumen gentium*, 66: AAS 57 (1965.), str. 65).

Ivan Pavao II. govorio: „Jednako kao što vrijeme može biti obilježeno *kairosima* – velikim događajima, posebnim trenucima milosti, na isti način neki prostor može biti obilježen posebnim Božjim spasenjskim interventima. Uostalom, to je slutnja prisutna u svim religijama, u kojima se ne nalaze samo sveti trenutki, nego i sveta mjesta, u kojima se susret s božanskim može iskusiti na intenzivniji način nego što je to uobičajeno u prostranstvima svemira.“ (Pismo o hodočašću, 30.6.1999.)

Postavimo sada temeljno pitanje: Zašto toliko ljudi svake godine dolazi u Međugorje?

Odgovor koji se nameće je ovaj: dolaze kako bi susreli nekoga: Da susretnu Boga, da susretnu Krista, da susretnu Njegovu Majku. A potom da otkriju put koji vodi do radosti življenja u kući Oca i Majke; i konačno da otkriju marijanski put, kao najsigurniji put. To je put štovanja Marije koji se godinama ovdje odvija, to jest, „sveto bogoslužje u kojemu teče vrhunac mudrosti i vrhunac vjere, te je to stoga, primarni zadatak Božjeg Naroda.“

Uistinu, radi se o Kristocentričnom štovanju, „jer porijeklo i djelotvornost dolazi iz Krista, u Kristu nalazi svoj potpuni izričaj, i po Kristu u

Osim toga: „Korisno je vratiti se kako bi se rastjerale sumnje i, iznad svega, kako bi se pomoglo razvoju one pobožnosti prema Blaženoj Djevici, koja se u Crkvi, potaknuta Božjom riječju, ostvaruje u Duhu Kristovu.“ (usp. Pavao VI. *Marialis Cultus*)

Ovako izgleda narodna pobožnost u Međugorju: u središtu je sveta misa, klanjanje Presvetom oltarskom sakramentu, masovno pristupanje sakramentu pomirenja, i sve to praćeno ostalim oblicima pobožnosti: krunica i križni put koji su u početku oštro kamenje pretvorili u glatke staze.

Hodočasnici izdvajaju svoje vrijeme kako bi mogli boraviti u prostoru Međugorja. S tim u svezi je sv. papa

Međugorje nam daje i vrijeme i prostor Božanske milosti po zagovoru Blažene Djevice Marije, Majke Božje i Majke Crkve, koja se ovdje časti nazivom „Kraljica Mira“. Ovaj naziv dobro je poznat iz Lauretanskih litanija. Istina je, svijet silno treba mir: mir u vlastitom srcu, mir u obitelji, mir u društvu i međunarodni mir – koji svi toliko žele, a posebice građani ove zemlje, silno napaćene zbog rata na Balkanu. Promicati mir znači izgrađivati civilizaciju temeljenu na ljubavi, zajedništvu, bratstvu, pravdi, dakle na miru i slobodi.

Gospa, Majka Kneza mira naviještenog od proroka, neka bude naša Zaštitnica, naša Kraljica, naša Majka. Amen.

POZDRAVNI GOVOR DR. FRA MILJENKA ŠTEKE

S dubokim poštovanjem i ljubavlju prihvaćamo Vaš dolazak koji Vam je povjerio sam rimski Prvosvećenik, predsjedatelj sveopćega crkvenog zajedništva. Neka nas snaga Duha Svetoga obnovi kako bismo od večeras pod Vašim vodstvom napredovali na svome hodočasničkom putu!

Draga braćo i sestre u Kristu!

Kao redovnički poglavar franjevačke zajednice, kojoj je povjerena pastoralna skrb za ovu župu, srdačno vas sve pozdravljam omiljenim pozdravom našega puka: Hvaljen Isus i Marija!

Večerašnja Euharistija u Međugorju ima posebno povijesno značenje jer je s nama ovdje prvi put apostolski nuncij, mons. Luigi Pezzuto, koji u Bosni i Hercegovini izravno predstavlja Svetoga Oca i Apostolsku Stolicu. Pročitao nam je Pismo pape Franje kojim je imenovan apostolski vizi-

tator s posebnom ulogom za Međugorje. Hvala Vam, Ekscelencijo, za ovaj dolazak i upućujem Vam najsrdačnije pozdrave dobrodošlice! Prenesite našu zahvalnost vrhovnom svećeniku za njegovu pastoralnu zauzetost u Crkvi koja se očitovala i ovim imenovanjem.

Ovu sv. misu predslavi mons. Henryk Hoser, kao nastupnu euharistiju pred povjerenom vjerničkom zajednicom i hodočasnicima u Međugorju.

Dragi nadbiskupe Hoser! U ovome milosnom trenutku, najsrdačnije Vas

pozdravljam u ime svih okupljenih! U ime Franjevačke provincije u Hercegovini želim Vam blagoslovljen boravak među nama u poslanju koje Vam je povjerio Sveti Otac, papa Franjo. S dubokim poštovanjem i ljubavlju prihvaćamo Vaš dolazak koji Vam je povjerio sam rimski Prvosvećenik, predsjedatelj sveopćega crkvenog zajedništva.

Neka nas snaga Duha Svetoga obnovi kako bismo od večeras pod Vašim vodstvom napredovali na svome hodočasničkom putu!

Sadržaj Papine bule kojom je mons. Henryk Hoser imenovan apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje

Časnome bratu
Monsinjoru **HENRYKU HOSERU**, S.A.C.
Nadbiskupu – Biskupu u miru Varšave-
Praga

Nastavljajući zadaću posebnog izaslanika Svete Stolice za župu Međugorje, koju ste Vi nedavno zaključili, i u želji da se prema toj stvarnosti pokaže osobita

pastoralna pozornost koju ona iziskuje, imenujem Vašu Ekscelenciju **apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorje**, na neodređeno vrijeme, *ad nutum Sanctae Sedis*, i to s ovlastima, obvezama i sukladno načinima određenim u Mandatu priloženom ovom Dokumentu. Siguran da ćete Vi znati učinkovito izvršiti povjerenu Vam zadaću u duhu pozitivne

suradnje sa svim zainteresiranim instancama, pratim Vas svojom molitvom i podjeljujem Vam od srca apostolski blagoslov.

U Vatikanu, 31. svibnja 2018., Svetkovina Presvetog Tijela i Krvi Kristove. (Potpis) Franjo
Bulu je pročitao apostolski nuncij za BiH, mons. Luigi Pezzuto.

NOVA ETAPA MEĐUGORJA

Svoj dolazak u međugorsku župu, kao apostolski vizitator u ime Svete Stolice, mons. Henryk Hoser najpreciznije je opisao kao „novu etapu“ međugorskog fenomena. Zanimljivo je da je uporabio upravo tu francusku riječ, koja se najčešće rabi u sportskom i vojnom žargonu i označava određenu prevaljenu dionicu, često i mjesto za odmor i okrpju, prikupljanje snage za daljnji nastavak na zadanoj ruti do željenog cilja, čak i svojevrsan rezime dotad postignutih rezultata.

NOVA ETAPA ILI NOVA DIONICA MEĐUGORSKOG FENOMENA OBILJEŽENA JE, DAKLE, DOLASKOM MONS. HOSERA KAO POSEBNOG VATIKANSKOG IZASLANIKA U MEĐUGORJE. To znači, prije svega, izravnu brigu Svete Stolice za međugorska zbivanja, ali i posebnu skrb za župljane Međugorja i one koji u nj dolaze, što nadilazi uži pojam definicije statusa vizitatora, tj. pokazuje da mons. Hoser ima i mandat upravitelja. Čemu u prilog ide i vrijeme, koje mu je stavljeno na raspolaganje, a koje nije ograničeno.

DARKO PAVIČIĆ

Stavljajući naglasak da se radi o etapi međugorskog fenomena, mons. Hoser otkriva važnu činjenicu, a to je da je međugorski fenomen još uvijek na putu. Taj put, kao što je poznato, traje već 37 godina. I nije bio lagan. Pa ga se i u onom najužem terminološkom smislu može gledati kao niz golemih napora i borbi, kušnji i izazova, no ponajprije kao trase jasno zacrtanog cilja. Na putu prema tome cilju, dakle, Sveta Stolica u ovome trenutku šalje u Međugorje svoga izaslanika, kako bi izravno bila uključena i kako bi se s najviše crkvene instance upravljalo međugorskim

zbivanjima, tj. kako bi Međugorje sljedeće etape svoga puta prema cilju prolazilo u zajedništvu s crkvenom vlašću. Kako bi se taj dojam osnažio, u pratnji mons. Hosera na nastupnoj misi bio je i apostolski nuncij u BiH, mons. Luigi Pezzuto, koji je kasnije uz međugorskog vizitatora bio ponovno u dva navrata, na otvaranju i zatvaranju Mladifesta, a u jednom trenutku čak i s likom Gospe od Guadalupe na svojoj biskupskoj mitri, što je zacijelo bila simbolička poruka i poveznica Guadalupe i Međugorja. No, ona vidljiva poveznica, nazočnost nuncija i dolazak vatikanskog vizitatora u Međugorje, dovoljno je jasna i nisu joj potrebna dodatna tumačenja.

Nova etapa Međugorja, koja započinje dolaskom mons. Hosera, obilježena je pastoralnom brigom za međugorski fenomen. Ona, dakle, prije svega uzima sve pozitivno iz prijašnjih međugorskih etapa na njegovu 37-godišnjem putu. S hodočasničke strane tu se radi o milijunskim brojkama pohoda, tisućama i tisućama promijenjenih sudbina na-

Međugorje će još više otvoriti svoja vrata svijetu i omogućiti još bolju i opsežniju pastoralnu ponudu, koja će, ovoga puta, biti vođena brigom pastira kojega je u Međugorje uputio sam Sveti Otac. A što, osim brige i pažnje, jamči i zaštitu i sigurnost na daljnjem putu, čega u prijašnjim dionicama nije bilo u obilju.

kon otkrivene vjere, duhovnih i tjelesnih ozdravljenja, a s one župne o pastoralnoj ponudi na zasadama Gospinih poruka: euharistiji, ispovijedi, pokori, klanjanju, krunici, križnom putu tj. svemu onome što iščezava ili gubi dah u etapama europskih, pa i svjetskih razmjera vjere u današnjem svijetu. Nije, također, slučajno da mons. Hoser svoju međugorsku etapu započinje neposredno nakon obilježavanja obljetnice međugorskih ukazanja, a uoči Mladifesta, na kojemu je kasnije i sam sudjelovao.

Mladifest je, naime, najzornije oslikao ono što se u Međugorju događalo svih prošlih godina, jer je na jednom mjestu okupio ljude (uglavnom mlade) iz 72 zemlje svijeta, koji su od ranoga jutra do kasne večeri slavili

Boga kroz kateheze, pjesme, euharistiju, klanjanje, ispovijed... Mladifest je zapravo komprimirao sve ono što se u Međugorju događalo svih ovih godina, upravo kako bi oslikao stvarnost ove sadašnje dionice međugorskog fenomena, a to je prije svega živa Crkva žive vjere u živoga Boga.

Dakako, najzanimljivije pitanje ovoga trenutka je kako će nakon ove etape i dolaska apostolskog vizitatora izgledati one sljedeće, tj. sve dionice puta koje su dalje pred Međugorjem. O njima mons. Hoser također progovara kroz svoju pastoralnu misiju, otkrivajući kako će, na zasadama i maru franjevac na čemu im je zahvalio, nastaviti razvijati postojeću pastoralnu praksu. To znači da će Međugorje još više otvoriti svoja vrata svijetu i omogućiti još bolju i opsežniju pastoralnu ponudu, koja će, ovoga puta, biti vođena brigom pastira kojega je u Međugorje uputio sam Sveti Otac. A što, osim brige i pažnje, jamči i zaštitu i sigurnost na daljnjem putu, čega u prijašnjim dionicama nije bilo u obilju.

Sveta Stolica u ovome trenutku šalje u Međugorje svoga izaslanika, kako bi izravno bila uključena i kako bi se s najviše crkvene instance upravljalo međugorskim zbivanjima, tj. kako bi Međugorje sljedeće etape svoga puta prema cilju prolazilo u zajedništvu s crkvenom vlašću.

23. duhovna obnova za svećenike

HHRANITELJI DUŠA

Snimio Mateo Ivanković

U ponedjeljak 2. srpnja 2018., registracijom sudionika od 16 sati, započela je 23. duhovna obnova za svećenike koja je trajala do subote 7. srpnja 2018. Tog zadnjeg dana programa svećenici su molili na fra Slavkovom grobu, podijelili međusobna svjedočanstva te Bogu zahvalili za sve primljene milosti u zajedničkoj završnoj svetoj misi u 11 sati.

Koordinator duhovne obnove bio je fra Marinko Šakota, dok je glavni predavač te propovjednik na večernjim svetim misama bio već prokušani apostol Božje Riječi –

PAULA TOMIĆ

fra Ante Vučković. Tema duhovne obnove bila je ista kao i kod svih ovogodišnjih međunarodnih duhovnih obnova **Živjeti od Božje Riječi, „Tada im otvori pamet da razumiju Pisma“ (Lk 24,45).**

Na duhovnoj obnovi je bilo prisutno nešto više od 300 svećenika koji su došli iz 24 zemlje: Litve, Ukrajine, Slovačke, Poljske, Švedske, Švicarske, Austrije, Njemačke, Francuske, Hrvatske, Slovenije, Indije, Engleske, Danske, Irske, USA-e, Španjolske, Mađarske, Srbije, Perua, Meksika, BiH, Italije i Rumunjske.

ISKUSITI ISUSOVO MILOSRĐE

Predavanja fra Antine Vučkovića pokazala su još jedanput koliko je on vrsni poznavalac Svetog pisma i kako zna taj biblijski tekst na svoj poseban, osebujan način povezati sa svakodnevnim životom ljudi, nji-

poslanje: kako pronaći ravnotežu u svom pozivu, kako pronaći svoj život i svoj poziv u Isusovu pogledu, kako iskusiti Isusovo milosrđe... Najvažnije je bilo podučavanje o važnosti HRANE – bilo tjelesne, bilo duhovne. Čovjek je ono „što jede“! Tako je na poseban način pozvao svećenike da se oni sami nauče ispravno i redovito hraniti pravom i zdravom duhovnom hranom jer će samo tada

„svećeničkog mota“, odlučiti se za post i šutnju, molitvu jednih za druge, pa molitvu nad vjernicima nakon večernje svete mise u srijedu navečer.

Možemo reći kako je cijela ovogodišnja duhovna obnova za svećenike bila doista jedan lijep spoj iskušavanja svog vlastitog „duhovnog hranjenja“ Isusom, a zatim svećeničkog poslanja koje se najviše ostvaruje u službi hranitelja duša vjernika tom istom prožvakanom hranom Božje Riječi.

Snimio Mateo Ivanković

Snimio Mateo Ivanković

Početci s fra Slavkom

Svakom je čovjeku ponekad potrebno vrijeme u kojem bi napunio istrošene baterije životnog elana i prisjetio se smisla svog poslanja kroz jednu duhovnu obnovu, a koliko je više to potrebno onima koji sami trebaju biti obnovitelji i voditelji u svojim župama i zajednicama.

Uviđajući ovu potrebu svećenika, u ime svetišta Kraljice Mira 1996. god. pok. fra Slavko Barbarić pokrenuo je, u suradnji s talijanskim svećenikom don Cosimom Cavaluzzo, seminar za svećenike, pod nazivom „Svećenici u Marijinoj školi“. Od tada, svake godine početkom srpnja ovaj seminar okuplja nekoliko stotina svećenika i redovnika iz cijeloga svijeta.

Jednostavan koncept seminara: sudjelovanje u molitvenom programu župe, predavanja, svjedočanstva, posjete Podbrđu, ispovijed na Križevcu i posjet grobu fra Slavka trebao bi im pomoći da se u njihovu srcu, u slobodi i ljubavi, rada Božja Riječ kroz njihovo osobno usavršavanje u krjepostima, molitvi i svetosti. Jer budući da služe Riječi, oni sami moraju biti ta Riječ.

Za vrijeme trajanja seminara, svećenici su besplatno ugošćeni od strane međugorskih obitelji, kako je to od početaka tražio fra Slavko. Želio je tako konkretno povezati obitelj i svećenika koji su pozvani živjeti jedni za druge i jedni od drugih u međusobnom darivanju.

hovim psihološkim, emocionalnim, tjelesnim i duhovnim potrebama. Uvijek iznova ostaneš zabezknut širinom problema i poruka koje nam Bog u svojoj Riječi objašnjava i šalje. Fra Ante je ovaj put tako dobro znao izabrati prave tekstove iz Svetog pisma i znao ih je tako konkretno primijeniti na svećenike rasvijetljujući im Božju poruku za njihovo

biti sposobni živjeti svoj poziv djelatelja Žive vode žednim dušama povjerenog im stada.

MOLITVA – ŽIVA ISKUSTVA DJELOTVORNE BOŽJE RIJEČI

Ovaj put su fra Ante i fra Marinko bili unijeli određene novine i promjene u program, a sve s ciljem kako bi svećenicima što bolje omogućili osobni susret s Isusom, osobno pronalaženje istine svog života i osobnog Isusovog poziva za svakoga od njih. Tako su imali vrijeme prisjetiti se i u radnim grupama podijeliti iskustva svog

Snimio Mateo Ivanković

fra Ante Vučković: Zahvalan sam na prilici biti dio njezine škole ljubavi

Duhovne vježbe smo naslo-
vili *Hraniti se Božjom riječju*.
Sve je bilo sabrano oko
Božje riječi: svećenici, njih
oko 330, molitva, bilo pred Presve-
tim, bilo na Podbrdu ili Križevcu,
bilo na vanjskom oltaru za vrijeme
euharistijskog slavlja ili zajedno s
vjernicima prije i poslije euhari-
stijskog slavlja. Jako sam zahvalan

župniku fra Marinku što mi je pružio prigodu da s ovo-
likim brojem svećenika mogu tjedan dana biti sabran
na Božju Riječ.

Bilo je neobično promatrati sabranost svećenika s
različitim strana svijeta na Božju prisutnost, na njegovu
Riječ, njezinu snagu i način kako ona ulazi u njihove
živote. Susreli smo se s nekoliko tekstova iz Svetog
pisma i pustili da nas Duh Božji vodi u njihovo srce i
njihovo značenje za nas. Premda smo govorili različitim
jezicima, osjetili smo kako Duh Sveti stvara jedinstvo.

na Franjevačkoj teologiji u Makarskoj.
Profesor je filozofije na Katoličkom
bogoslavnom fakultetu Sveučilišta
u Splitu. Predaje i na Filozofskom
odsjeku istoga sveučilišta. Voditelj je
duhovnih vježbi, seminara i duhov-
nih obnova. Duhovni je pratitelj i
savjetnik. Objavio je nekoliko knjiga.
Objavljuje u stručnim i popularnim
časopisima.

Posebno bih istakao dan pustinje.
Najprije smo se ispovjedili, a onda
je svatko imao vremena za osobni
susret s Božjom Riječi. Potom smo
poslijepodne molili jedni za druge, a
nakon večernjeg programa smo mo-
lili i pojedinačno za prisutne vjerni-
ke i njihove potrebe. Tog smo dana
postili o kruhu i vodi. Tako smo
se u srcu duhovnih vježbi otvorili
Božjem milosrđu i to isto milosrđe
donijeli ljudima. Cijelo smo vrijeme
osjećali kako nam Međugorje, koje je
tako dugo obilježeno Gospinom pri-
sutnošću, pomaže da se približimo
Božjoj riječi, da je kušamo i njome
hranimo gladne.

Međugorje se uvijek iznova ot-
kriva kao mjesto u kojem su mnogi
otkrili svoj poziv na posvećeni život.
Isto tako, na duhovnim obnovama
koje se u Međugorju događaju, osobe
pronalaze dodatne poticaje i pozive
na obnovu svojih poziva i predaniji
hod prema svetosti. Jedno ovako
svjedočanstvo ispričao na je P. Mi-
hovil Filipović, monfortanac.

Fra Ante Vučković je rođen 1958.
u Sinju u brojnoj obitelji. Član je
franjevačke provincije Presvetoga
Otkupitelja sa sjedištem u Splitu.
Sjemenište i klasičnu gimnaziju
završio je u Sinju, a teologiju u
Makarskoj i Zagrebu. Za svećenika je
zareden 1983. Nakon službe kapela-
na u Metkoviću i Münchenu studi-
rao je filozofiju u Münchenu i Rimu
gdje je i doktorirao na dimenziji
slušanja kod Martina Heideggera.
Predavao je filozofiju u Rimu, na Pa-
pinskom sveučilištu Antonianum i

Gospine poruke se ne mogu mlako živjeti

Ovih dana u Međugorju boravi pater
Mihovil Filipović u ulozi duhov-
nika jedne hodočasničke grupe iz
Poljske. Uz hodočašće tipično za
Međugorje, hodočasnici imaju i
poseban program – predavanja kao
pripremu za posvetu Isusu po Mariji.
Pater Mihovil Filipović. pripada
zajednici Misionara Monfortanaca
koju je 1705. u Francuskoj osnovao
sveti Ljudevit Grignion Montfort-
ski. Njihova jedina kuća nalazi se
od 1976. godine u Zagrebu. Pater
Mihovil već 8 godina boravi u nji-
hovo misiji u Czestochowi, Poljska.
Karizma Družbe je propovijedanje
Riječi Božje te širenje prave pobož-
nosti prema Djevici Mariji, odnosno
priprema na posvetu Isusu po Mariji.
„Želimo vjernike naučiti kako živjeti
pravi odnos prema Mariji, kako nam
Marija pomaže doći do svetosti –
odnosno do sjedinjenja s Isusom,
našom glavom“ – kaže p. Mihovil.

Međugorje je bitno utjecalo na
njegov svećenički poziv. O tome p.
Mihovil svjedoči ovako: „Prvi sam
put bio u Međugorju 1987. To je bila
Marijanska godina, i taj je posjet
za mene puno značio jer sam se
2 mjeseca nakon toga odlučio za
svećenički poziv. Naime, taj prvi

put u Međugorju žarko sam si želio
kupiti jedno drveno raspelo za
uspomenu, ali nisam uspio, nisam
ga našao. Bio sam razočaran, ali
ubrzio sam shvatio kako meni Bog
želi dati jedan nevidljivi križ u srce,
križ ne u smislu negativnog, nego
pozitivnog: čistu ljubav prema Bogu
koji se za mene prvi žrtvovao. Tada
sam razumio da je taj križ zapravo
moj svećenički poziv. I tu sam jako
zahvalan Međugorju, jer sam evo
razumio da trebam živjeti ovaj svoj
križ kao svećenik. Ali taj križ nije
teret, jer kao što Isus kaže: moj
jaram je sladak i breme moje lako.
To je ta milost koju sam razumio i
vjerujem da mi ju je Gospa dala tu u
Međugorju. Kasnije sam u Međugor-
je dolazio prema prigodama.“

Međugorje vidi kao mjesto duhov-
nih poticaja: „Ono što je u Međugor-
ju posebno jest ta njegova „divljina“,
taj ugođaj prirode: molitva na
Podbrdu, Križevcu, ugođaj sela. To
je ono što čovjeka nekako upućuje
na temeljno, iskonsko i omogućuje
mu da se susretne sa svojim Stvo-
riteljem. S druge strane postoje i
konkretni znakovi – kao svjedočanstva
članova raznih zajednica poput
Cenacola... koji daju snažne poruke
kako Bogu ništa nije nemoguće, daju
vjernicima nadu i vjeru kako je ži-
vot moguće dobro iskoristiti makar
je u nekim trenucima bio isprazan.“

Prije dvije godine sudjelovao je
u duhovnoj obnovi za svećenike u
župi. Od tada nosi jednu vrijednu
spoznaju koju želi prenijeti i drugim
hodočasnicima i svećenicima kao
svoju poruku: „Pročitao sam jednu
Gospinu poruku iz siječnja 1987. go-
dine koja glasi: „Draga djeco, danas
vas želim pozvati da vršite poruke
koje vam upućujem...“ Meni osobno
ta godina jako stoji na srcu ne samo
stoga što sam te godine osjetio poziv
na svećeništvo, nego i zato jer je to
bila marijanska godina. Na duhovnoj
obnovi za svećenike osjetio sam
kako nisam srcem uvijek to prihva-
ćao. Ne da nisam vjerovao u Među-
gorje i ukazanja, ali nekako nisam to
svim srcem gorljivo živio. Tada sam
shvatio da i Gospine poruke trebam
živjeti poput Evanđelja, odnosno
da se kao ni Evanđelje, ni Gospine
poruke ne mogu mlako živjeti!“

Svjedočanstvo Janje Cindrić iz
Szegedsegetvaroša, Mađarska

Trebamo svećenike koji su bliski ljudima

Janja je ravnateljica Kulturnog doma u svom gradu Sze-
gedsegetvarošu u Mađarskoj. Organizira razne kulturne
i duhovne programe koji služe tome da ljude vode i
odgajaju prema boljem. „Čovjekov hod je jedno stalno
penjanje. Znanje i odgoj su jako važni u životu!“ – ističe
Janja. Inače se ne bavi organizacijom hodočašća, ali je
nekad svećenici zamole da im bude pratnja zbog toga što
poznaje hrvatski jezik. „Meni je to prava radost jer volim
govoriti na svom jeziku. Mađarski jezik mi je državni
jezik jer pripada zemlji u kojoj sam se rodila, a hrvatski
jezik mi je materinji jezik jer je to jezik kojim govore
moji roditelji.“

„Ovo je moje 4 hodočašće u Međugorje. Ono najljepše
što vidim u Međugorju je toliko ljudi kako mole u tišini,
ili kad vidim ljude kako hodaju bosim molicima po brdima,
ili kada vidim kako mladi ljudi u grupi pomažu onima
starima, jedan duh suradnje, pomaganja i ljubaznosti na
koju nailazimo dolazeći ovdje.“

Na ovom hodočašću sudjeluju hodočasnici iz 4 mađar-
ska grada: Szegedsegetvaroša, Budimpešte, Kapošvara i
Móra i imamo 3 svećenika. Sva tri svećenika su visoko
obrazovana, ali tako jednostavna i tako je lako s njima
razgovarati. Mislim da je to danas jako važno jer svi
poznajemo svećenike koji se nekako „zabiju“ u svoje
crkve i misle kako je najvažnije da provode svoj život u
samoći i molitvi. Za nas vjernike važno je imati svećeni-
ke koji nas znaju voditi, s kojima možemo nekada sjesti
otvorene duše, dopustiti im da nas upoznaju i da se njih
upozna. Važno je da osjetimo kako su otvoreni, da nas
svećenik želi upoznati, upoznati kako živimo, upoznati
naše probleme, grijehe... Također danas je sve više ljudi
izgubilo kompas i ne zna što je dobro, a što nije dobro u
životu, zato treba da nam nekada on to usmeno pokaže,
objasni, da nas savjetuje i pokaže nam koji je to put koji
nas vodi prema Bogu.“

Freportaža sa 29. Mladifesta

ŽIVJETI OD BOŽJE RIJEČI

PAULA TOMIĆ

N ikada kao za vrijeme Mladifesta nisam tako ponosna što sam dio Katoličke Crkve, a posebno što sam dio Gospine škole ovdje u Međugorju. Ovaj put osjećaj je još posebniji jer nekako kao da je ovaj događaj, „skriven“ od očiju svekolike javnosti (iako dobro poznat Gospinoj djeci), ovaj naš „mali i veliki Mladifest“, prisutnošću apostolskog nuncija u BiH mons. Luigija Pezzuta, koji je predvodio misu otvorenja Mladifesta, i koncelebracijom apostolskog vizitatora za Međugorje mons. Heryka Hosera, te prijenosom uživo preko više TV kuća i kanala, postao i službeno prihvaćen događaj u okrilju majke Crkve.

Prvi dan, 1. kolovoza 2018.

SVEČANO OTVORENJE -
„JEDNO TIJELO U KRISTU“

Program otvaranja započeo je kao i inače molitvom svete krunice koja se predmolila na 10 jezika. Sveta misa je započela svečanom ulaznom pjesmom „Hosana“ i procesijom svećenika koji su predslavili misu: apostolski nuncij, apostolski vizitator, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Mljenko Šteko, generalni definator franjevačkog reda u Rimu fra Ivan Sesar te još 472 svećenika koja su sudjelovala u koncelebraciji. Fra Marinko Šakota, međugorski župnik, nosio je Evanđelje, a zatim je održao pozdravni govor svim okupljenima te započeo s prozivanjem predstavnika 72 zemlje svijeta koje su prisutne na ovogodišnjem Mladifestu.

Mladi iz 72 zemlje svijeta su noseći zastave i ploče na kojima su bila ispisana imena država iz kojih dolaze, prošli ispred oltara i u tišini se naklonili oltaru.

Apostolski nuncij u BiH mons. Luigi Pezzutu govorio je tekstove misnog obrasca na lijepom hrvatskom jeziku, a poticajnu propovijed imao je na talijanskom jeziku koji je simultano preveden. U propovijedi je između ostalog poručio: **„Ako vi obrađujete tlo vaše osobe, Gospodin se ne će sustezati pomoći vam, tako da će vas neočekivano dovesti do konačne i apsolutne vrijednosti Kraljevstva Božjega, koje je jedino sposobno ispuniti nutarnju prazninu.“**

Dirljiv je bio trenutak i kad je mons. Hoser također čitao molitvu kanona mise na hrvatskom jeziku u kojoj je molio za „našeg biskupa Ratka i mene, nedostojnog grješnika!“

Još jedan zaštitni znak Mladifesta je i njegova vizualna identifikacija: preko uređenja oltarnog prostora koji radi zajednica Cenacolo, šarenih

i mladenačkih prikladnih majica s kreativnim logom Mladifesta koji je svake godine prigodno prilagođen temi i lijepim pass-kartama koje nose sudionici programa.

Šarenilo Mladifesta upotpunjavaju i mnogobrojna mjesta predviđena za ispovijedanje, natkrivena sunobranima na vanjskom popločanom prostoru pored starih ispovjedaonica pred kojima su tokom cijelog dana neprekidni redovi mladih za ispovijed, te desetak štandova na zelenoj livadi na kojima se može naći razni koristan informativni materijal o radu pojedinih udruga i zajednica koje su vezane uz Međugorje: Marijine ruke, Zaklada sveti Dominik Savio

(Zagreb), Zajednica Milosrdno srce (Novi Travnik), Majčino selo, Bijakovići, Zajednica Milosrdnog Oca (Bijakovići), Mary's Meals, Radiopostaja „MIR“ Međugorje, Suvenirnica ICMM te tri udruge: Thomas Hayes Trust (Irska), Offenes Herz (Austrija, Beč.), Die Familie des Vaters (Austrija,) i Cenacolo.

1. dan Festivala mladih završio je klanjanjem Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu, koje je predvodio fra Ante Vučković.

Drugi dan, 2. kolovoza 2018. – Gospa od
Anđela, križ i svjetlo

KRUNICA NA POBRDU

Ovo je dan kada se najranije kreće s programom, pa je tako već u 6 sati ujutro puno mladih predvođenih neumornim župnikom

fra Marinkom i Ivanom Dragičevićem započelo molitvu krunice na prvoj radosnoj postaji kojom započinje penjanje prema mjestu ukazanja na Podbrdu. Bose noge, ruke sklopljene u molitvi koje krase krunica, pjesma i sabranost... dok na obzoru sviče novi dan – divne su slike jedne mladosti kojoj se nije teško žrtvovati za one prave vrijednosti života.

ISPOVJEDAONICA NA OTVORENOM

Dana 2. kolovoza slavi se franjevačka svetkovina Gospa od Anđela ili Porcijunkula, a toga dana, prema učenju Crkve, vjernici mogu dobiti

Foto: Piani

potpuni oprost. Stoga su današnji dan svakako obilježili mladi koji su neprekidno stajali u redovima za ispovijed. Mladifest je zbilja jedna velika ispovijedaonica na otvorenom. Svećenici su posvjedočili kako je za njih iskustvo ispovijedanja u Međugorju doista nešto posebno jer ovdje kao nigdje milost nekako pripremi duše i ispovijedi ne budu površne, nego to bude duboko „istresanje“ grijeha, dubinsko čišćenje srca. Kao da ovdje ljudi imaju doista želju sve izbaciti iz sebe, biti potpuno čisti. Nije ni čudo što je Sotona u jednom egzorcizmu rekao kako je za njega Međugorje pakao – jer ovdje ga se ispovijedi tjera van iz tolikih duša.

MOLITVA

Na vanjskom oltaru crkve je u 9 sati započela jutarnja molitva koju već odavno vodi fra Marinko, koji je na meditativan i spontan način molitvom i zazivom Duha Svetoga pripremio mlade za kateheze i svjedočanstva koja slijede.

Festival je simultano prevođen na sedamnaest jezika, a izravno su ga prenosile mnoge radiopostaje, internetski portali te televizijske kuće. Tako su cjelodnevni program svih dana Mladifesta livestreamom i preko Radiopostaje Mir Međugorje prenosili Radio Marija, Laudato TV, Espanol TV, Kit TV, Kathtube i mnoge druge.

JUTARNJA KATEHEZA

Fra Ante je u svojoj jutarnjoj katehezi naravno briljirao. Svoje predavanje je započeo molitvom: „Nahrani nas Sobom! Mi smo gladni Tebe!“ Zatim je priznao okupljenima kako mu je fra Marinko dao ovaj zadatak: Tema ovog „Mla-

difesta jest ŽIVJETI OD BOŽJE RIJEČI – zato, molim te, nahrani duše svih ovih mladih ljudi. Oni ne dolaze u Međugorje zato što su gladni zemaljske hrane ili odjeće, nego zato što su gladni Božje Riječi.“

Eto, zato sam tu. Da vam govorim o Riječi kroz Riječ. Ljudski duh je gladan riječi, razgovora, odnosa, komunikacije – zato imamo potrebu razgovarati, čitati, gledati filmove, surfati i pisati komentare po društvenim mrežama. U čovjeku je potreba za RIJEČI. Ali onu iskonsku glad za Riječi ne mogu nasititi naše ljudske riječi. Ljudski duh može nasititi samo Božja Riječ.

Sve fra Antine riječi su bile poput bisera. Kaže fra Ante „Što nas uči Božja riječ“: „Nije važno poznavati Zakon poput zakonoznanaca i farizeja. Naprotiv, važno je VRŠITI zakon, poput milosrdnog Samaritanca. Isus nam u Evanđelju poručuje kako želi da naša vjera bude djelatna, konkretna i operativna.“

PRVO SVJEDOČANSTVO

Oko 11 sati uslijedilo je prvo svjedočanstvo. To je bio GOTTFRIED PRENNER, teolog laik iz Austrije. U Međugorju je 1984. za vrijeme jednog ukazanja doživio obraćenje, onda je upisao teologiju koju je i diplomirao. Već 13 godina djeluje kao misionar u Istočnoj Europi, Njemačkoj, na Kosovu, u Palestini, u Brazilu, u Ruandi itd. Misionarski blagoslov dao mu je njegov mjesni biskup Ćgidius Zsifkovič iz Zeljeznog, kao i sedam drugih biskupa (Graz, Moldavija, Kijev, Odessa, Zaporozje, Jeruzalem, Kosovo). U mnogim zemljama drži predavanja i seminare o međugorskim ukazanjima i utemeljuje molitvene skupine.

Gottfried je rekao da se jako raduje što može biti u Međugorju. Još je dodao: „Prije 33 godine Gospa me ovdje duboko dirnula. Onda je jedan inženjer građevinarstva postao teolog, misionar laik koji danas može raditi za Gospu. To nisam nikada planirao. Kad sam bio student, išao sam u crkvu, jer je to htjela moja majka. I molio sam se, ali samo prije ispita. Nisam imao pravi, istinski odnos s Bogom. Tražio sam, znao sam da mora postojati nešto što još ne znam. I to nisam nalazio. Nisam našao ni u diskoteci, nisam našao ni u prijateljstvu s jednom djevojkom. To se prijateljstvo raspalo i nisam više htio živjeti. Sve je bilo slomljeno. I u toj situaciji u Austriji sam čuo jedno predavanje „Lurd, Fatima,

su moliti, i najedanput padaju na koljena, i znao sam – Marija je ovdje. Ništa nisam vidio, ali sam vjerovao. Rekao sam jednu rečenicu: Marijo, uzmi moj život i vodi me. Kad sam to izgovorio, osjetio sam takvu ljubav, od glave do pete, u tom trenutku sam našao ono što sam uvijek tražio, Božju ljubav. U jednom trenutku postao sam novi čovjek. Jedna rečenica je promijenila moj život. Našao sam smisao svoga života, to je nebo, ne ovaj svijet. I ako nas Marija okuplja ovdje, to je zato što nas želi voditi u nebo.“

DRUGO SVJEDOČANSTVO

Drugo svjedočanstvo je bilo svjedočanstvo dviju sestara iz Španjolske. Od njih 16 braće i sestara 10 ih je izabralo posvećeni život. Rosa Pich je rodila 18 djece, a njena sestra Caty 8, te su svojom životnom pričom na drugom danu Mladifesta posvjedočile ogromno pouzdanje u Gospodina.

ROSA PICH je napisala i knjigu koja se zove „Kako biti sretan sa 1,2,3... djece. Na hrvatskom jeziku izašla je u izdanju Verbuma. Na ovim stranicama Rosa Pich,

POSLIJEPodneVNI PROGRAM

Poslijepodne je započelo fra Antinom katehezmom i nažalost s kišom koja je malo pomela sve one koji su došli slušati prekrasno svjedočanstvo naše proslavljene sportašice BLANKE VLAŠIĆ. Pričala je o svom životu, o karijeri, o samom trenutku obraćenja, o vjeri u Boga i koliko joj On znači. Doista duboke misli i razmišljanja, svjedočanstvo duše koja je težeći perfekcionizmu, upala u žrvanj vječnog nezadovoljstva dok nije otkrila Savršenstvo koje je već u njoj, dapače najznačajnije u njejoj nesavršenosti. Kaže Blanka: „Shvatila sam da moja vrijednost ne leži u preskočenim centimetrima i osvojenim medaljama, niti u tome kako me drugi ljudi vide, već da je moja

Snimio Mateo Ivanković

Posljednjeg dana Festivala mladih, 5. kolovoza, program je preko livestreaminga pratilo 1 076 600 gledatelja.

Snimio Mateo Ivanković

Snimio Mateo Ivanković

Snimio Mateo Ivanković

Da bi red na Mladifestu bio besprijekoran, revno je brinula služba redara

Međugorje“. I znao sam da moram ići tamo. Pogodilo me to što živimo u vremenu milosti u kojemu se Majka Božja ukazuje, to nije povijest, to je sada. Plan je bio da idem u Međugorje, i na ukazanje. I došao sam, pitao sam svećenika, mogu li biti na ukazanju, on mi je rekao: ne. Bio sam slomljen. Poslije mise, taj svećenik je došao k meni i rekao da mogu sutra. I to je bilo prekrasno, bio sam ispunjen radošću. Pogledajte poniznost toga svećenika, bio je to fra Slavko. Idućega dana, vrlo rano bio sam u kapelici. Onda su došli vidioci, tada još djeca. I počeli

majka 18 djece, zaposlena na pola radnog vremena i članica nekoliko upravnih odbora, otkriva nam kako se može biti sretan i „super se provoditi“ s djecom, bez obzira na to imali ih 1, 2, 3... ili 18, kao što je njezin slučaj. Uz mnogo anegdota i zabavnih priča u kojoj su glavni likovi njezina djeca, suprug, prijatelji itd., priča nam o svakodnevicu svoje obitelji, o izazovima s kojima se suočavaju i o predivnoj pustolovini koju predstavlja njezin obiteljski život. Knjiga puna praktičnih iskustava koje nudi jedna brojna obitelj i koja nam pokazuje da su djeca (jedno, dvoje, troje ili više) izvor sreće u domu. Obitelj Postigo Pich trenutačno je obitelj s najviše djece koja se školuju u Španjolskoj, a moguće i u Europi. Nedavno je BBC o njima snimio dokumentarac pod nazivom *Najveća obitelj na svijetu*, a uz to se i često pojavljuju u španjolskim medijima.

vrijednost, vrijednost Božjeg djeteta koje je ljubljeno i otkupljeno.“

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Većernji molitveni program započeo je u 18 sati molitvom krunice koja se predmolila na 10 jezika. Svetu Misu i propovijed predslavio je fra Ante Vučković, u koncelecijaciji poznatog slovenskog svećenika Cirila Čusa i fra Marinka Šakote. U koncelecijaciji je bilo 548 svećenika.

KLANJANJE PRED KRIŽEM UZ MEDITACIJU SA SVJEĆAMA.

Nakon svete mise započela je molitva

Siniša Mateo Ivančević

Siniša Mateo Ivančević

Foto: Dani

Događaje Festivala glazbom i pjesmom pratio je Međunarodni zbor i orkestar pod ravnanjem prof. Damira Bunoze, a u njemu su bili mladi iz 23 zemlje.

pred križem. Dojmljivi kontrast tame i svjetla, smrti i života tako je sugestivno dočaran svjetlima malih lampiona. Fra Marinko je zapalio prvu svijeću od Uskrsne svijeće, a zatim se svjetlo dijelilo iz ruke u ruku. Jer nitko sam ne stvara svjetlo. Ono se dobije i ono se umnaža dijeleći. Veliko svjetlo Crkve sastoji se od puno malih svjetala mog i tvog života. Zato, budi ta upaljena mala svijeća. Gori i daruj svjetlo. Budi Međugorje.

Tako je ovaj prvi dan Mladifesta završio u čudesnoj povezanosti Gospe od Anđela, sakramenta pokore koji nam je darovan po križu i plodom novog života u Isusu koji je jedino pravo Svjetlo svijeta.

Treći dan, 3. kolovoza 2018. – Hodočastiti čista srca s Marijom

Treći dan Mladifesta osvanuo je obasan suncem. Osvježen jučerašnjom kišom. Fra Marinko koji je vodio jutarnju molitvu od 9 sati navodio je mlade na zahvalnost – da budu sposobni prepoznati te male znakove Božje prisutnosti u svom životu. Baš onako po Gospinoj školi. I budete zahvalni...

JUTARNJA I POSLIJEPodneva KATEHEZA – FRA ANTE VUČKOVIĆ
Jutarnja kateheza fra Ante bila je jednako usmjerena na iščitavanje dijelova Božje riječi. On precizno napravi rezove onoga što je bilo, što evanđelist želi istaknuti, što to znači za čovjeka uopće tako da se na kraju svatko mogao prepoznati: Kakvu poruku ta Riječ za njega osobno nosi? Nekako su mu i jutarnja, a na poseban način poslijepodnevna kateheza bile usmjerene na otvaranje duše Bogu kroz kajanje i sakrament ispovjedi. „Bez kajanja ne mogu spoznati sebe ni Božju blizinu! Pokajati se, doista je milost, Božji dar, šansa za novi početak!“ – istaknuo je fra Ante.

JUTARNJA SVJEDOČANSTVA

Prvo jutarnje svjedočanstvo imali su Marija i Darko Jurančić iz Nove Gradiške (Hrvatska). Oni su bračni par koji je 5 godina hodao u čistoći. Svjedočili su o svom sazrijevanju u muškarca i ženu preko molitve i duhovnih obnova don Damira Stojića, upoznavanja s Teologijom tijela Ivana Pavla II., preko knjiga fra Frkina; o svojim nastojanjima i

padovima da doista sveto uđu i žive svoj sakrament braka, koji im je sada već godinu dana blagoslov i lijek za mnoge probleme.

Drugo svjedočanstvo imao je DARIO VASILJ, međugorski župljanin koji je nažalost upao u ovisnost droge. Imao je lijepo djetinjstvo, završio je fakultet i imao dobar posao, ali prazninu u njegovu životu ispunjavao je heroin. Kad je došao do ruba zavapio je Gospi iz sveg srca. Nakon samo dvadesetak dana, preko međugorskih franjevaca fra Danke i fra Svetozara ukazala mu se mogućnost da svoje ozdravljenje potraži u zajednici Cenacolo. Tamo je upoznao kako duboko čovjek može pasti, a još više kako ga Bog može ozdraviti i obnoviti. U zajednici je upoznao i svoju buduću ženu te danas živi kao sretno oženjen čovjek i otac dvije djevojčice. I dalje „hoda s Bogom“, djeluje kao voditelj kluba liječenih alkoholičara u župi, a ove godine bio je i jedan od organizatora duhovne obnove za bivše ovisnike „DANI TRIJEZNOSTI!“ Jedno vrlo lijepo i životno svjedočanstvo o snazi Božjeg djelovanja i Gospine blizine.

POSLIJEPodneva SVJEDOČANSTVO

Nakon fra Antine zadnje kateheze na ovogodišnjem Mladifestu predstavili su se „Marijini obroci“, humanitarna akcija koja hrani 1 257 278 djece u svijetu, svakoga školskog dana. Njihov rad plod je Međugorja. Joyce i Vanessa, dvije mlade djevojke iz Malavija, koje primaju Marijine obroke u Jacaranda školi za siročad prekrasno i onako u afričkom ritmu otpjevale su izvorne afričke katoličke pjesme.

VEČERNJI MOLITVENI LITURGIJSKI PROGRAM

Kao i inače, molila se krunica, a bogato misno slavlje predsjedao je fra

Siniša Mateo Ivančević

Marinko Šakota uz koncelebraciju fra Gorana Azinovića i fra Damira Pavića te još 570 svećenika. Vrlo nadahnuta fra Marinkova propovijed o tome kako i nas naše znanje ili predrasude o nekome ili o Isusu mogu zapravo zatvoriti za ono što nam Bog želi kroz njih pokazati. „Mi koji smo se večeras okupili ne u sinagogu, ali na susret s Isusom, molimo ga da nam otvori oči i srce kako bismo bili svjesni svih blokada ako ih u nama ima: predrasuda, etiketiranja drugih, generaliziranja, idealiziranja ili sotoniziranja drugih, oholosti našeg ega ili kompleksa manje vrijednosti, tvrdoće srca, neproštanja drugima i sebi, i da naša srca čisti svojim pogledom, onim pogledom kojim je dodirnuo

Petrovo srce“, dio je iz homilije upućene mladima 3. dana Mladifesta.

Iza mise je uslijedila procesija s Gospinim kipom. Slika jedne žive Crkve koja zajedno s Marijom hodočasti prema Nebeskoj domovini!

Četvrti dan, 4. kolovoza 2018. – Ljubav koja pjeva u srcima

Zaštitni znak svakog Mladifesta pa i ovog su pjesma i ples! Kad pitam mlade što im se najviše sviđa ovdje, skoro svi kažu da je to ta vesela pjesma, plesanje, zajedništvo, druženje, pozitivna energija, osjećaj da ti svi žele dobro, ljubaznost. Mi koji smo nedavno doživjeli dočeka Vatrenih,

možemo prepoznati kako je to ta ista atmosfera dočeka: zajedništva u ljubavi – kojoj su se oni „lijevi“ tako čudili. Već je davno sv. Augustin rekao da „tko pjeva, dvostruko moli!“ Glazba je emocija koja otvara ljudska srca te nas na najbolji način približava Gospodinu. A posebno duhovna glazba je poput osobne molitve koju pjevamo Gospodinu na slavu, a na naše spasenje. Najživlji i najiščekivaniji trenutci programa upravo su ovi pjevni i plesni. Tu kao da sva zapretna energija, želja za slobodom i komunikacijom u mladim osobama izađe na vidjelo. Kako je samo lijepo vidjeti sklad pokreta koji je istovremeno i ples i molitva jer tijelom se najdublje moli. Koja razlika od „divljanja“ koje se mladima nudi npr. na ULTRI i zbog kojeg da bi se opustili, teku litre alkohola i droge. Ovdje je jedina „droga“ Duh Sveti!

JUTARNJA MOLITVA

Fra Marinko započinje molitvu svaki put istim riječima: „Dragi mladi, jeste li se naspavali?“ A ko' će mu reć da nije? Ali nije ti žao, jer si došao ovdje ne da spavaš, nego da živiš: živiš od Božje Riječi. Fra Marinko se služi ovaj put fra Slavkovim riječima. „Fra Slavko je govorio kako ima ljudi koji ne umiju pustiti prošlost ni budućnost zbog žalosti za jučerašnjim i u strahu za sutrašnjim. Govorio je: *Navečer zahvali za uspjeh i neuspjeh, ostavi što je bilo danas kako bi mogao sutra započeti novi dan potpuno slobodan. To je mudrost življenja u kojoj se treba vježbati svaki dan zahvaljujući za ono što je bilo dobro, kajajući se za ono što je bilo loše i imajući povjerenja u Božju providnost da će sve buduće biti dobro.* I tako je krenuo ovaj četvrti dan Mladifesta, prva subota u mjesecu i dan posvećen Gospi kao i sv. Ivanu Mariji Vianneyu, zaštitniku svećenika.

KATEHEZA MONS. HENRYKA HOSERA

Na početku kateheze je mons. Hoser odmah ustvrdio kako se u Međugorju događa „čudo duhova“. I ovdje jedan govori, a zahvaljujući prevoditeljima, svi ljudi ga razumiju. Vidjelo se kako je pomno pratio sve kateheze i svjedočanstva, jer se na sva osvrnuo te nadodao kako će i on svoje predavanje bazirati na tim svjedočanstvima koja

Međugorski volonteri i ove godine na usluzi mladima iz cijeloga svijeta

Kako bi cijeli Festival mladih prošao u najboljem redu, brinu se i mladi volonteri, članovi Frame Međugorje. Mladima iz cijeloga svijeta na usluzi je oko 150 mladih volontera pod vodstvom duhovnog asistenta fra Perice Ostojića. Za volontere se vežu mnogi zadatci, a prije svega red i mir u okrugu crkve, čuvanje sakristije, sudjelovanje u organizaciji sv. mise, plesna animacija i brojne druge aktivnosti kako bi program festivala prošao besprijekorno.

Siniša Mateo Ivančević

Foto: Dani

će samo pokušati staviti u širi životni kontekst. Taj kontekst je naravno čovjekovo stvaranje, život i poslanje koje nema smisla ukoliko nije usmjereno prema Bogu. Upozorio je mlade i na suvremene opasne ili kako je mons. Hoser rekao „otrovne“ ideologije (transhumanizam i rodna ideologija), koje žele odrediti čovjeka, odnosno izbaciti iz čovjeka sliku Božju, sve ono za što je Bog od trena stvaranja, pa do danas rekao „da je dobro“.

SVJEDOČANSTVA

Iza kateheze, prvo svjedočanstvo imao je **fra Stefano Albanesi**, talijan, bivši nogometaš, a danas, četrdesetogodišnji franjevac, župnik Asiza. Fra Slavka je susreo davne 1998. godine. Tada je imao 23 godine i bio je došao s roditeljima na jedan dan u Međugorje. Tražio je potvrdu svog životnog izbora i snagu za roditelje da prihvate njegovu odluku. On je bio poznati nogometaš, napadač u prvoj talijanskoj ligi. Igrao je za Anconu, a te godine potpisao je još unosniji ugovor za NK Pescara. Ali Bog je pomutio sve njegove planove o nogometnoj i bogatoj karijeri. Nezgodna povreda noge, dvije operacije i ležanje u bolnici, pomogli su mu otkriti svijet patnje i trpljenja. I tu je otkrio molitvu, a kroz molitvu i novo lice Boga ljubavi. Odlučio se za svećeništvo. Budući da je rođen u Folignu, nedaleko od Asiza, franjevačka duhovnost mu je bila bliska i poznata pa se stoga odlučio i za franjevački red.

Drugo svjedočanstvo imao je **Tom Lascelles**, dvadesetjednogodišnji mladić iz Engleske koji od rođenja

Završnog dana Mladifesta večernji molitveno-liturgijski program predvodio je apostolski vizitator za Međugorje mons. Henryk Hoser, uz suslavje apostolskog nuncija u BiH mons. Luigia Pezzuta, provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenka Šteke i 485 svećenika.

boluje od cerebralne paralize. On se već više mjeseci nalazi u Međugorju jer želi naučiti hrvatski jezik. U svom svjedočanstvu je govorio kako invaliditet može biti dar.

POSLIJEPodne U ZNAKU ZAJEDNICE CENACOLO

Poslijepodne je bilo živo, šareno i rasplesano. Obojano mnoštvom mladih lica koja su „iz tame ovisnosti izašla na svjetlo života“. Čuli su onaj Isusov SLIJEDI ME

(SEGUIMI) i o tome su svjedočili u svojim mnogobrojnim, kratkim svjedočanstvima. SLIJEDI ME se zove i njihova predstava kojom je završio današnji dan. Između svjedočanstava, mladi iz Cenacola pjevali su svoje pjesme. Riječi su išle otprilike ovako: „Oslobodio si me od zla, ljubeći me u dubini!“ Djevojka koja je sugestivno najavljivala pjesme i svjedočanstva rekla je kako su te riječi ono na što će danas plesati, jer su iskusili Ljubav, jer znaju da im je oprosteno i da su ljubljani. I to su željeli navijestiti svima nama!

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Iza molitve krunice večernju svetu misu predslavio je provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Miljenko Šteko. S njim su također predslavili ovogodišnji mladomisnici. Bila su četvorica. Tri franjevca i jedan dominikanac. Oni su na kraju mise

okupljenim vjernicima podijelili svoj mladomisnički blagoslov. Uz njih je koncelebriralo još 537 svećenika.

U svojoj propovijedi fra Miljenko je bio vrlo jasan i odlučan. Između ostalog je rekao: „**Draga mladosti, nitko od vas nema namjeru izgubiti se u svijetu propadljivosti, ali opasnosti da se izgubite ogromne su, i svakim danom sve veće. Živimo u svijetu koji je gotovo u potpunosti uništio maloga čovjeka. Čovjeka koji je stvoren i rođen da teži nečemu višem, da bude slika i prilika Stvoritelja i da mu se svojim djelima svakodnevno približava. Običan, mali i ni po čemu poseban čovjek, koji je stvoren da bude velik. Jer u Gospodinu smo svi veliki! Toga čovjeka, u mnogim krajevima iz kojih dolazite, porazilo je materijalno i dovelo pred nepremostiv zid, pred zidine Jerihona, pred kulu babilonsku, pred gubitak onoga za što je stvoren. Stojim danas ovdje pred vama i, iako mi naša svakodnevnicu uporno tvrdi drugačije, ja vas molim: Ne bojte se!**“

Večernji program pratilo je 999 500 gledatelja preko *livestreaminga*. Prisjećali smo se i sv. Ivana M. Vianneya – sveca zaštitnika svećenika, tako da se opet u Međugorju spajaju Gospa, svećenici i Crkva u jedno neraskidivo klupko molitve!

Peti dan, 5. kolovoza 2018. – Dan poziva i poslanja

Nedjelja. Dan prepun milosti već samim tim što je nedjelja – prisjećanje na dan Isusova Uskrsnuća. Slušajući iskustva mladih kao i pratećih im svećenika, razumjela sam koliko je za većinu njih bio neizmerno bogatiji Mladifest, u posebnom radu po grupama, koji je bio u trenucima pauza, mogli još konkretnije između sebe dijeliti dojmove i poticaje koje su im određene kateheze ili predavanja u nutrinu otkrivala. Puno mladih, posebno onih koji su došli po prvi put, bilo je iznenađeno nekim unutarnjim previranjima, pitanjima, spoznajama, te je bilo i vrlo dragocjeno kad su to mogli u grupi naglas verbalizirati i kad su im njihovi svećenici to mogli bolje objasniti i uputiti ih.

POSLIJEPodne SVJEDOČANSTVA I KATEHEZA

Prvi dio poslijepodnog programa od 16 sati bio je određen za svjedočanstva o plodovima Mladifesta, odnosno „djeci“ Mladifesta, kako ih je nazvao fra Marinko. O prvom Mladifestu u Mađarskoj govorio je O. Gergo Bese. On je istaknuo jednu posebnost i milost Međugorja, a ta je da je ovdje toliko puno ljudi pronašlo svoj put i svoj životni POZIV. Tako je i on ovdje otkrio svoj svećenički poziv, a danas organizira hodočašća mladih ovdje ili eto taj Mladifest u Mađarskoj, najviše s ciljem da mladim ljudima koje milost otvori i dotakne, može pomoći pronaći njihov put i poziv. Uslijedila su svjedočanstva o tome kako su pokrenuti Mladifesti u Parizu, Poljskoj i Hondurasu.

Oko 17 sati fra Marinko je održao katehezu o PAŽNJI, poučavajući mlade kako je potreba da se trude izbjeći sve presretače i ometače pažnje ovoga svijeta kako bi mogli doista živjeti i svoj sakramentalni i svoj stvarni život. Jer ovaj je svijet stvoren s ciljem da nas odmakne od svega važnog!

VEČERNJI MOLITVENI PROGRAM

Nakon krunice, volonteri FRAME prinijeli su pred oltar 100 m dugo platno na kojem su mladi ovih dana pisali svoje molitve i zahvale, a ovako su ih i simbolički vizualno stavili pred Gospodina u euharistiji. Svečano misno slavlje predslavio je apostolski vizitator mons. HENRYK HOSER u koncelebraciji s apostolskim nuncijem u BiH mons. Luigijem Pezzutom i fra Miljenkom Štekom, te još 485 svećenika.

U svojoj propovijedi mons. Hoser je svima prisutnima postavio pitanje, a što sada na kraju Mladifesta? Što nam je raditi da bismo činili djela Božja? Zatim je naznačio put koji nam ovdje daje i Isusova Majka – ući u Njezinu školu koja vodi k Isusu.

„Isus je jedan sigurni Učitelj. Nemojte kasniti upisati se u Njegovu školu. U istoj školi ćete pronaći i jednu Učiteljicu: Mariju, Majku Božju, Mariju Odgojiteljicu i Kraljicu Mira! Jedna takva škola više vrijedi od najboljih svjetskih sveučilišta! Marija se ne umara upućivati nas na svoga Sina: „Učinite sve što vam kaže On!“ – završne su riječi iz homilije mons. Henryka Hosera koju je uputio prisutnim vjernicima.

Na kraju misnog slavlja fra Marinko se posebno toplu i ganuto zahvalio prisutnim pastirima mons. Hoseru i mons. Pezzutu. A narod je odgovorio dugim pljeskanjem. Doista se vidjelo kako je svima nekako drago što je konačno Majka Crkva pogledala ovu svoju tako živu župu, i sve ono što se skromnim snagama ovdje pokušava ostvariti kako bi se mnogobrojne duše otvorile za Boga.

Zatim se zahvalio Bogu, Gospi, svima onima koji su na bilo koji način sudjelovali u pripremi i realizaciji Mladifesta. Mladima se zahvalio na žrtvi, radosti i svjedočanstvima. Pozvao ih je da upravo tu radost koju su donijeli i u međugorsku župu ponesu u svoje domove, svoje župne zajednice i kamo god budu išli.

KLANJANJE I RASTANAK U PJESMI

Nakon mise uslijedilo je kratko klanjanje Presvetom, iza kojeg je slijedio svećenički blagoslov svim prisutnima, i POSLANJE. Predstavnici zemalja dolazili su do oltara i biskupi (Hoser i Pezzuto) su im dijelili simbolične poklone: štap (da se u životu uvijek oslanjaju na Isusa) i krunicu

Župnik župe Međugorje, fra Marinko Šakota, na kraju je misnog slavlja zahvalio mladima i svima koji su sudjelovali u organizaciji: „Došli smo do konca 29. Mladifesta. Samo jedna riječ dolazi – Hvala! Bogu hvala, hvala dragoj Gospi, Kraljici Mira. Hvala svima koji su sudjelovali u pripremi i realizaciji cijeloga programa. Hvala i svima vama, dragi mladi prijatelji, na svjedočanstvu žrtve i ljubavi uz toliko radosti.“

(da se u životu uvijek oslanjaju na molitvu – Gospu).

Do 23 sata trajao je RASTANAK U PJESMI! Dok su doista za vrijeme svih misnih slavlja zbor i orkestar svirali vrlo meditativno i pobožno, centrirajući se na bit liturgijskih misterija, sada je iz njih probila sva radost mladosti, vokalnih bravura i vesele interpetacije. Svi su se rasplesali. Posebno je bilo lijepo vidjeti zajedništvo rasplesanih djevojaka, mladića, časnih sestara, mladih franjevaca i svećenika svih redova – doista jedno živo zajedništvo u Kristu. I to je tako PROROČKI ZNAK Međugorja i Mladifesta: poslanje svjedočenja žive Božje Riječi koja se utjelovljuje u konkretnom zajedništvu, radosti i ljubavi.

Sveta misa zahvalnica slavljenja je na Križevcu u 5 sati ujutro u ponedjeljak 6. kolovoza. Predslavio ju je župnik fra Marinko Šakota, i s njom je završen 29. međunarodni molitveni susret mladih. Ona nam je uvijek na kraju podsjetnik da smo pozvani vratiti se u vlastite „križevce“ svakodnevnog života, ali sada jači i preobraženi iskustvom Isusove blizine.

Propovijed apostolskog vizitatora mons.
Henryka Hosera, na Mladifestu 5. kolovoza 2018.

„ŠTO NAM JE RADITI DA BISMO ČINILI DJELA BOŽJA?“

Dragi mladi prijatelji,
Evo pitanja koje sebi postavljamo na kraju našeg festivala, koji je pun iskustava, intenzivnih trenutaka koje ste proživjeli u susretima koje ste imali, poznanstava koja su se učvrstila i za budućnost: „Što trebamo učiniti da bismo činili djela Božja?“

Danas, kao i na svakoj misi, Gospodin nas poziva da uzmemo Njegove darove izložene na dva stola: na stolu Njegove riječi i na stolu Njegove euharistije. Oba stola su apsolutno potrebna da bismo nastavili naš životni put, put koji nas vodi konačnome cilju.

U Africi mudrost kaže da ako si izgubio svoj put i ne znaš kamo bi dalje, sjeti se odakle si došao. Vi ste došli iz cijeloga svijeta, s različitih kontinenata i iz mnogih zemalja. Razlike među vama su ogromne.

Dokument za pripravu Sinode posvećene mladima, a koja će se održati u listopadu, kaže:

„Snažne društvene i ekonomske nejednakosti koje stvaraju klimu velikog nasilja i potiču pojedine mlade da idu u zagrljaj podzemlja i trgovine drogama; politički sistem u kojemu dominira korupcija, koji potkopava povjerenje u institucije, a legalizira fatalizam i oslobađa odgovornosti;

stanja rata i krajnjeg siromaštva koji potiču na emigracije u traženju bolje budućnosti.

U pojedinim područjima težinu predstavlja nepriznavanje temeljnih sloboda, čak i na vjerskom području kao i nepostojanje osobne samostalnosti, nametnute od strane države,

dok na nekim drugim mjestima vladaju društvena isključivost i tjeskoba i potiču jedan dio mladih u zatvoreni krug ovisnosti (droga, i na poseban način alkohol) te u društvenu izolaciju.

U mnogim mjestima siromaštvo, nezaposlenost i odbačenost na rubu društva povećavaju broj mladih koji žive u uvjetima nesigurnosti, kako materijalne tako i društvene i političke.“ Svi znamo drame mnogih izbjeglica i imigranata u svijetu, a njihov broj doseže milijune.

S druge strane, imamo takozvane razvijene zemlje, gdje se živi sitost materijalnih dobara i pretjerani potrošački mentalitet, istinska dik-tatura tržišta, luksuzna moda kao

ideal sebičnog i neosjetljivog života za druge.

Obitelji se raspadaju i lako ponovno stvaraju bez da se vodi briga o sudbini djece koja su podvrgnuta teškim situacijama i psihičkoj i duhovnoj bijedi. Ta područja nažalost postaju duhovne pustinje, u kojima samoća, gubitak smisla i vrijednosti života bacaju mlade u tugu, depresiju i ponekad u samoubojstvo. Takav život je zaista poganski život.

Sveti Pavao nije imao dvojbi veza- no za to ponašanje, danas smo čuli njegove riječi:

„Ovo govorim i zaklinjem u Gospodinu: ne živite više kao što pagani žive – u ispraznosti pameti njihove.“ I potiče nas: „Odložiti prijašnje ponašanje, starog čovjeka, koga varave požude vode u propast, (23) a obnavljati se duhom svoje pameti (24) i obući novog čovjeka, po Bogu stvorena u pravednosti i svetosti istine.“

Dragi mladi, došli ste iz svijeta koji vas s jedne strane privlači, a s druge strane vam je protivan. Privlači vas zbog brojnih sugestija, zbog posvuda prisutnih reklama, zbog brojnih prijedloga kako živjeti život. Protivan vam je – sumnje i nesigurnosti su brojne, tko govori istinu, a tko laže? Koji prijedlog i ponuda su dobri, a koji su opasni? Kome vjerovati i u koga imati povjerenje?

Vrijeme mladosti je relativno kratko nakon djetinjstva,

Snimio Mateo Ivančević

Vrijeme mladosti je relativno kratko nakon djetinjstva, a prije odrasle dobi i poslije starosti. Kratko vrijeme, ali možda najvažnije, jer je to vrijeme temeljnih izbora i odluka koje su odlučujuće za cijeli budući život.

a prije odrasle dobi i poslije starosti. Kratko vrijeme, ali možda najvažnije, jer je to vrijeme temeljnih izbora i odluka koje su odlučujuće za cijeli budući život.

Što se tiče nas kršćana mi otkrivamo našega Učitelja, Isusa Krista koji za sebe, kada mu jedan od učenika postavlja pitanje kojim putem krenuti: Kako možemo znati put?, kaže: „Ja sam put, istina i život.“ „Ja sam kruh Života.“

Odgovor je sažet, ali sadrži sve. Dakle, ja se nadam da ste tijekom ovog Festivala mogli naslutiti barem početak puta koji trebate prijeći.

Isusova osoba je zaista fascinantna, pod uvjetom da Ga upoznamo.

Poslušajte dakle ovaj razgovor: Dvoje mladih, nakon što su Ga čuli govoriti, pođoše za Isusom. Tada se Isus okrene i vidjevši da ga slijede, reče im: „Što tražite? Oni mu rekoše: ‘Rabbi’, što znači: Učitelju, gdje stanuješ? Reče im: Dođite i vidjet ćete. Pođoše, dakle, i vidješe gdje stanuje i ostadoše kod njega onaj dan. Bila je otprilike deseta ura.“

Danas, u sedam sati navečer, Isus se okrenuo k nama i postavio isto pitanje: Što tražite? Koga tražite i

ISUS JE JEDAN SIGURNI UČITELJ. NEMOJTE KASNITI UPISATI SE U NJEGOVU ŠKOLU. U ISTOJ ŠKOLI ĆETE PRONAĆI I JEDNU UČITELJICU: MARIJU, MAJKU BOŽJU, MARIJU ODGOJITELJICU I KRALJICU MIRA! JEDNA TAKVA ŠKOLA VIŠE VRIJEDI OD NAJBOLJIH SVJETSKIH SVEUČILIŠTA! MARIJA SE NE UMARA UPUĆIVATI NAS NA SVOGA SINA: „UČINITE SVE ŠTO VAM KAŽE ON!“ TO JE ODGOVOR NA POČETNO PITANJE: „ŠTO NAM JE RADITI DA BISMO ČINILI DJELA BOŽJA?“

zašto ga tražite?

Isus je jedan sigurni Učitelj. Nemojte kasniti upisati se u Njegovu školu. U istoj školi ćete pronaći i jednu Učiteljicu: Mariju, Majku Božju, Mariju Odgojiteljicu i Kraljicu Mira! Jedna takva škola više vrijedi od najboljih svjetskih sveučilišta! Marija se ne umara upućivati nas na svoga Sina: „Učinite sve što vam kaže On!“ To je odgovor na početno pitanje: „Što nam je raditi da bismo činili djela Božja?“ Amen.

NAJVEĆI SKOK BLANKE VLAŠIĆ – OBRAĆENJE

Svjetska prvakinja u skoku u vis, hrvatska atletičarka Blanka Vlašić 2. kolovoza svjedočila je sudionicima Festivala mladih u Međugorju! Pričala je o svom životu, o karijeri, o samom trenutku obraćenja, o vjeri u Boga i koliko joj On znači.

„SVE JE NEKAKO POČELO S OZLJEDOM. Zbog bolova sam upadala sve dublje u depresivno stanje. Ako ne bih uspijevala, onda bih se najradije tri dana zaključala u sobu da me nitko ne vidi i ne čuje. Skakanje je bilo moj identitet... Bez uspjeha se ne bih osjećala vrijednom. To stanje depresije se toliko povećalo da sam osjećala strašan pritisak u prsima zbog kojeg sam jedva mogla disati. Već sam u glavi složila sliku o najgorim mogućim oblicima bolesti. Ni s kim nisam imala želju pričati niti govoriti o ozljedi, o bolima, o onome što prolazim. Poput brojnih mojih vršnjaka i za mene je krizma ujedno bila prekid s Crkvom. Sramim se što sam bila takva, sramim se što sam Bogu stalno okretala leđa, a nekako sam znala da je On cijelo vrijeme tu. Onda ju je nazvao prijatelj i rekao: 'Ja sam na Poljudu zapalio sviću svetom Anti za te.' Kasnije je razmišljala da bi i sama to mogla učiniti, pa se možda nešto i popravi. „Otišla sam bez neke osobnije molitve paliti svijeću svaki dan dva mjeseca zaredom, no ništa se nije događalo, ali i to kao da je bilo priprema na obraćenje. U svemu je sigurno značajno bilo bratovo prethodno obraćenje koje se također događalo uslijed njegove ozljede. Požalila sam mu se na treningu na bolove, a on je počeo pričati o Bogu. Moj brat Marin meni da priča o Bogu?! Pa nije on za to kompetentan. No, da ste čuli moga brata tada, sve bi vam bilo jasno. Plakala sam nakon toga tri dana, a onda sam se i sama počela sve više okretati prema Isusu.“

Blanka je otkrila da je postala sretna što smije biti ponizna. Shvatila je koliko je oslobađajuće što smije biti slaba. Dodala je kako je to bio novi početak njezina života i kako je postala i pomalo dosadni preobraćenik jer je svi-ma htjela prenijeti svoje iskustvo i pomoći im da otkriju vjeru. Na kraju je rekla kako je svoju sudbinu prepustila u ruke Gospodinu i da i dalje ima strah od nepoznatog. „Postoji strah od nepoznatoga, a to je moj život u kojem se više ne ću ostvarivati kao sportašica i ne ću raditi ono što radim cijeli svoj život. To će biti golema promjena, ali sve to prepuštam Gospodinu i znam da će On učiniti ono što je najbolje za mene“, zaključila je.

Osvrnula se na posljednje Olimpijske igre u Rio de Janeiru, gdje je došla nespregnja i vidno ozlijeđena. „Pitala sam se ima li to sve uopće smisla, no nakon osvojene medalje uvidjela sam da me boljelo kako bi mi

Snimio Mateo Ivanković

Gospodin pokazao da nešto na što sam računala ne mora biti, ako on tako odluči“, rekla je. Progovorila je i o svom obraćenju kada je shvatila da ako je Bog stvorio sve oko nas, onda

mu nije bio problem doći u močvarno tlo njezine duše. „Sada skačem za Gospodina. Sve što radim prikazujem Gospodinu. Ja više nisam bitna“, zaključila je Blanka.

Veliko platno i predstava zajednice Cenacolo

I ove godine tijekom trajanja Međunarodnoga molitvenog susreta mladih u Međugorju sudionici su mogli na velikom platnu (100m), a koje su i ove godine pripremili mladi iz zajednice Cenacolo, svaki dan pisati svoje molitve, zahvale Bogu ili neku duhovnu misao. Zasnoga dana, tj. u nedjelju 5. kolovoza platno je preneseno u euharistiji u zajedničkoj molitvi.

U subotu 4. kolovoza nakon večernje svete mise upriličena je predstava zajednice Cenacolo. Ovaj je događaj svake godine obogaćen novim elementima, a članovi zajednice su pripremili i pozornicu na kojoj je predstava izvedena.

Foto Dami

Snimio Mateo Ivanković

Poruka kardinala Schönborn mladima u Međugorju

I ove je godine kao i prethodnih nadbiskup Beča kardinal Christoph Schönborn uputio prigodnu poruku mladima u Međugorju rekavši:

„Dragi mladi prijatelji u Gospodinu! Opet ste se u velikom broju okupili za Madifest u Međugorju. Opet vam, kako i prethodnih godina, želim poslati, uputiti srdačan pozdrav, ali ove godine je posebna prigoda za zahvaliti! Svi mi imamo razloga zahvaliti Svetom Ocu za njegovu ljubaznu brigu za Međugorje!

Imenovanje stalnog apostolskog vizitatora je znak velikog poštovanja i priznanja. S tim je Crkva službeno priznala dobre plodove Međugorja. Nadbiskup Hoser je sada osobni predstavnik Svetog Oca za župu i hodočasnike Međugorja.

Za vas, dragi prijatelji, koji ste unatoč vrućini došli Gospi, kako biste molili, ispovijedali se i slavili, taj Papin znak je veliko ohrabrenje, da gledamo u Mariju i njezinu riječ slijedimo: 'Činite što vam Isus kaže!' S velikom zahvalnošću pozdravljam vas sve i molim vas da na poseban način molite za našeg papu Franju! I molite za mene kao što se ja molim za vas, za posebno blagoslovljene dane kod Gospe!

Vaš, P. Christoph Kardinal, Schönborn“

Foto Dami

DRAGI MLADI I SVI VI, BRAĆO I SESTRE, OVDJE PRISUTNI,

S vjerom i pobožnošću smo slušali dva biblijska teksta koja nam nudi današnja liturgija. Liturgija se danas sjeća jednog Svetog Biskupa, koji je u Kristu bio svjetlo i sol mudrosti za Crkvu, za društvo i za kulturu svoga vremena. Njegovo je ime Alfonso Maria de Liguori. U njemu nalazimo jedan svijetli primjer čarolije koju Kraljevstvo Nebesko može ostvariti u osobi koja se trudi otkriti tu stvarnost, i kada je jednom pronade, postaje njezin apostol da bi se proširila i na braću. Oba biblijska teksta, jedan iz Staroga, a jedan iz Novoga Zavjeta, su zaista providonosni za ovo euharistijsko slavlje, na poseban način posvećeno vama mladima, kao uvod koji će otvoriti vaš, već tradicionalni, godišnji Festival, na kojemu mi je radost prvi put sudjelovati.

Isus želi da danas shvatimo da je Kraljevstvo Božje jedna stvarnost koja postoji sama za sebe, neovisno o našoj volji: nismo mi ti koji ustanovljuju Kraljevstvo Božje.

Međutim, Kraljevstvo Božje je nešto bez čega mi, ljudska bića ne možemo. Odnosno, to nešto u sebi posjeduje i nama daje jednu takvu privlačnu snagu, da bi naše ljudsko biće bilo, ne samo nepotpuno nego čak i zakinuto, kada bi ostalo bez toga nečega. Ljudsko biće je po sebi samome otvoreno Kraljevstvu Božjemu i Kraljevstvo Božje postoji da pripada ljudskom biću. Naša ljudska priroda je sačinjena i organizirana na takav način da je usmjerena, unatoč slobodi izbora, prema vrijednosti Kraljevstva Božjega, jer u toj vrijednosti i s tom vrijednosti postiže svoju puninu.

Ako vi, dragi mladi, u razmišljanju sidete u dubine vas samih – a to je proces koji trebamo prolaziti i mi odrasli – i dakle, ako sidemo s našim umom u dubinu nas samih, otkrit ćemo da je na dnu jedna glad i žeđ, koje se ne mogu utažiti stvarima, aktivnostima kojima se bavimo, hobijima koje njegujemo, ljudskim odnosima, novcem, kulturom, zabavom, itd. Sve su to stvarnosti koje nam se sviđaju, koje nas privlače i koje nam donose jedno određeno zadovoljstvo. Ali, iskreno, trebamo priznati da na kraju uvijek ostaje jedan osjećaj praznine, koji ne znamo kako ispuniti.

Ovo je, dragi prijatelji, iskustvo koje prestano imamo za vrijeme

PROPOVIJED
APOSTOLSKOG
NUNCIJA u Bosni i
Hercegovini nadbiskupa
Luigia Pezzuta, u
Međugorju,
1. kolovoza 2018.,
Mladifest

**ODLUČITI SE
ZA KRALJEVSTVO
BOŽJE**

Snimio Mateo Ivanković

našega postojanja na zemlji: iskustvo osjećaja nutarnje praznine, koje posebice u mladosti može prouzrokovati ozbiljne drame i može dovesti do užasnih posljedica: svaki dan crne kronike donose takve vijesti.

I onda se trebamo pitati: Koja je to vrijednost koja može ispuniti osjećaj praznine koji u sebi osjećam? To je pitanje koje se postavljalo i proroku Jeremiji: „Zašto je bol moja bez prebela? Zašto je rana moja neiscjeljiva i nikako da zaraste?“ (Jr 15,18)

Odgovor, u tom teškom trenutku, koji mu daje Gospodin je da se treba obratiti: „Ako se vratiš, pustit ću te da mi opet služiš.“ (Jr 15,19) Taj je isti Gospodin, poslije u punini vremena, upotpunio i pojasnio odgovor prethodno dan Jeremiji, parabolama o skrivenom blagu i dragocjenom biseru, koje je Isus izložio.

Dvije parabole su vrlo jasne: Kraljevstvo Božje neočekivano nalaziš, jer je to dar. Čovjek iz usporedbe zaista nije išao na njivu da bi pronašao blago. On je išao samo da bi obrađivao zemlju. Ali, obrađujući zemlju, pronašao je blago. Čovjek koji obrađuje zemlju može biti simbol svih onih koji obrađuju tlo svoga duha i općenito, tlo svoje osobe da bi shvatili kako mogu ispuniti osjećaj unutarnje praznine, o kojemu smo prije govorili. Evo, to obrađivanje tla vlastite osobe je put koji vodi ka obraćenju, odnosno onoj postupnoj, ali radikalnoj promjeni sebe samih.

Vi, dragi mladi nalazite se u poziciji najveće prednosti za izvršiti ovaj proces obnove u vama samima, jer u vama, koji ste osobe okrenute budućnosti, ima taj sveti nemir koji

Snimio Mateo Ivanković

pokreće sve vaše snage, na svim razinama, a one teže istražiti odgovore na pitanja o vašem nutarnjem osjećaju praznine, a to je pitanje i svih nas.

Ako vi obrađujete tlo vaše osobe, Gospodin se ne će sustezati pomoći vam, tako da će vas neočekivano dovesti do konačne i apsolutne vrijednosti Kraljevstva Božjega, koje je jedino sposobno ispuniti nutarnju prazninu. Dakle, u začuđenosti koju Bog uvijek zna izazvati svojim darovima, puni radosti ćete otkriti da sve ono što ste prije bili, što ste prije imali i što ste prije radili bez Kraljevstva Božjega i izvan Njegova Kraljevstva, nije imalo nikakvog smisla, i da se naprotiv isplati ostaviti sve, riješiti se svega samo da bi se imalo Kraljevstvo Božje.

Kada se sve ovo jednom shvati, treba prijeći u akciju; odnosno treba nastaviti u temeljnom i definitivnom izboru u korist pronađenog Kraljevstva koje si iskustvo u svome životu kao dar, i u sigurnosti, da ako najprije tražiš Kraljevstvo Božje, sve ostalo će ti se nadodati. Sam

Isus je taj koji ti daje ovu sigurnost. Izabрати, odlučiti se za Kraljevstvo Božje ne znači odlučiti se za jednu stvar ili neku strukturu. Odlučiti se za Kraljevstvo Božje znači odabrati jednu osobu: Isusa, a samo On može darovati istinsku sreću, jer je On sam izvor radosti.

Zaključimo ovo razmišljanje jednom kratkom molitvom: Gospodine Isuse, ti sam si Kraljevstvo i naša radost, dopusti nama i svima onima koji su te susreli da te slijedimo s novim zanosom i slobodnoga srca, jer si ti skriveno blago ljudskoga postojanja, ti si dragocjeni biser, ti si sve i zato se isplati ostaviti sve.

Amen.

Snimio Mateo Ivanković

Snimio Mateo Ivanković

Justina Ryszka i Mikeyla Ksiaze

Maddalena Grandene i Sofia Piotto

Priscilla Morkly

Svjedočanstva sa 29. Mladifesta

JUSTINA RYSZKA

studentica engleskog, Poljska

Prvi sam put u Međugorju i prvi sam put na Mladifestu o kojem sam čula od moje prijateljice. I sad sam oduševljena, prekrasno je, mislim da svi moraju ovdje doći i vidjeti svojim očima jer je tu atmosferu nemoguće opisati. Nije sve samo u misi i molitvi, nego i u susretanju novih prijatelja, upoznavanju različitih ljudi, zatim plesanje, pjevanje... Sve je ovdje nevjerovatno. U odnos s Isusom najviše mogu ući za vrijeme mise i to me mijenja. Već nakon ova 3 dana osjećam se promijenjena, a sigurna sam da ću kad dođem kući biti skroz neka druga, bolja osoba.

MIKEYLA KSIAZE

studentica medicine, Poljska

Ovo je također moj prvi put u Međugorju. Sve mi je super. Najviše me oduševljavaju ljudi koji su tako dobri prema meni. Jedna tako pozitivna energija.

MADDALENA GRANDENE

16 godina, Bassano del Grappa, Italia

U Međugorju sam drugi put, ali sam prvi put sama na Mladifestu. Došla sam sa svojom župom. Došlo nas je pedesetak. Lijepo je vidjeti tako puno mladih iz svih krajeva svijeta kako se ujedinjuju zbog tako lijepog cilja kao MOLITI ZAJEDNO i BITI S ISUSOM. Najviše me diraju svjedočanstva i sveta misa.

SOFIA PIOTTO

16 godina, Bassano del Grappa, Italia

Već sam prošle godine bila na Mladifestu, a i prije sam bila u Međugorju sa svojom obitelji. Ljepše mi je ipak doći ovako sama, jer sam manje uvjetovana obitelji i mogu se bolje zabavljati s prijateljima. Ovdje osjećam pojačanu prisutnost Božju i Gospinu, jednu duboku atmosferu vedrine, nešto što u našim talijanskim gradićima nema uvijek. Također osjećam jednu smirenost i veliku velikodušnost od ljudi koje srećemo. Ono što bih poručila drugim mladima je da dođu u Međugorje i da se odvaže moliti s čvrstom vjerom da će im Bog u svemu pomoći u životu.

PRISCILLA MORKLY

Ghana

Dolazim iz Ghane, ali već tri godine živim u Italiji. Sređujem dokumente pa se planiram ponovno vratiti u Ghanu. Ovdje sam došla s mladima iz moje talijanske župe. Prvi sam put u Međugorju i oduševljena sam. Sve je tako inspirativno. Osjeća se veliki mir. Svjedočanstva me jačaju u vjeri i govore mi kako „ne smijem odustati od Boga“. Volim živjeti u Ghani jer je tamo crkva živa kao i liturgija, nešto poput Mladifesta u malom! I to mi u Italiji nedostaje.

PRVI MLADIFEST U MAĐARSKOJ

Nakon uspješnog prošlogodišnjeg održavanja Mladifesta u Parizu, od 8. do 10. lipnja 2018. g. organiziran je I. Mladifest u Máriabesznyőu u Mađarskoj.

Moto susreta uzet je iz Markova evanđelja: „Sve je moguće onome, koji vjeruje.“

Sudionici festivala mladih došli su iz čitave Mađarske, kao i iz inozemstva. Za glazbu je bio zaslužan zbor Sancta Maria iz Libanona, zajedno s orkestrom i zborom iz Mađarske, a uz njih je bilo i mladih Hrvata, Francuza i Talijana koji su, ne štedeći vrijeme i trud, također došli da svojim glasom i pjesmom uljepšaju ovaj susret.

U petak popodne nakon pozdravnih riječi molila se krunica, a zatim je uslijedila sveta misa, koju je prikazao velečasni Kornél Fábry, glavni tajnik međunarodnog Eukaristijskog kongresa, koji će se održati 2020. u Budimpešti. Dan je završio klanjanjem.

Jutarnju molitvu u subotu predvodio je fra Marinko Šakota, župnik iz Međugorja, koji je zatim pomoću Gospinih poruka potaknuo mlade da predaju svoj život Bogu i pođu putem svetosti života, jer je to jedina tajna sreće.

Nazočne su potom pozdravili i članovi mađarske vlade, nakon čega su došla na red svjedočanstva o različitim temama, kao što su droga, abortus, planiranje obitelji, itd. Poslije krunice i svete mise, koju je služio fra Marinko, održana je molitva s meditacijom, s glavnom porukom da je Isus svjetlo, koje dolazi u našu tamu i obasjava naš život, kako bismo preko njega i mi postali svjetlost za druge. U večernjoj tami plamenom uskrasne svijeće upaljene su svijeće u rukama nazočnih i na taj način se proširila svjetlost, koja je sve više zauzela mjesto tame. Puno sitnih plamčaka pobijedilo je tamu, život je pobijedio smrt, jer je Isus Gospodin, koji je došao među nas kako bi sa svojom svjetlošću odagnao naše tme, kako bi nas učinio svjedocima njegova blistavog svjetla, kako bi svatko upoznao jedinoga pravog Boga, te onoga kojeg je On poslao, Isusa Krista. Nakon molitve mladi su se predali slavljenju Boga.

Nedjeljno jutro ponovno je započelo molitvom i predavanjem fra Marinka, te su se potom mladi u sve-toj misi zahvalili za milosti koje su zadobili posredstvom Kraljice Mira i pošli da svijetu ponesu radosnu vijest: Isus je živ!

FRA GORAN
AZINOVIĆ

SVIJET, KAŽE SE, NA MLADIMA OSTAJE. Nebrojeno smo to puta dosad čuli pa nam već u svijesti pliva kao otrcana fraza, osobito u današnjem vremenu kada sve činimo kako bi mladima izmaknuli tlo pod nogama, njihovu sadašnjost učinili sivom, a perspektivu gotovo nikakvom. Deprimirajuća je činjenica da nam mladi odlaze u bespuća svijeta tražeći priliku za život po mjeri čovjeka. I odlaze čini se da se ne vrata. Po svemu sudeći taj trend će se nastaviti.

Političke i ine elite, kao hladni birokrati, problem će svesti kroz

Upravo u vremenu u kojem živimo poticanje mladih trebala bi biti jedna je od ključnih zadaća društva kako bi ono uopće bilo zdravo i aktivno. A što činimo? U svojoj sljepoći i sebičnosti ne vidimo kako sami sebi sijecemo granu na kojoj sjedimo.

Kakvo je stanje s mladima u Crkvi? Može li se reći da je Crkva danas utočište i obrana mladima? Je li Ona još mlada ili je, kako jednom reče gorljivi protivnik Crkve Voltaire, *tek samo naborana starica?*

Sagledamo li stanje u Crkvi na Zapadu čini se da je istina na strani starog prevrtljivca. Crkva ondje sve

jer uspostavlja odnose i od nas traži da činimo isto.“

Papa Ivan Pavao II., koji je na osobit način ljubio mlade, jednom je nadahnuto rekao: „Crkva ima tolike stvari reći mladima a mladi imaju tolike stvari reći Crkvi. I mladi i Crkva pozvani su pripadati jedni drugima, jer nitko ne pripada Crkvi kao mladi, ali i nitko ne pripada mladima kao Crkva... Mladi su izuzetna snaga i velik su izazov za budućnost Crkve. Crkva u mladima zaista razaznaje svoj put prema budućnosti koja je čeka, te pronalazi sliku i zov lijepe mladosti kojom je Duh Kristov neprestano obogaćuje.“

MLADA CRKVA

statističke tabele i jeftine floskule kako se ovdje samo radi o refleksima koje sa sobom donosi globalizacija, sloboda, mobilnost, pravo na izbor ili će sve svesti pod zajednički nazivnik ekonomske, moralne i etičke krize. Takvi iz godine u godinu, s figom u džepu, donose nove programe, pokreću razne projekte jer, dobro je u određenom trenutku mlade imati uz sebe. Na kraju kao po pravilu, rezultati uz sav njihov „trud“ i najave, uglavnom izostaju, a situacija tone u još dublju propast.

Zapitati se je kakav svijet mladi nasljeđuju da bi na njima ostao. Odgovor je jednostavan – kakvim im ga mi ostavimo.

više izgleda kao napuštena kuća. Što je razlog tome i što je potrebno učiniti da se stanje popravi? Odgovor je jasan. Crkva mora iznova otvoriti svoja vrata mladima. Mora krenuti u potragu za mladima.

Papa Franjo, u svojoj najnovijoj knjizi „Bog je mlad“ poručuje: „Bog je Onaj koji stalno obnavlja, jer On je uvijek nov; Bog je mlad! Bog je Vječni kod kojega nema vremena, ali je u stanju obnavljati, stalno se pomlađivati i sve pomlađivati. Najistaknutija obilježja mladih, i Njegova su obilježja. Mlad je jer sve čini novim i voli novine; jer iznenađuje i voli iznenađenost; jer zna sanjati i željan je naših snova; jer je jak i oduševljen;

Nije li ovo prava slika Međugorja u kojem Crkva mladima širom otvara vrata i prima ih u svoje okrilje?

Ovih dana internetom kruže fotografije s ovogodišnjeg Mladifesta na kojima mnoštvo mladih strpljivo čeka ispred ispovjedaonica, već od jutra su u klupama, i premda izloženi jakoj vrućini, pomno slušaju predavanja i svjedočanstva te sudjeluju u liturgijskom programu.

Ovdje se mladi nisu raspršili, već se sabiru. Kako je to sada najedanput moguće ovdje, a drugdje ne? Odgovor je jednostavan! Ovdje Crkva razgovara s mladima, ali i mladi razgovaraju s Crkvom. Ovdje mladi nisu samo Njena budućnost već i Njena sadašnjost.

Gospa usmjerava naš pogled:

„Svijet i svjetske napasti vas kušaju, a vi, dječice, gledajte Božja stvorenja koja vam je On dao u ljepoti i poniznosti.“ (25. 2. 1018)

Kamo je usmjereno tvoje biće?

Tvoje oko

Tvoje uho

Tvoje srce

Na društvene mreže?

Na negativnosti u svijetu i pogrješke u ljudi?

Na ono što nemaš ili ne možeš imati?

Pođi u prirodu, među Božja stvorenja

Usmjeri sada svoj pogled na sve što te okružuje

Sve promatraj budnim i pozornim okom

Primjećuj sve što je pred tobom...

OD KRUHA DO ISUSA

Terezia Gažiova

GOSPA NAM U MEĐUGORJU ČESTO GOVORI O POSTU NA TAKO JEDNOSTAVAN I SHVATLJIV NAČIN. Otkriva nam u nje-mu skrivenog Isusa i dovodi nas k Njemu. Uvjeti i program na seminaru posta, molitve i šutnje postali su za nas ovjerenim putem kojim se vrlo brzo dolazi od kruha do Isusa.

Na seminaru možemo doživjeti duboko iskustvo da je kruh hrana koju ne možemo usporediti ni s čim – osim s Isusom. S ljubavlju počne-mo pristupiti i kruhu i Isusu.

Kad je Isus govorio o kruhu koji je život, rekao je: „Onaj tko bude jeo od ovoga kruha imat će život vječni.“

„Postiti srcem znači u dan posta od svega što nam se nudi odabrati samo kruh – samo Isusa, i postati kruhom za druge“, govorio nam je blagopokoj-ni fra Slavko Barbarić.

Kad Gospa kaže „pozivam vas da se zaljubite u Presveti oltarski sakrament“, želi nam upravo postom pomoći uroniti u tu veliku tajnu naše vjere. Na seminaru posta možemo osjetiti miris i ukus kruha koji postaje Tijelo samoga Isusa. Mnogi sudionici seminaru kažu kako se upravo za vrijeme noćnog klanjanja dogodilo njihovo zaljublivanje u Isusa.

O svemu ovome svjedoči i ne-koliko sudionika iz skupine koja je

sudjelovala od 8. do 14. srpnja 2018. na seminaru posta za mađarsko govorno područje. Seminar je vodio fra Marinko Šakota. U skupini su bile ukupno 34 osobe: 28 osoba iz Mađarske, 5 iz Rumunjske, 1 iz Vojvodine, i među njima 5 svećenika. „Mislim da smo svi došli s velikom željom bolje upoznati Isusa i Njegovo Srce. Posebno nas se dojmilo cjelonoćno klanjanje, svi smo mu prisustvovali. Jako je važno biti čim više vremena u šutnji pred Isusom. U 4 sata ujutro krenuli smo na Križevac i Podbrdo“, naglasila je voditeljica grupe Andrea Sarnyai, koja već oko 20 godina redovito dovodi mađarske vjernike na seminar posta.

IMRE NAGY, VALEALUI MIHAI, RUMUNJSKA

Prošle godine sam na seminaru duboko doživio da hrana nije sve i da je za život zapravo potrebno vrlo malo, baš kako je Isus rekao: „Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta.“

Po zanimanju sam mesar i naravno da volim meso, okružen sam šunkom, kobasicama, čevapima... Nakon prošlogodišnjeg, prvog međugorskog seminaru, počeo sam kod kuće postiti srijedom i petkom. Moja se težina u godinu dana smanjila s 120 na 89 kilograma.

Ove godine sam puno naučio iz predavanja fra Marinka. Shvatio sam da post i molitva idu zajedno. Ipak, još je puno toga što trebam naučiti o vjeri. Ja sam protestant, a moja žena pravoslavka. Imamo sretan brak, četvero djece i ništa nam ne nedostaje. Unatoč tomu, ja sam stalno bio nezadovoljan i tražio ono što još nemam. Na seminaru sam shvatio da nisam vidio ono što imam i da nisam bio zahvalan. Sada na sve gledam drugačije.

Imre Nagy

vlč. Arpad Pastor

Zsuzsanna Toth

Klara Sallaine Gresó

VLČ. ARPAD PASTOR, TELEČKA, VOJVODINA

Prvi sam put sudjelovao na ovim duhovnim vježbama i zahvalan sam Gospodinu za to. Budući da sam svećenik, dojmilo me se što je i voditelj seminaru, fra Marinko, i sam postio tijekom seminaru. Podijelio je s nama svoje iskustvo da se samo tako može potpuno predati u Božje ruke i čuti Božji glas. Bio je to za mene veliki primjer i poticaj.

Također, u Međugorju sam snažno osjetio svetu isповijed. Mogao sam sebe doživjeti kao oruđe u Božjim rukama i istodobno iskusiti koliko Bog ljubi svoje stvorenje – čovjeka. Puno mi je značilo i noćno bdijenje. Odlučio sam nastaviti s tom pobožnošću kada se vratim u svoju župu. Želim uvijek biti Božje oruđe i nadam se da ću kod kuće uspjati postiti dva dana u tjednu.

Ovdje mi je Gospodin još jednom pokazao koliko je velika Njegova ljubav prema meni. Mogao sam zahvaliti Kristu za razne križeve kojima me podario, zagrliti ih i tako postati bar malo sličniji Njemu.

Postiti mi nije bilo teško, iako sam prvi put u životu postio neprekidno pet dana. Doživio sam da s tim što tijelu ne dajem toliko hrane, moj duh raste. Doživio sam veliku slobodu.

ZSUZSANNA TOTH, BUDIMPEŠTA

Zahvaljujući seminaru, mogla sam više upoznati sebe. Prvo – osjetila sam da Isus i od mene traži ostaviti nešto što mi je jako drago, slično bogatom mladiću iz Evanđelja koji je susreo Isusa i sve ostavio. Drugo – primijetila sam da sam često puta zaokupljena negativnim mislima i da Isus traži od mene da promijenim negativne reakcije i tako postanem sličnija Njemu.

Zsuzsanna Aranyosi

KLARA SALLAINE GRESÓ, CSONGRAD

Majka sam troje djece. Šesti sam put na seminaru posta. Tijekom prvih pet seminaru nije mi bilo teško postiti, ali ovaj mi je put bilo jako teško sve do četvrtka, osjećala sam veliku glad. Tek kad smo se vratili s Križevca, počelo je biti lakše. Naime, na četvrtjoj postaji križnoga puta na Križevcu svećenik je rekao: „Majka će učiniti za svoju djecu sve.“ Ja puno molim za dar vjere moje djece jer se trenutno sva nalaze u velikim opasnostima. Shvaćam da se njihovo obraćenje može dogoditi samo molitvom i postom. No, nikada nisam imala snage postiti za svoju djecu. U trenutku kad je svećenik rekao da majka za svoju djecu čini sve, osjetila sam u srcu da kad bi moja djeca bila tjelesno bolesna, da bih stvarno učinila sve da ozdrave. Bez razmišljanja bih i molila i postila i dala bih i svoj život samo da ona žive.

Ova misao mi je pomogla da shvatim da, pogotovo ako je u opasnosti vječni život moje djece, i te kako želim postiti za njih, jer samo tako za njih mogu izmoliti obraćenje. Kad se vratim kući, želim postiti na tu nakanu.

ZSUZSANNA ARANYOSI, MISKOLC

Profesorica sam i doslovce sam pobjegla u tišinu jer na radnom mjestu živim u velikoj buci i strci. Čeznula sam za tišinom i ponijela sam sa sobom puno pitanja. Jedno od njih je bilo – kako se približiti Bogu? I Bog mi je ovdje progovorio tako jednostavno i duboko, i to u trenutku u kojem to nikada ne bih očekivala – za stolom: kad sam za vrijeme obroka gledala ispred sebe na tanjuru komadić kruha i čašu vode!

Ta jednostavnost me tako duboko dotakla da mi je smjesta postalo jasno kako previše kompliciram jer je život u biti vrlo jednostavan kada ga živimo s Bogom.

Također je i iskustvo šutnje bilo vrlo snažno. Nikada nisam bila u šutnji tjedan dana, osjetila sam veliku slobodu. Oko mene je bilo puno nepoznatih ljudi, no unatoč tomu što nismo imali mogućnost razgovarati postali smo jedan drugom jako bliski. Odnosi su bili pročišćeni postom. Više sam razgovarala s Bogom i drugačije sam gledala na ljude.

Obično mi je teško biti u društvu gdje ima puno nepoznatih ljudi, ali ovo iskustvo tišine me je i u tom pogledu oslobodilo te sam dobila veliku radost bivanja s drugima.

Svaki dan korak po korak, Bog me vodio k sebi te me na kraju doveo i k meni. Za vrijeme noćnog klanjanja Gospodin mi je bio tako blizu, osjetila sam da je bio tu – u posvećenom komadiću kruha.

Isus – moj najbolji prijatelj! Odlučila sam živjeti svoj život s Bogom, truditi se biti ona prva koja se mijenja, a ne kao do sada samo čekati da drugi postanu bolji.

Razgovor s Cristianom Danielom Ledesmom

MEĐUGORJE JE PROMIJENILO MOJ ŽIVOT

Cristiane, dobro došli i hvala Vam što ste pristali na ovaj razgovor! U Međugorju Vas vidamo sve češće. Međugorje je postala moja nezaobilazna životna stanica i koristim svaki slobodan trenutak kako bih zajedno s obitelji došao ovdje.

Predstavite se našim čitateljima. Ja sam Cristian Daniel Ledesma. Rođen sam 1982. godine u predgrađu Buenos Airesa u brojnoj obitelji. Kažem brojnoj jer nas je devetero braće i sestara. Kad sam imao 4 godine moja obitelj je odselila u Puerto Madryn u Patagoniji. Tu sam i započeo prve nogometne korake. S 14 godina skauti me vraćaju Buenos Aires u Boca Juniors gdje sam se u potpunosti posvetio nogometu. Već sa 17 godina dolazim u Italiju u moj prvi klub Lecce gdje sam proveo 5 godina. Nakon Leccea put me vodi do Rima gdje sam potpisao ugovor s Lazio u kojem sam proveo devet nezaboravnih godina. Nakon Lazia odlazim u brazilski Santos, a nakon Santosa u grčki Panathinaikos, potom u Ternano u Italiju da bih karijeru priveo kraju u švicarskom Luganu.

Zanimljiv je bio Vaš odnos s navijačima Lazia. Bio sam miljenik Laziala. No, vjerujte to nije nimalo lako zaslužiti. Za svakog, a osobito mladog nogometaša igrati za tako veliki klub kao što je Lazio ostvarenje je životnoga sna. Dobio sam veliku šansu pokazati svoje nogometno umijeće na velikoj sceni i zaista sam na svakoj utakmici davao i više od svoga maksimuma kako bih opravdao očekivanja ljudi koji su mi ukazali povjerenje. Navijači Lazia su poznati po tome što rad, požrtvornost i borbenost cijene više od nogometnog umijeća. Preziru prijateljske, umišljene i lijene i takvima ne opraštaju. Nekoliko sam godina nosio i kapetansku traku zahvaljujući ponajviše njima. Da, može se reći da sam bio njihov miljenik, ali i oni su, uz klub Lazio, do danas ostali miljenici mog srca.

U svijetu vrhunskog nogometa sve se vrti oko uspjeha pod svaku cijenu i dakako novca. Je li u takvom okruženju moguće živjeti i svjedočiti vjeru? Mislim da je moguće. Teško, ali ipak moguće. U svijetu vrhunskog sporta

Ovih smo dana u Međugorju susreli još jedno poznato lice iz svijeta sporta. Naime riječ je o proslavljenom nogometašu rimskog Lazia, svojevremeno i reprezentativcu Italije, Cristianu Danielu Ledesmi. Zadnjih ga godina zajedno s njegovom obitelji u Međugorju vidamo sve češće. Cristiana smo zamolili za kratak razgovor jer nam se, osobito u svjetlu proteklih događaja u Rusiji, učinio kao sugovornik koji bi imao štošta zanimljivoga za reći.

Snimio Mateo Ivanković

više se traži ambicija, beskompromisnost, veliki ego dok se na svjedočenje vjere više gleda kao izraz slabosti. Zbog toga je nažalost malo profesionalnih nogometaša koji su istinski vjernici, koji mole i idu na svetu misu. To je jednostavno tako.

Ali, često imamo prigodu vidjeti da veliki broj nogometaša pri izlasku ili ulasku na stadion čine znak križa.

Hm, niste li primijetili da to čine i nogometaši koji s kršćanstvom nemaju ama baš nikakve veze? U tome su vam sportaši pomalo nalik političarima. Zaklinju se u Boga i naoči ga štiju, a koliko to primjenjuju u praksi manje je važno. Meni se osobno čini da je to više svojevrsno pomodarstvo nego iskreni izraz vjere. Dakle, prije bih rekao da se radi o činu praznovjerja, nešto kao oblačenje čarapa u kojima ste već dobili utakmice. Često sam se i sam ponašao slično.

Zahvalni smo Bogu na velikoj milosti koju smo ovdje u Međugorju preko naše nebeske Majke primili cijela moja obitelj i ja. Danas ne možemo zamisliti dan bez molitve i nedjelju bez svete mise. Naše iskustvo Međugorja i duhovnost koju smo ovdje našli nastojimo širiti i dijeliti drugima i mogu reći da ljudi gotovo uvijek sjajno reagiraju.

Bili ste dio toga svijeta. Gdje je i kada došlo do zao-kreta u Vašem životu?

Upravo ovdje u Međugorju. Bilo je to 2010. godine. U početku sam ja imao želju da dođemo ovdje, međutim, moja supruga nije bila nešto osobito zainteresirana. Ipak, nakon nekog vremena ona je bila ta koja je sve pripremila i organizirala kako bismo došli ovdje.

Kakav je bio Vaš život prije Međugorja? Jeste li prakticirali vjeru?

Moram priznati da nisam. Tome je tako jer vjeru nisu prakticirali ni moji roditelji. Iako je moja obitelj katolička, osim sakramenta krštenja niti jedan drugi sakrament nitko u mojoj obitelji nije primio, sve do mog prvog dolaska u Međugorje. Za odlazak u crkvu na misu nisam jednostavno imao potrebu niti me to zanimalo. Osobito za vjeru nisam mario ni za svog odrastanja jer me već tada žrvanj nogometnog svijeta sve više uvlačio u sebe. No, sve se promijenilo od našeg prvog dolaska u Međugorje.

Što ste osjetili ovdje i što vas je privuklo da dođete i još mnogo puta ovamo?

Kako sam već rekao, ni ja, a ni moja supruga do prvog dolaska u Međugorje nismo bili od molitve. Ovdje smo osjetili poseban mir i to je čini se bilo dovoljno da počnemo preispitivati sebe. Ovdje smo napravili prve molitvene korake i danas smo u Gospinoj školi, iako tek u prvim razredima osnovne, učenici koji obećavaju.

Zahvalni smo Bogu na velikoj milosti koju smo ovdje u Međugorju preko naše nebeske Majke primili cijela moja obitelj i ja. Danas ne možemo zamisliti dan bez molitve i nedjelju bez svete mise. Naše iskustvo Međugorja i duhovnost koju smo ovdje našli nastojimo širiti i dijeliti drugima i mogu reći da ljudi gotovo uvijek sjajno reagiraju.

Za kraj, kako komentirate uspjeh hrvatske nogometne reprezentacije na proteklom prvenstvu?

Za one koji ovu igru i odnose u svijetu nogometa slabije poznaju ovo je nevjerojatan i iznenađujući uspjeh, no za mene je ovo sasvim realan slijed stvari. Hrvatska je nogometna velesila i to ne od jučer. Sve su to igrači, počevši od Modrića, Mandžukića, Rakitića, Perišića i drugih, koji nose igru u svojim klubovima. Takvim igračima samo je trebao smireni strateg s jasnom vizijom igre i sposobnošću da pomiri njihove karaktere i od velikih individualaca napravi jednu cjelinu koja odiše zajedništvom. Vaš novi izbornik je upravo bio taj. Uz to ovu reprezentaciju uvijek prati i jak nacionalni naboj koji igrače silno motivira i gotovo je nužan za ovakav uspjeh. Ponovno kažem ovo je za mene više realan nego iznenađujući rezultat na kojem vam najiskrenije čestitam.

Što želite poručiti mladima?

Mladima bih poručio da se ne boje svijeta i izazova i kušnja koje on pred njih stavlja. Važno je da vjeruju, da mole i da se ne boje svjedočiti svoju vjeru. Ako vjerujemo, naš život će biti puno ljepši i puno ispunjeniji.

Cristiane, hvala Vam i dođite nam opet u Međugorje.

Hvala vama. Sigurno ćemo doći ako Bog da još mnogo puta.

S talijanskog prevela: Marijana Juričić

FRA ZVONKO
BENKOVIĆ

JEŠI LI SE IKADA PITAO KAKO JE BILO BITI ISUSOV

UČENIK? Što su sve sami morali podnijeti da bismo mi povjerovali? Na što su sve bili spremni kako bi nam prenijeli u što su sami povjerovali? Kakva je bila snaga njihove vjere? Koja ih je milost Duha Svetoga nosila? Koja ih je ludost motivirala da ustraju, unatoč pogibelji koja im je prijatila? Možeš li samo zamisliti koja je to bila milost biti uz Isusa, biti jedan od pozvanih učenika, povjerovati Riječi, ostaviti sve za sobom i krenuti putem Riječi, svakodnevno slušati što je govorio, gledati ga i vidjeti Sina Božjega? Možda bi nam bilo dovoljno čuti glas njegovih učenika i povjerovati na Riječ koju su sami čuli. Kako je bilo nositi živu Riječ u nepoznate dijelove svijeta kada su druga božanstva bila na vrhuncu svoje moći, a za Isusa još nitko nije čuo? U njihovoj riječi kao da nije bilo straha, jer ih je nosila milost, ludost i predanje. Možeš li samo na trenutak promisliti na što su sve bili spremni i kako ih je vjera nosila? A zašto? Jer ih je nosila Ljubav.

Što je čovjek bez vjere? Kako danas mladi žive svoju vjeru? Imaju li snage nositi se sa svim životnim problemima? A kako ti danas živiš svoju vjeru? Imaš li snage biti vjesnik Božje riječi i evanđelja Isusa Krista?

ŽIVOTNA LEKCIJA

U životu shvatiš da najbolje lekcije ne naučiš u školi, nego na vlastitome životnome primjeru. Bila sam dobro dijete svojim roditeljima. Slušala sam što mi govore i radila sve što su mi naredili. Uz to sam bila odlična učenica u osnovnoj i srednjoj školi. Upisala sam studiju medicine bez ikakvih problema i završila ga u roku. Sve je nekako išlo po redu. Prije desetak godina bila sam na *Mladifestu* u Međugorju. Bilo mi je to jedno od najljepših iskustava koje sam doživjela. Neopisivo je bilo vidjeti mlade iz cijeloga svijeta skupljene oko euharistijskoga stola, na koljenima, kako ponizno iz svega srca slave Boga. Mlade, koji su puni života i nade i koji se nisu bojali povjerovati u Isusa Krista i živjeti radost evanđelja. To mi je bio najdraži festival na kojem sam bila, a često sam išla na razne koncerte poznatih svjetskih glazbenika.

U mnoštvu mladih upoznala sam jednoga mladića. Bio je jedan od nekoliko desetaka tisuća sudionika koji je došao sa skupinom mladih iz Slavonije. Ja sam došla s našim mladim kapelanom iz Dalmacije. Gledala sam ga u mnoštvu mladih i primijetila da ima široka leđa. Na prvu sam pomislila da bi mogao biti dobar mladić, jer ga nije bilo sram moliti na golim koljenima; da će imati snage nositi svoju obitelj, jer je svim srcem bio predan Bogu; da će izdržati kad naiđu životne oluje, jer je prijateljevao s Isusom u molitvi. Ne znam što mu je prolazilo kroz glavu, ali sam vidjela da čvrsto drži krunicu u ruci i da mu je svako naredno zrno bilo sve usrdnije. U molitvi se nije dao smesti.

Bez ustručavanja sam mu prišla nakon mise i pitala ga možemo li razgovarati uz kavu. Bio je u čudu, ali me nije

ŽIVJETI OD BOŽJE RIJEČI

Foto Dani

odbio. Na prvu smo kliknuli. Jednostavno, povezala nas je iskrenost i molitva. Saznala sam da studira elektrotehniku u Zagrebu. Oboje smo bili studenti na završnim godinama. Slavonac i Dalmatinka u Zagrebu. Ni sanjala nisam da ću na jednom susretu mladih upoznati svoga budućega muža. Naredne godine oboje smo diplomirali, a to ljeto ponovno smo došli na festival mladih u Međugorje. Bilo je drugačije nego prve godine.

Nosila nas je ljubav i radost, a nakon jutarnje mise na Križevcu pitao me je hoću li se udati za njega. Pristala sam odmah, ali sam mu rekla da prsten želim primiti na Podbrdu pred Gospinim kipom. Željela sam da nas njezin zagovor prati od prvoga dana zaručništva, kao da sam predosjećala da će nam biti potreban njezin mir i snaga. U jesen te godine smo se crkveno vjenčali, a naredne godine u svibnju rodio nam se sin, naš Jakov.

ZAHVALNOST

Na putu prema Bogu nismo sami – prekrasna je rečenica koju sam toliko puta čula, ali mi je dugo vremena trebalo da ju usvojim i počnem živjeti. Uz nas je naša obitelj i slučajni prolaznici koji nam postanu bliski, a da to nismo ni očekivali. Iako su nam prijatelji važna karika u životu, ipak se neki s vremenom udalje. Premda se znamo pitati zašto, na neka pitanja jednostavno nisam pronašla odgovora. Bez obzira koliko mi je to teško padalo, gurala sam dalje. Danima sam se pitala što sam krivo učinila, ali onda sam sebi osvijestila da se neki teško nose s tuđim slabostima, a osobito bolešću djeteta. Bolest našega Jakova udaljila je od nas mnoge bliske ljude, a dovela nam još bliže neke druge.

Teško sam se s tim nosila. Često sam išla na ispovijed i razgovore kod pojedinih svećenika, a jedan od njih mi je rekao:

„Najprije ih moraš prestati osuđivati, a onda se probaj staviti u njihovu poziciju. Možda bi i sama otišla. Promisli samo o tome da im je bilo možda teško nositi se s tim. Nisu se mogli nositi s bolešću i slabostima, jer možda su i sami trebali nešto mijenjati. Otišli su jer nisu pronalazili drugačiji put. Možda im je zbog svega toga bilo teško, ali nisu imali snage priznati. Kako bi ti postupila? Bi li sama otišla ili bi ostala? Pitaj se gdje su tvoji prijatelji koji su ti bili dragi? S kim se danas družiš? Tko ti je blizak – oni do kojih je tebi bilo stalo ili oni koji su držali do tebe? Pitanje je slično, ali je bitno različita pozicija. Možda ni sama nisi bila svjesna koliko si ljudi ostavila iza sebe, jer si bila u nekom svojem svijetu. Mislila si da radiš dobro, ali je li to dobro bilo dobro i za druge? Kad si postala svjesna svoje malenosti? Je li to bilo u trenutku kada si iz dubine duše molila Boga da ti bude blizu, nakon što se dogodio lom – tek tada je ljubav ušla u tvoje srce, pojavila se nada i vjera da je Bogu sve moguće.“

Branila sam se. Pravdala da to ne bih nikada učinila, ali ne znam ni sama što bi na kraju bilo. Na koncu razgovora je rekao: „Ne osuđuj one koji odlaze, nego što prije počni moliti za njih.“

OČI DJETETA

Svaki dan je nova prigoda i novi početak da se damo u potpunosti, a u bolesti djeteta nema mogućnosti za skrivanje. Naš Jakov kao da ima

oči samo za to. Od prvih mjeseci gledao bi nas drugačije, a kako je rastao, sve je postajao osjetljiviji. Osjetila sam kako na poseban način reagira na tugu i suze. Koliko god se skrivali pred njim, brzo nas pročitao. Premda ne govori, po njegovom izrazu lica primijetimo da s nama nešto nije u redu. Njegovi zvukovi i glasanje su drugačiji kada se smijemo, kada imamo osmijeh od uha do uha ili kada nam je teško, jer ne pronalazimo izlaza u tome trenutku. On nam je kao ogledalo duše. Sve se zrcali na njegovu licu.

Kroz sinovu bolest prepoznala sam da patnja otkupljuje, da je naša svakodnevna žrtva možda i velika, ali da je toliko mala kada znamo da je naš Jakov još živ. Svjesna sam da nam se kvaliteta života iz temelja promijenila, da su nam prioriteta postali drugačiji, smisleniji i da nam je kroz svu našu obiteljsku patnju Bog, konačno, na prvom mjestu.

Bilo mi je teško kada samo suprug i ja shvatili kako su nas ljudi počeli drugačije gledati nakon Jakovljeva izlaska iz bolnice. Najprije su nas sažaljevali, pitali nas treba li nam kakva materijalna pomoć, a onda su nas s vremenom počeli izbjegavati. To me je jako boljelo. Naši bliski prijatelji i rodbina još uvijek se ne mogu nositi s dijagnozom i govorom liječnika da će preživjeti tek nekoliko godina. Ali, mi nismo imali izbora. Živjeli smo dan po dan, jer tako je jedino bilo moguće. Ponekad su nam dani bili toliko teški da nismo pronalazili izlaza, ali onda bi nam Bog poslao dovoljno milosti da iznesemo taj dan i da s nadom gledamo u sutra.

Ni sami nemate pojma koliko puta sam se u ovih desetak godina oslonila na njegova široka ramena, a tek koliko me je nosila njegova molitva na koljenima. S Bogom je sve lakše. Kada smo blizu Bogu, sve ima svoje mjesto – čak i gubitci, razočaranja i drugačiji ishodi naših planova. Ako je Bog na prvome mjestu, sve je na mjestu.

I danas smo u velikim strahovima, ali ide. Polagano, iz dana u dan. Iako se bojim što će biti s nama kad njega ne bude, živimo dan po dan. Strah me je bilo ponovno zatrudnjati. Bojala sam se genetike i mogućnosti rođenja još jednog djeteta sa sličnom dijagnozom. Provjerili smo sve i liječnici su nam rekli da je sve dobro, ali nismo se još usudili. Jednostavno nemam snage premda bi nas novi život mogao potaknuti na radost, na nešto novo, ali u dubini duše još uvijek osjećam strah. I onda, kad vidim da se u svemu gubim, da ne znam kako ići dalje, onda dođem u Međugorje. Ovdje pronađem snagu da mogu nastaviti dalje, iako sam slomljena i sama ne mogu više. Volim sa sinom doći pred Gospin kip u crkvu i tu onda izlijem svu svoju slabost u potocima suza. Molim je da mi pomogne da me ne obuzme malodušnost, nego da ljubim do kraja. Bojim se upravo toga kraja. Iako sam vjernica i znam da smrt nije kraj života, ipak se pitam kako majka može preživjeti smrt vlastitoga djeteta?

JA NE MOGU SAMA

Nikada ne ćemo znati koliko možemo sve dok se ne upustimo u novu avanturu života. To mi je vratilo ljepotu i smisao u našoj teškoj svakodnevnicu koja je ponekad bila toliko surova. Često se sastojala od liste neizvjesnih dijagnoza; nemoćnih pogleda rodbine, prijatelja i bližnjih; borbe za golu egzistenciju; skupih dječjih pomagala, odbrojanja godina, mjeseci i dana do kraja života našega Jakova sve dok nisam počela zahvaljivati Bogu na darovanoj milosti. Tek tad sam otkrila što znači život, što znači boriti se iz dana u dan, što znači vjerovati u nemoguće.

Nisam se spremila živjeti drugačije, ali me je život naučio da za to baš i nemam previše vremena. Jednostavno, treba živjeti.

Cijeloga života pamtit ću prvi dan nakon poroda. Liječnici su nam rekli da su minimalne šanse da će naš sin preživjeti. Prognozirali su da će živjeti dan ili dva i da na to budemo spremni, a ako preživi, vidjet ćemo što će biti dalje. Bojala sam se smrti. Nisam mogla prihvatiti da mi dijete umre. Bila sam ljuta, a onda se u meni probudila nada. Tad sam se s Bogom pokušala dogovoriti, ma što dogovoriti, molila sam ga iz dubine duše premda sam bila svjesna da je to možda nemoguće. Rekla sam mu: „Bože, ti to možeš učiniti! Ti možeš učiniti sve pa i iz te minimalne šanse za život izvući ono najbolje – život našega sina. Ako ti to možeš, onda ću moći i ja.“

U tome trenutku možda nisam bila ni svjesna u što se upuštam, jer s Bogom nema previše pogađanja. Tad mi je vjera bila jaka, a ja sam se osjećala manjom od gorušičina zrna. Povjerovala sam da je Bogu sve moguće. Tako je i bilo. Osjetila sam da ću puno toga morati promijeniti, ali na to nisam u početku bila spremna. Mislila sam da će sve ići polagano, da ću imati vremena priviknuti se biti supruga, žena i majka, ali nisam imala puno prostora za razmišljanje. U kratkom vremenskom roku morala sam odbaciti sve što me je sputavalo kako bih se mogla suočiti s novim životom koji sam rodila. Bezizlazne dijagnoze, strepnje, strahovi, muke s privikavanjem na novi način življenja potaknule su nas na borbu za život. Iznenađila sam se koliko smo suprug i ja bili spremni nositi. Pomišljala sam kako su super junaci neki veliki ljudi, a onda smo to postali mi. Mali, obični ljudi. Ne znam kako bismo to učinili da ne bijaše Boga, svakodnevnice krunice, širokih ramena mojega supruga koji nas je sve troje nosio, beskrajnih plavih očiju našega Jakova u kojima se odmarala duša, njegova osmijeha koji nas potiče dalje i naše Gospe u Međugorju pred kojom smo se zavjetovali na zajednički život. Veličanstven je bio taj *Mladifest* prije desetak godina, ali još blagoslovljeniji je naš zajednički život u kojem poput apostola živimo svoju vjeru. Ne znam kako bismo sve to podnijeli da ne bijaše Kraljice Mira kao putokaza na našem životnom putu.

U Međugorju proslavljena svetkovina sv. Jakova, zaštitnika župe

Svetkovina sv. Jakova, zaštitnika župe Međugorje, svečano je proslavljena u srijedu 25. srpnja 2018. Svete mise na hrvatsko-me jeziku slavljene su u župnoj crkvi u 7, 8, i 19 sati. Središnju svetu misu u 11 sati predslavio je fra Goran Azinović u suslavlju sa nadbiskupom Henrykom Hoserom, apostolskim vizitatorom za župu Međugorje.

Prije svete mise iz župne crkve je krenula tradicionalna procesija s kipom sv. Jakova koji su ove godine nosili župljani iz Miletine. Na misnom slavlju uz 36 svećenika sudjelovao je vjerni puk, hodočasnici, te prijatelji iz okolnih mjesta. Liturgijsko je pjevanje animirao Mješoviti zbor „Kraljice Mira“ pod ravnanjem s. Irene Azinović.

U župi se proteklih dana u pripremi za svetkovinu zaštitnika odvijao i devetodnevni molitveni i duhovni program. I ove su se godine u proslavu uključili međugorski župljani, te je svaki pojedini dio župe imao svoj dan tijekom devetnice od 16. do 24. srpnja: Miletina, Vionica, Šurmanci, Bijakovići, Međugorje, Majčino selo, Frama Međugorje, Treći red i humanitarna udruga Marijine ruke.

U Međugorju je na svetkovinu zaštitnika župe slavljeno 13 svetih misa, a Ured informacija zabilježio je skupine hodočasnika iz Italije, Irske, Poljske, Francuske, Češke, Slovačke, Ukrajine, Kine, Kanade, SAD-a, Austrije, Njemačke, Mađarske, Vijetnama, Šri Lanke, Libanona i Koreje.

Fotografije snimili Foto Đani i Mateo Ivanković

Obraćanje nadbiskupa Hosera župljanima župe Međugorje *Mi Međugorčani imamo veliku odgovornost prema cijelome svijetu*

Hvaljen Isus i Marija!

Draga braćo i sestre, ovdje sam došao prije nekoliko dana i to po drugi put. Prvi sam put došao prije nešto više od godinu dana kada sam bio poslan kao poseban izaslanik Sv. Oca, a danas sam ovdje kao apostolski vizitator na neodređeno vrijeme, a to znači da bih među vama trebao ostati još dugo vremena. Budući da još nisam naučio vaš lijepi hrvatski jezik, govoriti ću na talijanskom. Budući da sam Poljak, poznam već jedan lijepi slavenski jezik. Radostan sam da sam mogao sudjelovati na ovom euharistijskom slavlju na blagdan sv. Jakova zaštitnika ove župe koja je utemeljena prije više od stotinu godina.

Ova je župa smještena između dvaju zaselaka Međugorja i Bijačkovića. U prošlosti žitelji ovih dvaju sela nisu uvijek bili prijatelji. Danas, zahvaljujući i sv. Jakovu, imamo jednu homogenu zajednicu koja to pokazuje kroz međusobnu suradnju.

Danas smo imali prigodu čuti kako je započelo obraćenje dvojice braće, sinova Zebedejevih, Jakova i Ivana. Oni su se s Kristom nastojali povezati na horizontalnoj razini imajući u sebi zemaljske i materijalne namisli. Nastojali su pronaći svoje mjesto kako bi mogli biti dionici te velike Božje moći. Ali Isus im reče kako od toga nema ništa jer On je došao vladati i služiti. Zebedejevi sinovi su kasnije shvatili taj Isusov govor te postali stupovi Crkve. Treći stup je bio sv. Petar. Tako ih je nazvao sv. Pavao u Poslanici Galaćanima. Oni koji su tražili svoj put i bili tako nesigurni, postadoše stupovi Crkve.

Mogli bi smo reći da je obraćenje jedno novo usmjerenje svoga života. To znači promijeniti svoj put. Ostaviti pogrešan put, promijeniti dotadašnji smjer te krenuti putem koji nas vodi ka cilju. Ovdje je došla Blažena Djeвица Marija kraljica Mira. Ona nam pokazuje ispravan put za naš život. Gospa nam pokazuje najlakši i najkraći put kako bi došli do Boga koji je cilj i smisao našega života.

Od srca vam želim to novo usmjerenje, to obraćenje kako biste i sami postali stupovi Crkve. Mi Međugorčani imamo veliku odgovornost prema cijelome svijetu. Jer zaista Međugorje je postalo svjetsko središte molitve i obraćenja. I zbog toga je Sv. Otac brinuo i poslao mene kako bih pomogao ovdašnjim ocima franjevcima organizirati ovo mjesto prihvata koje je mjesto izvora milosti. Dakle, vidjet ćemo se još puno puta.

Neka vas sve blagoslovi Svemogućí Bog, Otac i Sin i Duh Sveti.

Snimio Mateo Ivanković

Zlatna misa fra Karla Lovrića

U crkvi sv. Jakova u Međugorju, u ponedjeljak 23. srpnja svoju zlatnu misu proslavio je fra Karlo Lovrić, uz koncelebraciju kolega zlatomisnika fra Zorana Senjaka, fra Stanka Banožića i fra Andrije Nikića. Uz njih su slavili provincijal fra Miljenko Šteko, apostolski vizitator nadbiskup Henryk Hoser, župnik fra Marinko Šakota i još četrdesetak braće svećenika.

Na početku svete mise zlatomisnik je zahvalio Bogu, svojim roditeljima, provinciji, rodbini i svima koji su ga pratili kroz njegov svećenički život. Posebno je zahvalio slabima i starima

iz Međugorja kojima fra Karlo dijeli sakramente i koji su tom prigodom mogli doći na svetu misu.

Fra Ante Vučković je zlatomisniku i prisutnome puku izrekao prigodnu propovijed. U svome se nagovoru osvrnuo na biblijska čitanja toga dana i povezo ih sa slavljen pedeset godina svećeništva. „Tražio sam Gospodina i on me usliša, izbavi me od straha svakoga. U njega gledajte i razveselite se da se ne postide lica vaša. Eto, jadnik vapi i Gospodin ga čuje, izbavlja ga iz svih tjeskoba.“ Fra Ante je istaknuo da David u svojim psalmima izriče zahvalu što je izbavljen od straha i sve poziva da gledaju u Onoga koji izbavlja ih svih tjeskoba. Na fra Karlovu licu se također ne vidi strah, rekao je propovjednik, zato što živi gledajući Gospodinovo lice. Gledajući vinovu lozu vidimo i trs od kojeg grozdovi primaju sok života, tako i svećenik

prima svoju snagu od Krista. Gledajući svećenika vidimo Kristovo lice prema Pavlovim riječima: „Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist. A što sada živim u tijelu, u vjeri živim u Sina Božjega koji me ljubio i predao samoga sebe za mene.“

Prigodne čestitke uputili su župnik fra Marinko Šakota i provincijal fra Miljenko Šteko koji mu je tom prigodom predao službenu zahvalnicu za njegov zlatni jubilej.

Nakon svete mise slavlje se nastavilo u prepunoj dvorani Ivana Pavla II. Čestitamo zlatomisniku!

Snimio Mateo Ivanković

Vojnik koji se bori za život

Krajem srpnja u Međugorje je hodočastio dr. Ivan Zmijanović, ginekolog iz Šibenika. Donosimo zanimljivo svjedočanstvo kako je od liječnika koji je abortus doživljavao kao dio posla postao vojnik koji se bori za život nerođenih.

Prvi je abortus napravio kao specijalizant i oko toga kaže nije previše dramtizirao jer je to bilo nešto što se jednostavno mora odraditi. „Nisam razmišljao o težini i posljedicama toga čina. Uvjeravao sam sebe kako se samo pridržavam zakona, odnosno ženama pomažem ostvariti njihovo zakonsko pravo na prekid trudnoće.“

Tako je bilo sve do ljeta 2014. godine kada je na duhovnoj obnovi u Lištanima kod Livna doživio iskustvo koje je radikalno promijenilo njegov život, ali i shvaćanje abortusa.

„I prije odlaska u Lištane, sve sam intenzivnije osjećao bol zbog rana kojih se nikako nisam mogao osloboditi. Borio sam se sa svojom savješću i neprestano razmišljao o nevinim životima koje sam prekinuo. U trenucima molitve na toj duhovnoj obnovi pred očima mi je prošao čitav moj život, od djetinjstva do toga dana. To su bili trenutki u kojima sam uz Isusovu pomoć, posvijestio sve svoje grijeha i gorko oplakao svaki abortus. Pokajao sam svaku priliku u kojoj sam propustio pomoći nerođenoj bebi. U srcu sam osjetio predivan mir. Znao sam da sam upravo doživio poseban trenutak milosti koji prije nikada nisam osjetio. Bio je to susret sa živim Bogom koji čovjeka mora promijeniti.“

Statistike za srpanj 2018.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 155 000
Broj svećenika koncelebriranih: 5 686 (183 dnevno)

Danas dr. Zmijanović svaku ženu koja dođe napraviti abortus pokušava od toga odvratiti.

„Ja ne osuđujem žene koje dolaze pobaciti, jer one su u velikoj nevolji, u problemu, u potrebi, ali sam presretan kad od pobačaja odustanu i nastave nositi dijete. Ti razgovori nisu nimalo laki i ugodni, traže strpljenje, razumijevanje i obostrano povjerenje. Na samom početku razgovora ženi kažem da sam ja odvjetnik djeteta te da mi – kao njegovom odvjetniku – kaže zašto želi prekinuti trudnoću, a ja ću potom reći zašto da je ne prekine. Sretan sam kad

žena promijeni odluku i mogu vam reći da ni jedna žena koja se nakon razgovora odlučila zadržati trudnoću nije požalila.“

Dr. Zmijanović se već dulje vrijeme poziva na priziv savjesti i ne radi abortuse, svrstavajući se tako među sve veći broj njegovih kolega. Do sada je, kaže, odgovorio oko 50 žena od pobačaja.

Onima koji ga doživljavaju kao borca za nerođene bebe poručuje: „Ja vjerujem da se u bolnicama ne događa borba za nerođene nego za nas rođene, borba za našu dušu.“

Hodočasnici biciklisti iz Virovitice, Vinkovaca, Petrinje i Ogulina stigli na Festival mladih

U srijedu 1. kolovoza na otvaranje Međunarodnog molitvenog susreta mladih u Međugorje stigli su mladi biciklisti iz Virovitice, Vinkovaca, Petrinje i Ogulina. Na put su pošli 27. srpnja. Njih je devetero za 6 dana na biciklima prešlo 700 kilometara, a po dolasku su se u Međugorje najprije pomolili kod Gospinog kipa ispred crkve sv. Jakova. Većini je ovo prvi put da na ovakav način dolaze na Festival mladih.

„Ovo se ne može opisati riječima, tek kad dođeš ovdje nakon tih šest dana, vidiš koliko si

sebe dao za to, za svoje nakane i nakane svoje obitelji ili prijatelja. Spavali smo po župama. Od srca hvala svima koji su nas primili i olakšali i uljepšali naš put. Ovom prilikom zahvaljujemo i našim općinama, hvala svima koji su nas pratili u svojim molitvama. Kroz naše hobije i sport želimo i drugima pokazati da naš put do Međugorja nije bio trnovit. Bilo je i pjesme i veselja. Međugorje je posebno mjesto, natopljeno molitvom. Tu nalazimo mir, a i ispovijed je posebna“, rekli su mladi hodočasnici biciklisti.

FRA MARINKO
ŠAKOTA

SIMONE WEIL, ŽIDOVKA, FILOZOFKINJA, NA PRAGU KRŠĆANSTVA, GOVORILA JE: „BIT MOLITVE JE U POZORNOSTI.“

Što to znači? Što je pozornost? Poslušajmo Simone Weil što o tome kaže iz svoga iskustva. „Prošloga ljeta radeći grčki s T., s njim sam riječ po riječ prešla *Oče naš* na grčkom jeziku. Obećali smo jedno drugom da ćemo ga naučiti napamet. Vjerujem da to on nije učinio. Ni ja to tada nisam učinila. Ali, nekoliko dana kasnije, listajući Evanđelje, rekla sam sebi da to trebam učiniti budući da sam to obećala i budući da je to dobro. Tako sam to i učinila. Beskrajna slatkoća toga grčkog teksta tada me je toliko obuzela da nisam mogla odoljeti da ga kroz nekoliko dana neprestano ne recitiram. Tjedan dana nakon toga poslala sam u berbu grožđa. Svakoga sam dana prije početka rada izgovarala *Oče naš* na grčkom jeziku i često sam puta to ponavljala u vinogradu.

Otada sam se obavezala da ću svakoga jutra moliti *Oče naš* s posvemašnjom pozornošću kao svoju jedinu vjersku dužnost. Ako bi mi za vrijeme glasne molitve pozornost i najmanje odlutala ili zadrijemala, ja bih ponovo započinjala sve dok ne bih postala posvema sabrana. Ponekad mi se događalo da ponovno započnem iz čistog užitka, ali to sam činila samo onda kad sam za to osjetila duboku nutarnju potrebu.

Snaga te vježbe izvanredna je i iznenadi me svaki put, jer, onemda je doživljam svakoga dana, ona svaki put nadiđe moje očekivanje.“

Za Simone Weil molitva je „usmjerenje prema Bogu čitave pozornosti za koju je duša sposobna“. Za nju je odgoj pozornosti toliko važan da ga smatra najvažnijom lekcijom u odgoju uopće. I smisao učenja u školi treba imati za cilj razvijanje pozornosti. Stoga se učenik ili student treba vježbati u pozornosti, bilo da pred sobom ima predmet koji se zove matematika, latinski ili francuski jezik. Svi napori oko pozornosti koje

poduzima u učenju tih predmeta bit će mu od koristi u molitvi. „Školsko učenje je jedna od onih njiva u kojoj je zakopan biser. Stoga se isplati sve prodati, ništa ne zadržavši za sebe, kako bismo ga mogli kupiti.“

U naporu oko pozornosti ne smijemo nikada odustati ni i pomisliti da to nema smisla. „Beskorisni napori koje je kroz duge i bolne godine ulagao Arški župnik da nauči latinski, urodili su svojim plodom. Čudesno je razabirao što se zbiva u duši njegovih pokornika iza njihovih riječi ili čak iza njihove šutnje.“

Dvoje je važno u učenju kako bismo napredovali u razvijanju pozornosti. Najprije, trebamo učiti ne zbog dobrih ocjena, ne zbog uspjeha na ispitima već s namjerom da se u nama razvija sposobnost pozornosti.

Drugo, važno je obvezati se „otvoreno pogledati i pažljivo razmotriti svaku promašenu školsku vježbu, bez obzira kako nam bila ružna naša osrednjost, ne tražeći za sebe nikakvu ispriku, ne zaobilazeći ni jednu pogrešku i ni jedan ispravak profesora, te nastojeći otkriti uzrok svake pogreške.“

Najveća pogreška bi bila da na učinjenu pogrešku na koju je profesor ukazao ne bacimo iskren pogled ili da je

Steći pozornost nije lako. U nama postoji nešto što joj se opire. S druge strane vježbanje u pozornosti uništava zlo u nama. Pozornost je tolika vrijednost da je Simone izjavila: „Ako se u pozornosti vježbamo s tom namjerom, četvrt sata pozornosti više vrijedi nego puno učinjenih dobrih djela.“

Pozornost je otvaranje srca drugome. Ne radi se o traženju već o iščekivanju i spremnosti primiti drugoga s njegovom golom istinom. „Pozornost se sastoji u tome da zaustavimo svoju misao, kako bi bila raspoloživa, ispražnjena i otvorena objektu.“ Prikladna slika pozorna čovjeka je onaj „koji se uspeo na goru te jednim pogledom obuhvaća mnoge šume i ravnice, a da ih pojedinačno ne zamjećuje.“

U razmišljanjima Simone Weil o pozornosti uočio sam mnogo sličnosti s Gospinim poimanjem molitve srcem. Imam dojam da je pozornost jedna od riječi za ono što Gospa naziva *molite srcem*. Isto vrijedi i za *postite srcem*, ali i za *slavite misu srcem* i *klanjajte se Isusu srcem*.

je pozoran, jer bdije i osluškuje kraj vrata kad će se pojaviti zaručnik. „Najdragocjenija dobra ne treba tražiti već iščekivati. Jer čovjek ih ne može naći vlastitim silama, pa ako ih počne tražiti, mjesto njih će naći lažna dobra o kojima ne će ni znati da su lažna.“

Pozornost je otvaranje srca drugome. Nije riječ o traženju već o iščekivanju i spremnosti primiti drugoga s njegovom golom istinom. „Pozornost se sastoji u tome da zaustavimo svoju misao, kako bi bila raspoloživa, ispražnjena i otvorena objektu.“ Prikladna slika pozorna čovjeka je onaj „koji se uspeo na goru te jednim pogledom obuhvaća mnoge šume i ravnice, a da ih pojedinačno ne zamjećuje.“

Pozorno srce je srž ljubavi prema Bogu, ali i srž ljubavi prema čovjeku. „Nesretnici ništa drugo ne žele na ovome svijetu osim ljudi koji su sposobni da im posvete pozornost.“ Ljubav prema bližnjima je zapravo pozornost koja vidi nesretnika, na njemu zaustavlja pogled i postavlja pitanje: Što te boli? „Taj pogled je prije svega pozoran pogled, iz kojeg duša prazni sav svoj vlastiti sadržaj kako bi u se primila biće što ga gleda, i to sa svom njegovom istinom. Za to je sposoban samo onaj koji je sposoban za pozornost.“

U razmišljanjima Simone Weil o pozornosti uočio sam mnogo sličnosti s Gospinim poimanjem molitve srcem. Imam dojam da je pozornost jedna od riječi za ono što Gospa naziva *molite srcem*. Isto vrijedi i za *postite srcem*, ali i za *slavite misu srcem* i *klanjajte se Isusu srcem*.

I u sljedećim Gospinim porukama moguće je uočiti Gospinu želju da postanemo pozorni. „Molim vas, draga djeco, da svjesno pristupite molitvi.“ (28. 11. 1985.) „Zato bdijte, da bi svaki susret u molitvi bio radost u susretu s Bogom.“ (25. 11. 1988.) „Neka vam ovo vrijeme bude vrijeme osobne molitve. Tijekom dana nađite mjesto gdje ćete se u sabranosti radosno moliti.“ (25. 8. 2010.) „Danas vas pozivam da se sjedinite s Isusom u molitvi. Otvorite mu svoje srce i darujte mu sve što je u njemu: radosti, tuge i bolesti. Nek vam ovo bude vrijeme milosti. Molite, dječice, i neka svaki trenutak bude Isusov.“ (25. 3. 2002.)

Poziv na pozornost – iako ne izrečeno – može se otkriti i u Gospinim pozivima na slavljenje svete mise. „Pozivam vas na zauzetiju molitvu i slušanje mise. Želim da vaša misa bude doživljaj Boga.“ (16. 5. 1985.) „Želim vas pozvati na proživljavanje svete mise... Zato proživljavajte svjesno svetu misu i neka vam bude radostan dolazak. S ljubavlju dolazite i prihvaćajte svetu misu.“ (3. 4. 1986.) „Bog vas želi učiniti svetima, zato vas preko mene poziva na potpuno predanje. Neka vam sveta misa bude život.“ (25. 4. 1988.)

Isto vrijedi i za klanjanje. „Danas vas pozivam da se zaljubite u Presveti oltarski sakrament. Klanjajte se njemu, dječice, u vašim župama i tako ćete biti sjedinjeni s cijelim svijetom. Isus će vam postati prijatelj i ne ćete govoriti o njemu kao nekome, koga tek poznajete. Jedinstvo s njim bit će vam radost...“ (25. 9. 1995.)

krijemo. Pogreške trebamo razmatrati s velikom pozornošću. Budemo li pozorno razmatrali svoje pogreške, postići ćemo krjepost poniznosti, što je po sebi blago dragocjenije od bilo koje ocjene dobivene u školi.

Pozornost bilo u učenju bilo u molitvi nije naprezanje i ne postiže se time. Naprezanje može donijeti samo umor. Pozornost pak jest napor, ali negativan. „Čim se osjeti umor, pozornost gotovo više nije moguća, barem ako smo već bili dobro usredotočeni na nešto: tada je bolje pustiti posao, pokušati se opustiti, zatim malo kasnije ponovo započeti: odmoriti se i ponovo se latiti posla, kao kad udišemo i izdišemo.“

Steći pozornost nije lako. U nama postoji nešto što joj se opire. S druge strane vježbanje u pozornosti uništava zlo u nama. Pozornost je tolika

vrijednost da je Simone izjavila: „Ako se u pozornosti vježbamo s tom namjerom, četvrt sata pozornosti više vrijedi nego puno učinjenih dobrih djela.“

Za pozornost u učenju najvažnija je želja – želja shvatiti nešto. Uz želju mora postojati radost i užitek. „Radost je prijeko potrebna kod učenja kao disanje kod trčanja. Ondje gdje nema te radosti, nema ni studenata.“

Isto vrijedi i za molitvu. „Jer želja usmjerena prema Bogu jedina je sila koja je u stanju da uzdigne dušu. Ili, bolje rečeno, Bog sam dolazi, obuzima dušu i uznosi je, ali jedino želja obavezuje Boga da siđe. On dolazi samo onima koji od njega ištu da dođe, a on ne može a da ne dođe onima koji ga dugo, često i žarko mole.“

Pozornost u učenju i u molitvi slična je iščekivanju zaručnika. Sluga

„Dodite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti.“ (Mt 11,2)

MIRTA MILETIĆ

ISUS JE JEDNOSTAVAN I DAJE NAM JEDNOSTAVNO RJEŠENJE ZA SVU NAŠU IZMORENOST ŽIVOTOM. Zove nas k sebi. On više ne hoda ovom zemljom, ali je živo prisutan u euharistiji. Nudi nam euharistiju kao mjesto susreta s Njim. Mi ga često tražimo negdje drugdje ili ga upoće ne tražimo. Redovito svoje probleme pokušavamo rješavati sami ili očekujemo pomoć drugih ljudi. Zašto zaboravljamo na Njega u euharistiji? Odgovor može biti manjkava vjera ili naša oholost ili nedovoljna upućenost u veličinu euharistije. To je doista tako! Euharistija je toliko jednostavna da njenu veličinu, visinu i dubinu pronalaze samo oni maleni i ponizni.

Sveci su shvatili tajnu euharistije. To je i naš cilj. Povjerovati potpuno u veliku tajnu svete euharistije. Kaže župnik arški kako *bez Presvete Euharistije ne bi bilo nikakve sreće na ovom svijetu, život ne bi bio podnosiv. Kad primamo svetu Pričest, primamo našu radost i našu sreću.*

Često je poticao svoje župljanje ovim riječima: „Idite dakle k svetoj Pričesti, moja braćo, dolazite k Isusu s ljubavlju i pouzdanjem! Primajte Ga kao hranu duše! Živite od Njega, da za Njega živjeti možete. Ne recite da nemate vremena, da imate previše posla. Zar nije božanski Spasitelj rekao: Dodite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti! Zar biste se mogli jednom ovako nježnom i ljubaznom pozivu opirati?“

Vjerujem da je najvažniji događaj na zemlji sveta misa i da upravo svete mise koje se služe po cijelome svijetu drže naš svijet ovakvim kakav je. Tko zna što bi bilo od

VJERUJEM DA JE NAJVAŽNIJI DOGAĐAJ NA ZEMLJI SVETA MISA I DA UPRAVO SVETE MISE KOJE SE SLUŽE PO CIJELOME SVIJETU DRŽE NAŠ SVIJET OVAKVIM KAKAV JE. TKO ZNA ŠTO BI BILO OD NJEGA, DA NIJE SVETIH MISA. NA SVAKOJ SE MISI NALAZI CIJELA CRKVA. I ONA PROSLAVLJENA I ONA TRPEĆA I OVA NAŠA PUTUJUĆA. I SVI ANĐELI NEBESKI. BAŠ NA SVAKOJ MISI! ISUS NAM OSTAVLJA SLOBODU, ALI ČEZNE ZA NAMA. ČEKA NAS U SVAKOJ PRIČESTI, ŽELI SE SJEDINITI S NAMA.

njega, da nije svetih misa. Na svakoj se misi nalazi cijela Crkva. I ona proslavljena i ona trpeća i ova naša putujuća. I svi anđeli nebeski. Baš na svakoj misi! Isus nam ostavlja slobodu, ali čezne za nama. Čeka nas u svakoj pričesti, želi se sjediniti s nama.

Moje malo osobnije i dublje shvaćanje svete mise počinje u srednjoj školi kada sam Isusa doživjela vrlo osobno. Privlačilo me i pjevanje i sviranje na svetim misama. Nekako sam osjećala da sudjelujem u svetoj misi i da nisam samo promatrač. U zrelijoj dobi sam otkrila da sam tek na početku i da je tajna euharistije jako duboka. U periodima kada su djeca bila mala, susret s Isusom bio bi samo nedjeljom u vrlo frustrirajućim uvjetima. Većinu vremena bih provodila izvan crkve, trčeći za djecom. Osjećala sam se vrlo prazno i umorno. Lovila bih dijelove Evanđelja ili propovijedi. Mrvice kojima bih pokušavala ispuniti dušu. Poput one bolesne žene iz Evanđelja! „Dotaknem li se samo njegovih haljina, bit ću spašena.“ No, vjerujem da je Isusu i to bilo drago. Ubrzo sam shvatila sam da ću se morati izboriti za svetu misu preko tjedna. Barem dva puta u tjednu! I ti susreti s Isusom preko tjedna su moj „motor“. Oni mi daju snagu za sve životne situacije, hrabre me i potiču da budem što sličnija Njemu. Oni me oblikuju. Otkrila sam koliko je važna i priprema za svetu misu kroz Riječ koja se čita toga dana. Ujutro pročitam Evanđelje od toga dana i navečer, na svetoj misi, ta Riječ po pričesti postaje dio mene. Mogu je utjeloviti! Čuderno!

Snimio Mateo Ivanović

fra Antonio Šakota

SVETA ZEMLJA knjiga sjećanja

Tekstovi koje fra Antonio donosi u svojoj knjizi plod su njegova trogodišnjeg studija u Jeruzalemu, ali u njima se nalazi puno više od povijesnog, arheološkog i inog znanja koje je tijekom studija stekao. Jer, oni su ponajprije plod njegove hodočasničke duše kojoj ta mjesta nisu bila samo predmet intelektualnog promatranja i studiranja, već živa knjiga sjećanja, na kojoj se fra Antonio sam napajao, a sad svoje bogato iskustvo želi podijeliti s čitateljima.

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

Prije par godina sam od svetog Ljudevita Montforta naučila koliko je važna priprema prije pričesti i zahvala nakon svete mise. Ljudsko srce je nedostojno primiti Isusa, pa sveti Ljudevit predlaže da zamolimo Blaženu Djevicu Mariju za pomoć. Neka Ona pripremi moje srce za Isusov dolazak. Ona je posrednica. To možete u tišini svojim riječima zamoliti Gospu prije pričesti. Nakon svete mise važno je i zahvaliti Gospodinu za dar koji smo dobili kroz svetu misu. Mnoge duše zapravo ne uspiju „ubрати“ plodove svete mise jer ne ostanu Gospodinu zahvaliti. Barem pet minuta! Poznata je anegdota iz života sv. Filipa Nerija koja kaže kako je sveti Filip jednom služio misu i primijetio muškarca koji se pričestio i odmah izišao iz crkve. Sveti Filip je primijetio da ne odaje dužno poštovanje prema Gospodinoj nazočnosti u sebi te je odlučio dati mu pouku. Poslao je dvojicu ministranata s upaljenim svijećama da slijede muškarca na ulici. Hodajući ulicama Rima, muškarac se je nakon nekog vremena osvrnuo i vidio da ga dva ministranta uporno slijede. Zbunjen se je vratio u crkvu i upitao Filipa Nerija zašto je poslao te dječake. Filip mu je odgovorio: „Dužni smo odati štovanje našem Gospodinu, kojeg ste odnijeli u sebi. Budući da mu niste odali štovanje, poslao sam ministrante da to učine.“ Muškarac je bio zapanjen odgovorom i odlučio da će ubuduće poštovati Gospodinovu nazočnost u euharistiji.

Ostaje nam da ljubavlju i trudom sve više pronicemo tajnu i dubinu euharistije. Da ozbiljno planiramo vrijeme za susret s Isusom i da se pripremamo za taj susret. I molitva za dar vjere! Pavao nas ohrabruje u tome govoreći kako *sada gledamo kroza zrcalo, u zagonetki, a tada – licem u lice! Sada spoznajem djelomično, a tada ću spoznati savršeno kao što sam i spoznat (usp. 1 Kor 13, 12)*. Neka nas na tom putu prati svojim blagoslovom Kraljica Mira!

HRVATSKA NOGOMETNA REPREZENTACIJA KAO ZNAK I PUTOKAZ

Vjerujem da nam je svima u srcima još uvijek ostalo barem ponešto od onog žara koji su nam svojim igrama na svjetskom prvenstvu rasplamtjeli naši srebrni reprezentativci. Zaista, Božje je to djelo! Sve više ljudi s kojima razgovaram upravo sve ovo što se događalo, a na poseban način onakvu eksploziju radosti i zajedništva, vidi kao očito djelo Duha Svetoga u našem narodu.

Negdje je moralo 'puknuti', probiti, negdje se trebao ponovno zapaliti onaj zapretali naboj koji naš narod ima, koji smo osjetili ranih devedesetih, sva ona čežnja za slobodom, za podizanjem iz teške situacije u kojoj se nalazimo, kako gospodarski, tako i demografski, politički... na svim razinama.

No, sve ovo što smo osjetili, proživjeli i na čemu smo zahvalni, potrebno je usmjeriti i nastaviti na dobrobit našeg naroda. Jer zaista, što više gledam ove naše sjajne dečke iz reprezentacije, njihovu požrtvovnost, znanje, vještine, domoljubni naboj, dostojanstvo i čvrst stav na terenu – tim više mi je žao moje Hrvatske.

Jer ovi su momci sve ono što Hrvatska država danas nažalost nije. Momci koji pred nikim ne kleče, ne

KREŠIMIR
MILETIĆ

kalkuliraju, ne popuštaju, ne mole. Momčad koja zabija, pobjeđuje, ostavlja srce i dušu na terenu. Takvu Hrvatsku sanjam. Koju će voditi isključivo najbolji, a ne najpodobniji. Koju će voditi osobe koje imaju stav prema svima koji nam žele uzeti bilo što kao jedan Rebić ili Mandžukić. Koji trče cijeli mandat za Hrvatsku kao jedan Modrić. Koji brane naše interese kao Subašić. Koji uklizavaju kao Lovren ili Vida, kad god netko pokuša zagrabiti u nešto naše.

Zato je ova reprezentacija podigla toliko naboja. Nije to samo nogomet. Nego ona istina o nama kao narodu, kakvi smo i kakvi možemo biti, ako nas vode najbolji i ako nas vodi izbornik koji ima vjeru, domoljubni naboj i odlučnost da narodu donese pobjedu. Sve ono što da-

našnji političari koji vode Hrvatsku nemaju i nisu. Zato će mi biti žao kad sve ovo završi i utihne. Jer će s naših ekrana otići pravi samuraji, vitezovi, borci. I svi simboli ovog ponosnog naroda: zastave, kockice, stihovi i refreni pobjedničkih pjesama.

A vratit će se oni koji uporno u narodu siju negativnosti, apatiju, utjelovljene negacije svega hrvatskog. Mučne saborske utakmice kojima je zajedničko to da u njima nikad ne pobjeđuje narod, a pobjeđuju različiti lobiji, intresene skupine. Političari koji svakim svojim dahom, izgovorenim riječi ubijaju hrvatski duh i ponos. Oni koji zapravo kontinuirano igraju protiv naroda, koji ga se boje, opstruiraju svaku inicijativu za pozitivnim promjenama.

No, sada su stvari ipak puno drugačije. Odjednom smo imali priliku ponovno osjetiti ponos, snagu, zajedništvo. I naši su nas momci, iako svaki od njih ima i svojih mana i slabosti, naučili da se unatoč svemu, zajedništvom i ljubavlju prema Domovini, poniznošću i požrtvovnošću, može dostići i ono što se čini nemogućim i nadići svaka pojedinačna nesavršenost, manjkavost ili slaba točka.

Pokazali su i put i način kako se to postiže. Samo ako igraju najbolji i ako je svatko spreman pustiti ispred sebe onog boljeg, kvalitetnijeg, spremnijeg. Ako postoji spremnost za žrtvu, služenje. Ako postoji trener koji voli svoje igrače, koji ih vodi autoritetom koji izvire iz znanja, međusobnog poštovanja, ljubavi.

Ako bismo to preslikali na područje politike, odmah bismo razumjeli koliko je to daleko od onoga što možemo vidjeti na državnoj razini. Možemo li zamisliti gdje bi danas bila Hrvatska, da ima onakvo vodstvo kakvo je u svome sadržaju demonstrirao Zlatko Dalić? Vodstvo koje svoj autoritet ne izgrađuje na ucjenama pozicijama na izbornim listama, prijetnjama izbacivanjem iz stranke, ruganjem i ponižavanjem građana i građanskih inicijativa koje na najdemokratskiji način žele unižiti pozitivne promjene u Hrvatsku. Gdje bi danas bila Hrvatska da se njezina vlast ne boji svog vlastitog naroda, ne srami njegova identiteta, kulture, vjere, povijesti, već naprotiv – upravo na tim temeljima započne cjelokupnu obnovu i razvoj.

Nije li bilo predivno slušati njihova svjedočanstva, kako su svi

Negdje je moralo 'puknuti', probiti, negdje se trebao ponovno zapaliti onaj zapretali naboj koji naš narod ima, koji smo osjetili ranih devedesetih, sva ona čežnja za slobodom, za podizanjem iz teške situacije u kojoj se nalazimo, kako gospodarski, tako i demografski, politički... na svim razinama.

Naši su nas momci, iako svaki od njih ima i svojih mana i slabosti, naučili da se unatoč svemu, zajedništvom i ljubavlju prema Domovini, poniznošću i požrtvovnošću, može dostići i ono što se čini nemogućim i nadići svaka pojedinačna nesavršenost, manjkavost ili slaba točka. Pokazali su i put i način kako se to postiže.

do jednoga svjedočili kako će im se biti teško rasti, kako su živjeli kao jedna velika obitelj? Nije li zapravo predivan taj osjećaj ponosa, kad se cijeli svijet divi Hrvatima, njihovoj požrtvovnosti i umijeću, ponašanju na terenu i poniznošću kojom su osvojili srca mnogih? Nije li nam Gospodin dao priliku da kroz ovaj primjer naše reprezentacije naučimo nešto i o načinu kako možemo nadići sve poteškoće s kojima se suočavamo?

Eto, zato se nadam da hrvatski narod ne će prokockati ovu priliku koja nam je darovana. Jer među nama, u našem narodu, na svim područjima života i profesija imamo izvrsne stručnjake, ljude koji su spremni dati sve od sebe, za svoje obitelji, za Hrvatsku. Ljude koji samo radi klijentelizma, korupcije, stranačkih ili nekih drugih interesa ne mogu dobiti priliku zaigrati umjesto daleko lošijih, ali podobnijih i bližih krugovima moći.

Zato će najveća hvala našim nogometašima, ali i svima onima koji su se i prije njih borili za slobodnu i suverenu Hrvatsku, biti to da unesemo u našu svakodnevnicu ove jednostavne principe na kojima su oni izgradili uspjeh. Da osiguramo da na sva mjesta kojima se upravlja Hrvatskom dospiju najbolji, najkvalitetniji. Da iskorjenimo korupciju i klijentelizam. I da se u konačnici na demokratski način riješimo svih onih koji koče, zaustavljaju ili opstruiraju pozitivne promjene.

E to finale čekam. I za njega živim svim srcem. Tada ću moći reći da je Hrvatska zaista pobijedila. Molimo da tako bude.

Kardinal Sako predložio reformu Ustava i zakona

Kaldejski patrijarh kardinal Louis Raphael Sako uputio je pismo svim iračkim političarima, pozivajući ih na odgovornost. Unatoč pokušajima mnogih vlada u Iraku koje su se nakon Saddama Husseina izmjenjivale od 2003. godine, nema demokracije. Nakon posljednjih izbora 12. svibnja, Irak proživljava opasno razdoblje političke i institucionalne paralize, dok u isto vrijeme raste nezadovoljstvo stanovništva zbog teških životnih uvjeta. Na vlasti je premijer Hadi al Amiri, vođa proiranskih naoružanih skupina Badr koje su na izborima dobile većinu mandata, ali Parlament još uvijek nije formiran. Situacija je jako teška, te zabrinjava i mjesnu Crkvu.

U svojem pismu kardinal Sako političarima predložio reformu Ustava i zakona koji su zastarjeli, uzimajući u obzir „načelo građanstva“ kako bi se riješila svaka vrsta vjerske ili sektaške pripadnosti građana. Nije vjera problem – snažno je istaknuo kardinal – vjera je samo izgovor za neke da bi opravdali svoje vlastite interese. Vjera ne ulazi u politiku; ono što se mora učiniti jest priznati jednakost i dostojanstvo svih, te učiniti sve što je moguće kako bi se poboljšali životni uvjeti ljudi. Na kraju je pisma kardinal Sako naglasio da se u posljednje vrijeme vjerskim vođama otvorilo mnogo prostora za dijalog i veće razumijevanje, ali nedostaje politika i ono što politika treba učiniti u zemlji, zaključio je irački kardinal.

Crkvu u Nikaragvi se i dalje progone

Nikaragvanski predsjednik Daniel Ortega optužio je biskupe i svećenike za državni udar i nazvao ih urotnicima. Te su im optužbe upućene zato što je Crkva uz narod koji trpi. Sudjelujući, primjerice, u nekom prosvjedu, Crkva pruža pomoć ranjenima i pomaže onima koji bježe od nasilja paravojnih skupina. Ono što je u travnju izazvalo prosvjede bila je najava Vlade o kontroverznoj mirovinskoj reformi, koja je poslije povučena, a u skladu s kojom bi radnici i poslodavci trebali dati veće doprinose.

„U Nikaragvi se ponovno, kao što se događalo 1980. godine, progone Crkvu i svećenike. Sada nije riječ o ratu, ali Vlada, kao i tada, nastoji

instrumentalizirati Crkvu. Svećenici se, naprotiv, mole za one koji ih progone, ne zaboravljajući tražiti istinu i pravednost. Crkva ne potiče nasilje i ne skriva oružje, kako smatra predsjednik Ortega. To su klevete. Crkva u Nikaragvi pomaže onima kojima je potrebna zaštita. I upozorava na neke prioritete kako bi se zaustavila kriza koja je pogodila Nikaragvu, a među njima je prekid svakoga nasilja i razoružavanje paravojnih skupina. Ali, mirovni se proces zaustavio, jer Vlada ne pokazuje volju da krene tim putem“, istaknuo je mons. Carlos Aviles Canton, generalni vikar nadbiskupije Managua i savjetnik u Povjerenstvu za nacionalni dijalog.

Solidarnost biskupa Latinske Amerike s narodom i Crkvom u Nikaragvi

Biskupi Latinske Amerike izrazili su solidarnost i blizinu narodu i Crkvi u Nikaragvi. „U ovoj situaciji pozvani smo biti glasom onih koji nemaju glasa i zagovarati njihova prava, te pozvati na pronalaženje puta dijaloga i uspostavu pravde i mira“, ističe se u priopćenju koje su potpisali predsjednik Vijeća biskupskih konferencija Latinske Amerike (CELAM) nadbiskup Bogote kardinal Ruben Salazar Gomez i tajnik CELAM-a mons. Juan Espinoza Jimenez. Latinsko-američki biskupi ističu kako je potrebno nastaviti braniti prava i donositi nadu nikaragvanskom narodu.

Kardinal Schönborn: „Molim vas, ne dirajte nedjelju!“

U Austriji traju rasprave o nacrtu revizije saveznog zakona o radnom vremenu i pravu na odmor, kojim bi se promijenilo trenutnu regulaciju rada nedjeljom u radnim smjenama. Predsjednik Austrijske biskupske konferencije (ÖBK), kardinal Christoph Schönborn, ponovio je u članku za novine „Heute“, svoj apel: „Molim vas, ne dirajte nedjelju!“ Kardinal je istaknuo kako se zaštita nedjeljnog odmora ne može ograničiti na samo četiri vikenda godišnje te svetkovine poput Božića ili praznike poput 1. svibnja: „Velika je razlika ako je nedjelja najvažniji dan u tjednu ili ako postupno postaje radni dan kao i svaki drugi.“

Austrijska BK kritizirala je Vladine planove za izmjenu zakona o radnom vremenu, naglasivši kako se „promjenama predviđenim zakonom krši obveze predviđene međunarodnim pravom Republike Austrije“. Usto, prema konkordatu između države i Crkve one su „ustavno dvojbene“, dodaju.

Nacrt zakona odbacio je i austrijski Savez za slobodnu nedjelju (koji okuplja 50 udruga, Crkava i sindikata). „Želimo jasno pravo na slobodnu nedjelju i praznike, s jasnim i dobro definiranim iznimkama, kao što je bilo ranije“, ističu u Savezu. Prema Savezu, radnici imaju legitimne interese u uređivanju tog pitanja, ali nisu uključeni u izradu nacrtu novog zakona, dodajući kako „neradna nedjelja stvara kvalitetu života zajedničkim slobodnim vremenom te mora biti zajamčena“.

U Kamerunu ubijen svećenik

Don Alexander Sob Nougi, župnik u kamerunskom gradu Buei, ubijen je u sukobima između redovne vojske i separatista, objavio je Vatican News. Župnik je izgubio život 20. srpnja na cesti između gradova Buea i Muyuka. Prema nekim informacijama identitet ubojice još nije otkriven, ali neki svjedoci tvrde da je svećenik poginuo slučajno od zalutalog metka ispaljenog iz puške jednog vojnika redovne vojske koji je sudjelovao u sukobu sa separatistima. Svećenik je druga žrtva kamerunskih vojnih snaga u posljednjih tjedan dana. Jedan je pastor porijeklom iz Gane ubijen 14. srpnja u gradu Batibo na sjeveroistoku zemlje.

Statistika Crkve u Njemačkoj

Njemačka biskupska konferencija i Evangelička Crkva u Njemačkoj (EKD) objavile su u petak 20. srpnja najnovije statističke podatke koji pokazuju da od oko 82,7 milijuna stanovnika Njemačke 57,6 posto njih pripada nekoj od kršćanskih Crkava, izvještava agencija Kathpress.

Katolička Crkva pritom je 2017. godine imala oko 23,3 milijuna članova, što čini 28,2 posto od ukupnoga stanovništva. Evangelička Crkva u 20 mjesnih Crkava ima pak 21,5 milijuna članova, odnosno 26 posto stanovništva. Usto je tu oko 295 000 članova evangeličkih slobodnih crkava, 1,5 milijun pravoslavnih i

565 000 pripadnika ostalih kršćanskih Crkava i zajednica.

I kod protestanata i katolika prvi put od 2014. godine pojavljuje se trend laganog opadanja broja članova. Osim demografskih razloga tomu je pridonio broj od ukupno 367 500 istupanja iz Crkve. Iz Katoličke Crkve protekle je godine istupilo 167 504, a iz EKD-a 200 000 osoba.

Statistički podatci nadalje pokazuju da najviše vjernika od 27 njemačkih dijeceza okuplja Koelnska nadbiskupija – godine 2017. bilo ih je 1 971 823. Najbrojnija među evangeličkim Crkvama je pak zemaljska Crkva Hannover s 2 579 722 protestantskih vjernika.

FRA IVAN
DUGANDŽIĆ

**OSIM ŠTO SADRŽE JASNU TE-
OLOŠKU PORUKU, PSALMI SU
IZRAZITO PJESNIČKI TEKSTOVI
KOJI SVOJIM SADRŽAJEM NE
HRANE SAMO RAZUM ČITATE-
LJA, VEĆ PUNO VIŠE DODIRUJU
NJEGOVO SRCE I POKREĆU
VOLJU.** No oni su iznad svega mo-
litveni tekstovi koji čitatelja uvode
u iskustvo Božje blizine. Psalmi su
čudesna svjedočanstva vjere jednog
malog naroda koji je najrazličiti-
ja iskustva života znao pretočiti u
molitvu. Bogata iskustva s moljenjem
psalama pobožna židovska predaja
je sažela u često citiranu rečenicu:
„Ne očekuj čuda već moli psalme!“
Time se nipošto ne niječe moguć-
nost Božjeg čudesnog zahvata, već se
ističe važnost svakidašnje vjere koja
svoju snagu očituje baš u ustrajnom
moljenju psalama. Smisao spomenute
rečenice mogao bi se izreći i ovako:
Zašto očekivati od Boga neka posebna
čudesa koja su ipak rijetka, kad su
uz pomoć moljenja psalama mogu-
ća uvijek nova čudesna iskustva s
Bogom?

Životna iskustva u kojima se
psalmist često nalazio i iz kojih je
Bogu vapio sežu od krajnje tjeskobe i
žalosti do radosti i ushićenja. Zato je
sve psalme moguće svrstati u dvije
velike skupine: tužbalice i hvalospje-
ve, jasno uz puno različitih nijansa.
Starozavjetni molitelj otvoreno i
slobodno iznosi svoje stanje pred
Boga u obliku tužbalice, prigovaraju-
jući mu katkada što ga je zaboravio
i prepustio na milost i nemilost
njegovim tlačiteljima. No taj prigovor
ne znači da će mu zato okrenuti leđa.
Naprotiv, to je samo izraz povjerenja
u onoga komu može sve reći.

Psalmist je svjestan da ni radost i
sreća života nisu same po sebi razu-
mljive, već su dar Božji za koji čovjek
treba biti zahvalan. Molitelj kojega
susrećemo u psalmima sve u svome
životu iznosi pred svoga Boga i u
svemu nalazi rješenje. On u najvećoj
nevolji nije beznadno očajan, već
pred Bogom „izlijeva svoje srce“ (Ps
62,9; 102,1; 142,3) i nakon toga nije

više sam i napušten. Nema životnog
iskustva koje u tih 150 Izraelovih
pjesama nije našlo odjeka i pretočeno
u molitvu. Zato, moleći psalme, uvi-
jek moramo imati na umu kako je s
nama u društvu čovjek koji je svako
naše iskustvo sam prošao i u obliku
molitve izrekao. Još više, njegovo je
iskustvo da je s njime Bog kao čvrsta
utvrda protiv svih dušmana (Ps
61,4; 71,3). To iskustvo izrazio je vrlo

su tamo prihvaćene kao djeca koja se vraćaju s dugog i
teškog putovanja“. Psalmi nas zaista podsjećaju da smo
samo na proputovanju kroz ovaj svijet i pokazuju nam
konačni cilj našeg putovanja. A još k tome nude nam i
iskustvo da na tom putu nikad nismo sami.

PROBLEM PROKLINJANJA I OSVETE U NEKIM PSALMIMA

U Starom zavjetu se nalaze pojedini tekstovi koje je teško
pomiriti s evanđeoskom porukom, koji smetaju našem
kršćanskom uhu. To vrijedi i za neke psalme. Njihova
lirska ljepota i uvjerljivost religioznog iskustva što iz njih

milo za drago za sva zla što si nam ih nanijela! Blažen koji zgrabi i
smrskava o stijenu tvoju dojenčad!“

Teško je izostavljanje takvih tekstova prihvatiti kao sretno teološ-
ko rješenje, jer i ti su psalmi dio Biblije koja je u cijelosti nadahnuta
knjiga i predstavlja zaokružen i završen kanon biblijskih spisa.
Odbacujući bilo koji dio Biblije, dovodi se u pitanje cjelina. Umjesto
da te za naše kršćansko uho problematične psalme po kratkom
postupku eliminiramo, treba tražiti načina da ih pravilno protuma-
čimo u kontekstu vremena i menataliteta u kojemu su nastali i kao
dio objave koja je postupno napredovala prema svom vrhuncu u
Novom zavjetu. Pritom treba imati na umu da starozavjetni čovjek,

Psalmi u životu kršćana
Teološka poruka psalama

Fra Slavka Barbarić

Daj mi svoje
ranjeno srce

ISPOVIJED: ZAŠTO I KAKO?

Daj mi svoje ranjeno srce
Ispovijed: zašto i kako?

Nakon priručnika Molite srcem evo još jednoga
priručnika dr. fra Slavka Barbarića koji se obraća
srcu i koji je pisan srcem. Budući da je srce srž čitava
čovjekova bića i postojanja, nije teško zaključiti da se i
ovaj put radi o priručniku koji ponire u još jednu sržnu
stvarnost kršćanskoga života. U prvome je ta stvarnost
bila molitva, a u ovome je to sakrament pomirenja ili
sveta ispovijed. Za osvjedočena kršćanina ispovijed
doista spada u sržnu i središnju stvarnost njegova
kršćanskog življenja jer je kršćanski život nezamisliv
bez milosna pomirenja s Bogom i s ljudima, a to se
pomirenje ne može postići nikakvim nagodbama ni
uzajamnim ustupcima kako to čine državnici, već
posvemašnjom preobrazbom srca koja se potpuno
oživotvoruje samo u skrušenoj sakramentalnoj
ispovijedi.

kratko: „S Bogom svojim preskačem
zidine.“ (Ps 18,30)

Starozavjetni vjernik, koji je naj-
zreliji plod svoje vjere ostavio baš u
psalmima, nije naivno očekivao da će
Bog oko njega podići zidine i zaštititi
ga od svih opasnosti života, ali je bio
uvjeren u Božju pomoć u tim opa-
snostima. Zato psalmist često vapi „iz
dubine“ svoje ljudske nevolje, ali vapi
s pouzdanjem, jer svoj vapaj upućuje
Bogu koji je vjeran i stoji iza svojih
obećanja (Ps 89,29; 119,138; 145,13).
Poznati židovski filozof i pisac Elie
Wiesel to izražava na sljedeći način:
„Kad kažemo da naše molitve uzlake
k Božjemu prijestolju, to znači da

progovara kadikad su pomučeni izljevom osjećaja protiv
bezbožnika i protivnika naroda Božjega što prelazi u tra-
ženje od Boga da takve oštro kazni, štoviše posve uništi.
Kao da je riječ o „Bogu osvetniku“ od kojeg psalmist traži
„da sa zemlje izbriše spomen njihov“ (Ps 109,15).

Kršćanima naviknutim na Isusovu zapovijed ljubavi i
prema neprijatelju takvi su psalmi uvijek bili problema-
tični i na različite načine su im nastojali doskočiti. Već
su prevodioci hebrejske Biblije na grčki jezik (Septuagin-
ta) pokušavali takva mjesta ublažiti ili izglati birajući
blaže izraze od izvornih. U novije vrijeme, provodeći
koncilsku reformu Časoslova naroda Božjega, neki
psalmi su jednostavno ispušteni (Ps 58; 83; 109), dok su
iz nekih drugih ispušteni pojedini dijelovi, kao primjerice
Ps 137,7-9: „Ne zaboravi, Jehve, sinovima Edoma kako su
u dan kobni Jeruzalemov vikali oni: 'Rušite! Srušite do te-
melja!' Kćeri babilonska, pustošiteljice, blažen koji ti vrati

pripadnik izabranoga naroda, nije kršćanin. On doduše nije više ni
poganin, već je na putu od poganstva prema kršćanstvu, mijenja-
jući se sporo i teško uz velike otpore.

Nadalje, u tim psalmima uvijek je riječ o bezbožnicima koji su,
prema tadašnjem shvaćanju Izraela, istodobno i Božji protivnici
kao i protivnici njegova naroda. Ugrožavajući izabrani narod,
oni ugrožavaju Božje pravo na taj narod. Sve to u psalmistu rađa
osjećaje koji nisu nikakve dogme, već molitveni izljevi uvrijeđe-
nosti i poniženosti, a onda i straha koji rađa agresivnošću. Sve je
to zaogruto u pjesničko ruho, uvijek povezano s nadom da zlo
nema zadnju riječ i nošeno čežnjom da se Bog pokaže moćnijim
od svojih neprijatelja i da se tako proslavi. Danas bi i dubinska
psihologija dala za pravo tim moliteljima, jer važno je da čovjek
svoj strah i svoje agresije ne potiskuje, već ih izbaci iz sebe, a on
to upravo čini u obliku molitve upućene Bogu. Predajući ih tako u
Božje ruke, psalmist oslobađa svoje ruke od agresije i osvete.

U idućem broju: Psalmi u Novom zavjetu

Knjigu možete naći u
Suvenirmici Informativnog
centra MIR Međugorje.

SVETOST ŽIVOTA

FRA TOMISLAV PERVAN

Zajedno sa svojom suprugom živio je životom tišine, bez televizora, zaštićen od svijeta, u posvemašnjem predanju Bogu u dugim dnevnim molitvama. Oboje se spremalo za najznačajniji trenutak, za susret s Kristom u trenutku smrti, živeći životom mistika, posve uronjeni u Boga.

MALCOLM MUGGERIDGE BIO JE UVIJEK OSVJEDOČEN O SVETOSTI ŽIVOTA.

Dobro je shvatio da je odvajanje spolnoga čina od rađanja, prokreacije uvijek vodilo te uvijek uvodi u strašne i katastrofalne posljedice na području morala, čovjekovih nazora te međuljudskih odnosa kao i na polju ponašanja. To je vodilo i prema diskriminaciji majčinstva, promicanju samačkog života (*single-egzistencije*), prihvatu seksualnih izopačenosti (perverzija) koje su stavljane na istu razinu kao i spolni odnosi unutar braka, otvoreni novom životu. I na kraju, to je vodilo u legalizaciju pobačaja te užasnom holokaustu nerođene djece.

Već je 1978. Muggeridge pretkazao kako će europske zemlje doskora

podleći kušnji da legaliziraju eutanaziju kako bi liši sebe i svog izbornoga tijela skrbi za bolesne, stare i one s teškoćama u razvoju. Muggeridge je pisao da je do legalizacije eutanazije došlo sa zakašnjenjem jer još uvijek bijaše svježije pamćenje na ono što se zbivalo u Njemačkoj za nacističkoga režima te kako je za procesa u Nürnbergu upravo eutanazija ubrojena među grozne zločine protiv čovjeka i čovječanstva u Drugom svjetskom ratu.

Muggeridge je konstatirao: „Trideset godina bit će dostatno da se u našem humanističkom društvu taj ratni zločin pretvori u čin milosrđa“. Naglašavao je bolnu istinu kako su pobačaj i eutanazija jedna vrst „humanitarnoga“ holokausta koji će odnijeti više žrtava nego u Hitlerovo doba.

Muggeridge je odlučno ustao u obranu enciklike *Humanae vitae* pape Pavla VI. Za vrijeme jednoga simpozija u San Franciscu posvećena toj enciklici, u svome govoru Muggeridge je konstatirao da se seksualnost treba shvatiti kao sakrament ljubavi, kao temelj nerazrješivosti braka i obiteljskoga zajedništva. Tu je encikliku okarakterizirao kao dokument od temeljnoga značenja za cijelo čovječanstvo te

je bio osvjedochen kako će povijest jednom dati za pravo i potvrditi pravilan stav Crkve u odnosu na kontracepcijska sredstva. Takav Muggeridgeov stav svjedoči o velikoj građanskoj hrabrosti („civil courage“), uzme li se u obzir onodobna dominantna propaganda koja je smatrala legalizaciju kontracepcijskih sredstava te pobačaja znamenom emancipacije žena.

Muggeridge je pobijao mentalitet koji je zagovarao promicanje sredstava za kontracepciju te se borio za svetost ljudskoga života od začeca do naravne smrti. Bio je čvrsto uvjeren da je jedini protulijek ili protuotrov zločinu pobačaja i eutanazije ili kao je on to nazivao „liberalna čežnja za smrću“ u obrani svetosti ljudskoga života kako to naučava Katolička Crkva. Kad god bi

čuo izraz „neželjeno dijete“, pripovijedao bi Malcolm kako je Majka Tereza jednom zgodom, držeći u rukama novorođeno dijete pronađeno u kanti za otpad, uzviknula: „Pa zar ne vidiš? Život je u njemu!“

NA PRAGU DOMA

Malcolm Muggeridge ustrajno je i uporno tragao za istinom. Na tom putu imao je snažnu potporu čitajući djela velikoga obraćenika Augustina, zatim birana djela kršćanske mistike iz četrnaestoga stoljeća (npr. *The Cloud of Unknowing* – *Oblak neznanja*).

Odlučni zaokret u njegovu životu bijaše susret s današnjom sveticom Majkom Terezom u Calcutti, u proljeće 1969., za snimanja dokumentarca o Misionarkama ljubavi. Muggeridge je tada zapisao: „Majka Tereza je živo obraćenje u osobi. Nemoguće je na stanovit način ne biti obraćen kad se čovjek druži s njom, kad je čovjek sluša, promatra što čini i na koji način i kako čini to što čini. Njeno posvemašnje predanje Kristu, njezina sigurnost da se sa svakim čovjekom mora postupati i svakoga čovjeka mora ljubiti kao da bi to bio sami Krist, njezin jednostavan život prema Evanđelju te njezina radost za primanja sakramenata – sve se to ne može naprosto gurnuti u stranu, zanemariti ili ne vidjeti. Nema knjige koju sam pročitao, nema govora koji sam slušao, nema pobožnosti u kojoj sam sudjelovao, nema ljudskoga odnosa ili bilo kakva transcendentna iskustva koji bi me više približio Kristu ili mi posvijestio što znači zbilja utjelovljenje te što ono od nas iziskuje. Što dakle znači obratiti se? To je slično pitanje kao i: Što to znači biti zaljubljen? Ne postoje uhodane, standardne procedure, ne postoje ni utvrđena vremena“.

Svjedočanstvo i primjer Majke Tereze učinili su da se u srcu Malcolm Muggeridgea javila ljubav prema Katoličkoj Crkvi. Trebalo je, međutim, proći trinaest godina da bi stvorio konačnu odluku stupiti u Crkvu te postao katolikom. God. 1969. izdao je knjigu članaka i govora *Jesus Rediscovered* (Krist ponovno otkriven) u kojoj svjedoči o tome kako se smatrao kršćaninom, koji nije vezan ni uz jednu Crkvu.

Malcolm je već bio svjestan kako je oholost najopasnija duhovna bolest koja čovjeka dijeli od Boga, a putenost, sjetilnost čovjeka veže i prikiva uz zemlju. U njemu je stalno prisutno

grizodušje te osjećaj kako je većinu svoga života uzalud protratio. Svoje kajanje izrazio je sljedećim riječima: „Gospodine, zvao si me, ali ja nisam došao – sve te puste i prazne godine, sve te isprazne riječi, sva ta prazna i pusta požuda.“

Potom je stvorio čvrstu odluku kako će ostatak svojih godina (pro)živjeti i provesti plodotvornije. Potpomogao je misiju Majke Tereze, angažirao se za *L'Arche* zajednicu duhovno hendikepiranih osoba koju je utemeljio Jean Vanier. Malcolm je bio uvjerenja kako su Aleksandar Solženjicin, Simone Weilte Jean Vanier najznamenitiji suvremeni kršćanski pisci.

Sredinom sedamdesetih godina minuloga stoljeća Malcolm Muggeridge – zvijezda malih ekrana – prognao je iz svoga života televizor. Došao je do osvjedočenja kako je televizija neka vrst „magazina naše dvoličnosti“, a televizijska kamera „najopasnije otkriće našega doba“. Za jednoga intervjua god. 1981. rekao je Muggeridge da kršćaninu ovoga doba najteže pada „suprotstaviti se nemjerljivoj moći optičkih varka. Čovjek je u ovome stoljeću stvorio takvu mašineriju optičkih varka i obmana kakvih *bis dato* u povijesti nikada nije bilo. Ma gdje da se nalazio, te su optičke varke sveprisutne te čovjeku sugeriraju da će čovjek pronaći sreću u putenosti-sjetilnosti, a puninu života u uspjehu“.

Muggeridge je jasno upozorio na opasnost bijega u svijet obmana, na nestvarni, virtualni svijet, što su ga stvorili mediji i reklama. „Nikada dosada u povijesti čovječanstva nisu tako nebitni, neznčajni materijalni vidici života prikazivani na tako zavodnički način kroz reklamu, a ljudi poticani na žudnju za posjedovanjem što više stvari jer im se stalno utuđivalo u glavu uvjerenje da se radost i vrhunska sreća postiže samo sjetilnošću, putenošću“. Muggeridge je naglašavao da se stvarnost treba „obujmiti, prožimati i ljubiti kao vrhunski dar“, jer je u toj stvarnosti prisutan Isus Krist – utjelovljeni Bog. Ostvaruje se to i postiže snagom molitve.

NAPOKON STIGAO DOMA

Odluka Malcolm Muggeridgea stupiti u Katoličku Crkvu bijaše kruna jednoga duga duhovnog procesa rasta. U krajnjoj poniznosti prihvatio je sve od Boga objavljene istine koje naučava Katolička Crkva. Kajao se što je trebao tako dugi period za svoje posvemašnje obraćenje.

Zajedno sa svojom suprugom Kitty primljen je 27. studenoga 1982. u kapelici *Our Lady Help of Christians* u grofoviji Sussex, u mjestu *Hurst Green* u Katoličku Crkvu. Obred je predvodio biskup (potonji kardinal) Cormac Murphy O'Connor (+2017.) iz biskupije Arundel. Sam je Muggeridge pisao o svome obraćenju kako mu je ono dalo osjećaj da je „napokon stigao doma, da je potkupio sve niti svoga uzalud potrošenoga života te odgovorio na zov zvona koje ga je tako dugo vremena pozivalo te kako je napokon sjeo na mjesto za stolom koje je na njega tako dugo čekalo“.

Malcolm Muggeridge spoznao je radosnu istinu kako dobri i milosrdni Bog čini sve da bi grješnike priveo obraćenju. Čovjek je slobodan te može izgubiti kontakt s Bogom, može se izgubiti u svojoj putenosti, uzdići u svojoj oholosti te prezreti svoga Stvoritelja. U svojoj ludosti kadar je on Boga i prokleti, vjernike ismijavati, pa čak proglasiti i samu smrt Boga. Ali na kraju vlastitoga života jedno mu samo preostaje: pasti na koljena i povjeriti se u poniznoj molitvi Božjem milosrđu. Ne učini li to, očekuje ga užasna

vječnost pakla. Učini li to, padne li na koljena, iskusit će beskrajnu dobrotu, ljubav i Božje milosrđe kao i neopisivu radost što su mu svi njegovi grijesi oprošteni.

Muggeridge je cijelim svojim srcem prihvatio poklad bogate riznice vjere te je sav svoj život podredio postulatima katoličkoga vjerovanja. U Poslanici Hebrejima čitamo da je „vjera čvrsto stajanje na onome čemu se nadamo, uvjerenje o stvarnostima koje se ne vidi“(11,1). Malcolm Muggeridge isticao je kako je vjera posebna vrst spoznaje, jer moramo priznati i prihvatiti kako postoji tajanstveni zastor koji dijeli vrijeme i vječnost, zbilju i za-zbilju. Vjera omogućuje čovjeku zaroniti u za-zbiljnu tajnu, izgraditi osobni odnos prema Isusu Kristu koji je kao pravi Bog postao i pravi čovjek da bi nas oslobodio iz robovanja Đavlu, grijehu i smrti.

Nakon svoga obraćenja Muggeridge je gajio posebno ljubav prema Isusu u Presvetom euharistijskom sakramentu. Sudjelovanje u euharistijskom slavlju postalo mu je najbitnijim činom i događajem svakoga dana. Nadnaravni svijet duhovne zbiljnosti postao je Malcolm zbiljskiji od svijeta koji zapažamo svojim osjetilima. Zajedno sa svojom suprugom živio je životom tišine, bez televizora, zaštićen od svijeta, u posvemašnjem predanju Bogu u dugim dnevnim molitvama. Oboje se spremalo za najznačajniji trenutak, za susret s Kristom u trenutku smrti, živeći životom mistika, posve uronjeni u Boga.

Godine 1988., dvije godine prije svoje smrti, Muggeridge je zapisao: „Ovdje na zemlji uvijek sam se osjećao strancem. Bio sam uvijek svjestan da je naš dom negdje drugdje. Sad pak kad se bliži kraj moga hodočašćenja na zemlji, pronašao sam svoje utočište u Katoličkoj Crkvi. Odavde sam sada kadar vidjeti nebeske dveri, u zidinama Jeruzalema, mnogo jasnije nego s bilo koga drugoga mjesta, tako reći, kao kroz zatamnjeno okno“. God. 1989. obolio je Muggeridge, posve je izgubio pamćenje. Bog je uslišao njegovu molitvu kojom ga je molio za posvemašnje očišćenje. „Ponizi, slomi moju oholost!“

Opremljen sakramentima umirućih Muggeridge je preminuo 14. studenoga 1990. – prošao je kroz nebeske dveri. Njegov je život svjedočanstvo kako Boga nalaze oni „koji ga ne iskušavaju, kako se očituje onima koji mu ne uskraćuju svoju vjeru... Mudrost ne ulazi u dušu opaku i ne nastanjuje se u tijelu grijehu podložnu“ (Mudr 1,2,4).

Kraj

I OTPUSTI NAM DUGE NAŠE KAKO I MI OTPUŠTAMO DUŽNICIMA NAŠIM!

MILE MAMIĆ

NASTAVLJAMO, POŠTOVANI ČITATELJI, S JEZIČNO-DUHOVNIM RAZMIŠLJANJEM O OČENAŠU.

Sve molitve/zazivi u drugom dijelu Očenaša povezani su sastavnim veznikom i. S tim uglavnom nema jezičnih teškoća. Jedino u našoj kajkavskoj tradiciji nalazimo i veznik *ter*.

Riječi *otпусти*, *duge*, *otpuštamo*, *dužnicima*, *našim* i izraz *kako i mi* s jezičnog i drugih gledišta osobito su zanimljivi i o njima valja nešto više reći.

Glagol *otпустiti* u obliku *otпусти* (pisan i u liku *odпустiti*, *odпусти*) nalazimo u hrvatskim glagoljskim Očenašima, u hrvatskoj tradiciji i u starijih pisaca (Vrančić, Bandulavić, Kašić, Babić i drugi). Suvremenom jezičnom osjećaju bio bi bliži glagol *oprostiti*, *oprosti*. Tako ima Daničić-Karadžićev prijevod Svetoga pisma, koji je znatno utjecao i na hrvatskom jezičnom prostoru. Hrvatski prevoditelji ipak su složni: Svi imaju *otпусти*.

Riječ *dūge* (s dugosilaznim naglaskom!) treba razlikovati od *dūge* (ak. mn. od *dūga*) ili *dūge* (ak. mn. od *dūga*). Tu kratku množinu od imenice m. roda *dug* nalazimo u svim hrvatskim Očenašima. U hrvatskim glagoljskim Očenašima stoji dosljedno *dlgi naše*, što je bio pravilan akuzativ množine u staroslavenskoj i starohrvatskom jeziku. Kasnije je prevladao nastavak *-e* za akuz. množine. Daničić-Karadžićev prijevod ima dugu množinu *dugove*. Naši prevoditelji su ipak zadržali kratku množinu, kako je to bilo u hrvatskoj tradiciji. Pri razmišljanju o uvođenju *duge* množine od imenice *dug* valja imati na umu da takve množine nema u kajkavskome i čakavskome te da kratka množina *dūge* i u štokavskoj tradiciji, pogotovo u crkvenome jeziku prevladava. Sve kad bismo riječ *dug* zamijenili riječju *grieh*, opet bi ostala kratka množina *griehje*, kako je to uobičajeno u hrvatskome crkve-

nom jeziku. Za *grieh* bi bio primjereniji glagol *oprostiti*/*oprašati*, kako je to u Lukinu Očenašu, ali je time Lukin tekst lišen metaforičkoga bogatstva i ljepote izričaja. A Isus se je vrlo često služio raznovrsnim metaforama. Tako je ovdje „grieh“ shvaćen kao čovjekov „dug“ pred Bogom. Osim toga, treba imati na umu da se u aramejskom (Isusovu materinskom jeziku) za griehje rabila riječ „*hoba*“ koja zapravo znači (novčani) „dug“. Tako da Matej doslovno (s aramejskoga) prevodi tu riječ kao „dug“, dok Luka, koji svoje evanđelje namjenjuje kršćanima iz helenističkoga svijeta te nisu upućeni u židovske običaje, jezik i tradiciju, ima potrebu njima precizirati smisao, pa rabi uobičajenu i jasnu riječ „grieh“ (hamartia). Hrvatska je tradicija ostala vjerna izrazu *otпусти nam duge*. Imenica *dug* ima snažnu metaforiku i cijeli metaforički sustav (*dug*, *dužnik*, *otпустiti*, *ropstvo*, *otkup*, *otkupnina*). Zamjena drugom riječju narušila bi taj sustav. Zato je dobro ostati pri ustaljenom nazivlju. U standardnome hrvatskom jeziku riječ *dug* kao gospodarski, bankarski, financijski naziv ima dugu množinu, i rijetko se *otpušta* ili *oprašta*.

Riječ *naše* u svezi *duge naše* trebalo bi po pravilima hrvatskoga standardnog jezika prebaciti ispred imenice: *naše duge*. Tako je učinjeno u poljskom, češkom, slovenskom i slovačkom jeziku. Nekoliko stoljeća bilo je samo *duge naše*. Kao obilježje crkvenoga stila moglo bi i ostati tako

Izraz *kako i mi* javlja se još ovako: *kakono i mi*, *kak i mi*. Rupčić ima *jer smo i mi otpustili*. Daničić-Karadžićev prijevod ima *kao i mi što*. U hrvatskim glagoljskim Očenašima redovito je *jakože i mi*, a jedanput ima i *kako i mi*. Za oblik *otpuštamo* vrijedi uglavnom sve što je rečeno za oblik *otпусти*. Zanimljivo je da uglavnom nije jednak glagolski vid *otпусти* – *otpuštamo*. U staroslavenskome i starohrvatskom bio je oblik *otpušćajem*, ali se već 1375. zajedno s *kraljevstvom* i *kruhom* pojavljuje oblik *otpušćamo*. Dugo je ostalo morfološko kolebanje *otpuštamo* : *otpušćamo*, ali je u novije vrijeme prevladalo *otpuštamo*.

Riječ *dužnikom* nalazi se u liku *dlžnikom* u staroslavenskome i starohrvatskom, ali se vrlo rano javlja u pohrvaćenom liku *dužnikom* u raznovrsnoj hrvatskoj tradiciji do kraja 19. stoljeća, kad se taj stari dativ množine m. roda zamjenjuje likom *dužnicima*, ali je i stari oblik dativa dugo živio među hrvatskim moliteljima Očenaša. Taj novi dativ množine najprije nalazimo u Daničić-Karadžićevu prijevodu, a kasnije i u svim hrvatskim prijevodima. Tako je više od jednoga stoljeća u hrvatskome standardnom jeziku, ali nam je i stari dativ vrlo blizak i mnogi ga se iz djetinjstva sjećamo.

Svezi *dužnicima našim* moguća su dva prigovora. Prvo, trebalo bi atribut prebaciti ispred imenice, kako su to napravili poljski, češki, slovenski i slovački.) Drugo, oblik *našim* po pravilima hrvatskoga standardnog jezika trebalo bi preinačiti u *svojim* jer se odnosi na isti subjekt. To je prvi proveo Daničić-Karadžićev prijevod, ali ne *svojim* nego *svojijem*. Tako su složno preinačili *našim* u *svojim* ugledni naši prevoditelji (Šarić, Rupčić, Zagrebačka Biblija, Jeruzalemska Biblija). Na to je nedavno upozorio i jedan čitatelj Glasa Koncila.

Mislimo da bi o toj preinaci valjalo ozbiljno razmisliti. Spomenuto pravilo vrijedi i za druge slavenske jezike. U međugorskom *Večernjem molitvenom programu* slovenski i slovački su to proveli (imaju „svojim“), a poljski i češki nisu (imaju „našim“). Možda ono prethodno *duge naše* ili *naše duge* utječe na to da se „našim“ i u svezi *dužnicima našim* ili *našim dužnicima* bolje čuva. Moglo bi se pomisliti ako se u prvoj svezi prebaci atribut ispred imenice, da se to mora napraviti i u drugoj svezi, ali ne mora biti tako, pogotovo ako se *našim* ne zamijeni sa *svojim*. Time se postiže hijazam, što daje određenu ljepotu izričaja, kao npr. *otac moj i moja majka*. Doduše, ove dvije sveze nisu neposredno jedna iza druge, ali su tematski povezane. Biblijski jezik ima puno takvih primjera. Svakako, valjalo bi i o tom razmisliti i raspraviti u stručnim krugovima. Matej je malo preoštara. Po njemu bi naše otpuštanje (naše praštanje) moralo biti aorist (izvršeno!) da bismo mogli moliti nebeskoga Oca da nam otpusti *duge naše*. Ovaj se zaziv značajno pojašnjava malo kasnije u Isusovu govoru o tomu kako i koliko mi trebamo jedni drugima opraštati te u prisposobi o opakom slugi kojemu je gospodar oprostio golemi dug, a on sam nije bio spreman svojemu dužniku oprostiti ni beznačajnu sitnicu (Mt 18, 23-35). No, to se može promatrati i u još širem biblijskom kontekstu. U tom je zazivu bit Isusova spasiteljskog poslanja. On je došao na svijet da briše, uzme na se *duge naše*, da nas oslobodi ropstva grijehu i privede u slobodu djece Božje. Njegova žrtva, njegova krv briše *duge naše*. On je naš veliki svećenik i ujedno žrtveno Janje, koje oduzima griehje svijeta. Njegovo „Svršeno je“ na križu doduše nije aorist (prošlo svršeno vrijeme), ali je time djelo otkupljenja ljudskoga roda izvršeno.

Napomena: Ovaj članak je prerađen prema mojem članku u suautorstvu s Antom Perišom TREBAMO LI MIJENJATI OČENAŠ, ŠTO, KAKO I ZAŠTO? s podnaslovom TISUĆLJETNI OČENAŠ NAŠ HRVATSKI, Jezik, god. 65., br. 2., 41. – 80., Zagreb, travanj 2018.

Tjedni molitveni program

ljetni raspored (od 1. lipnja do 31. kolovoza)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7,30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Krunica
19 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7,30 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Križni put uz Križevac
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa, blagoslov predmeta
20 - 21 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7,30 h, 13 h Sv. misa na hrvatskom
Prijepodne Sv. mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Popodne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

7, 8,11 i 19 h Sv. mise na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prijepodne Sv. mise na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
16 h Krunica na Brdu ukazanja
18 - 21 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
18 h Radosna i žalosna otajstva krunice
19 h Sv. misa
20 - 21 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

ZA HRVATSKE HODOČASNIKE

Svakoga dana od 1. srpnja do 31. kolovoza
13 h sv. misa na hrvatskom jeziku

POTICAJ ZA LECTIO DIVINA

Iz preobila biblijskih tekstova Crkva nam iz dana u dan nudi odabranu duhovnu hranu – misna čitanja iz Staroga i Novoga zavjeta. Iz broja u broj Glasnika mira u ovoj ćete rubrici naći kratice koje upućuju na biblijsku knjigu, poglavlje i redak misnih čitanja za razdoblje od 15. do 15. u mjesecu. Božja je riječ radosna vijest. Ona je živa i djelotvorna. Ako se izložimo njezinu djelovanju, ona ima snagu mijenjati nas.

Srijeda, 15. 8. 2018.

UZNESENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
Otk 11,19a; 12,1-6a.10ab; Ps 45,10b-12b.16; 1Kor 15,20-27a; Lk 1,39-56

Četvrtak, 16. 8. 2018.

Ez 12,1-12; Ps 78,56-59.61-62; Mt 18,21-19,1

Petak, 17. 8. 2018.

Ez 16,1-15.60.63; Otpj. pj.: Iz 12,2-3.4b-6; Mt 19,3-12

Subota, 18. 8. 2018.

Ez 18,1-10.13b.30-32; Ps 51,12-15.18-19; Mt 19,13-15

Nedjelja, 19. 8. 2018.

Izr 9,1-6; Ps 34,2-3.10-15; Ef 5,15-20; Iv 6,51-58

Ponedjeljak, 20. 8. 2018.

od dana: Ez 24,15-24; Otpj. pj.: Pnz 32,18-21; Mt 19,16-22

Utorak, 21. 8. 2018.

od dana: Ez 28,1-10; Otpj. pj.: Pnz 32,26-28.30.35c-36ab; Mt 19,23-30

Srijeda, 22. 8. 2018.

Blažena Djevica Marija Kraljica
oddana: Ez 34,1-11; Ps 23,1-6; Mt 20,1-16a

Četvrtak, 23. 8. 2018.

Ez 36,23-28; Ps 51,12-15.18-19; Mt 22,1-14

Petak, 24. 8. 2018.

vl.: Otk 21,9b-14; Ps 145,10-13b.17-18; Iv 1,45-51

Subota, 25. 8. 2018.

Ez 43,1-7a; Ps 85,9-14; Mt 23,1-12

Nedjelja, 26. 8. 2018.

Jš 24,1-2a.15-18b; Ps 34,2-3.16-23; Ef 5,21-32; Iv 6,60-69

Ponedjeljak, 27. 8. 2018.

od dana: 2Sol 1,1-5.11b-12; Ps 96,1-5; Mt 23,13-22

Utorak, 28. 8. 2018.

od dana: 2Sol 2,1-3a.14-17; Ps 96,10-13; Mt 23,23-26

Srijeda, 29. 8. 2018.

vl.: Jr 1,17-19; Ps 71,1-6b.15ab.17; Mk 6,17-29

Četvrtak, 30. 8. 2018.

1Kor 1,1-9; Ps 145,2-7; Mt 24,42-51

Petak, 31. 8. 2018.

1Kor 1,17-25; Ps 33,1-2.4-5.10-11; Mt 25,1-13

Subota, 1. 9. 2018.

1Kor 1,26-31; Ps 33,12-13.18-21; Mt 25,14-30

Nedjelja, 2. 9. 2018.

Pnz 4,1-2.6-8; Ps 15,2-4ab.5ab; Jak 1,17-18.21b-22.27; Mk 7,1-8.14-15.21-23

Ponedjeljak, 3. 9. 2018.

od dana: 1Kor 2,1-5; Ps 119,97-102; Lk 4,16-30

Utorak, 4. 9. 2018.

1Kor 2,10b-16; Ps 145,8-14; Lk 4,31-37

Srijeda, 5. 9. 2018.

1Kor 3,1-9; Ps 33,12-15.20-21; Lk 4,38-44

Četvrtak, 6. 9. 2018.

1Kor 3,18-23; Ps 24,1-6; Lk 5,1-11

Petak, 7. 9. 2018.

od dana: 1Kor 4,1-5; Ps 37,3-6.27-28.39-40; Lk 5,33-39

Subota, 8. 9. 2018.

ROĐENJE BLAŽENE DJEVICE MARIJE
vl.: Mih 5,1-4a (ili: Rim 8,28-30); Ps 13,6; Mt 1,1-16.18-23

Nedjelja, 9. 9. 2018.

Iz 35,4-7a; Ps 146,6c-10; Jak 2,1-5; Mk 7,31-37

Ponedjeljak, 10. 9. 2018.

1Kor 5,1-8; Ps 5,4b-7.12; Lk 6,6-11

Utorak, 11. 9. 2018.

1Kor 6,1-11; Ps 149,1-6a.9b; Lk 6,12-19

Srijeda, 12. 9. 2018.

1Kor 7,25-31; Ps 45,11-12.14-17; Lk 6,20-26

Četvrtak, 13. 9. 2018.

od dana: 1Kor 8,1b-7.10-13; Ps 139,1b-3.13-14.23-24; Lk 6,27-38

Petak, 14. 9. 2018.

UZVIŠENJE SVETOGA KRIŽA

Br 21,4b-9 (ili: Fil 2,6-11); Ps 78,1-2.34-38; Iv 3,13-17

Subota, 15. 9. 2018.

Bl. Djevica Marija Žalosna
vl.: Heb 5,7-9; Ps 31,2-6.15-16.20; Iv 19,25-27 (ili: Lk 2,33-35)

20 godina s vama u molitvi

RADIOPOSTAJA
mir
MEĐUGORJE

Tel.: ++387 36 653 580 uredništvo, 653 548 marketing

Fax: ++387 36 653 552, E-mail: radio-mir@medjugorje.hr

Uživo na internetu: www.radio-medjugorje.com

Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje od 25. studenoga 1997., a od blagdana sv. Franje 4. listopada 1999. emitira program preko interneta. Zahvaljujući satelitskom programu, glas naše Radiopostaje može se čuti u cijeloj Europi, na Bliskom istoku. Svaki dan emitira uživo kronicu i sv. mise iz crkve sv. Jakova u Međugorju. Iz studija se 24 sata emitiraju svakodnevni govorni i glazbeni programi. Radiopostaja "MIR" Međugorje djeluje u sklopu Informativnog centra "Mir" Međugorje.

Poslanje radiopostaje "MIR" Međugorje: povezati hodočasnike Kraljice Mira, naviještati zdrave vjerničke stavove, podupirati normalne općeljudske odnose, širiti ekumensko ozračje među ljudima.

Jajce 87,8 Mhz, Mostar 100 MHz, Banja Luka 87,8 MHz, Hercegovina 101,5 MHz, Lašvanska dolina 100 MHz, Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz, Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz, Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz, Sjeverozapadna Bosna 106,7 Mhz, Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz, Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz, Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz, Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz, Satelit za Europu i Bliski istok: EUTELSAT 16°E

